

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

**2019 m. kovo 6 d. Nr. 1VN-3
Vilnius**

VADOVO ŽODIS

2018-ieji buvo ne tik valstybės, bet ir Vidaus reikalų ministerijos šimtmečio minėjimo metai. Vidaus reikalų sistemai šie metai buvo iššūkių ir ambicingų užmojų metai. Šiuos metus taip pat galima įvardinti ir reikalingų pertvarkų bei reformų – arba naujos krypties – laikotarpiu, kuriame padėti tvirti pagrindai pokyčiams vidaus reikalų sistemoje.

Įgyvendinome ne vieną strateginį tikslą. Įgyvendinta reikalinga Policijos reforma, tęsiama Migracijos funkcijų pertvarka, užbaigta daug susitelkimo ir bendradarbiavimo pareikalavusi Valstybės tarnybos pertvarka, kurios dėka valstybės tarnyba vėl taps patrauklesne ir efektyvesne, o valstybės tarnautojai gaus orų, jų darbo kokybę atitinkantį atlyginimą. Rodydami pavyzdį, struktūrinę pertvarką įgyvendinome ir Vidaus reikalų ministerijoje – tai leido atsisakyti funkcijų dubliavimo, palengvinti darbuotojams administracinę naštą, pakelti atlyginimus, protingiau panaudoti žmogiškuosius išteklius.

Taip pat priimta nauja Vidaus tarnybos statuto redakcija, kuri sudaro galimybes didinti pareigūnų atlyginimus. Seime priimti teisės aktai, reikalingi struktūrinei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento (PAGD) pertvarkai, kuri leis sutaupyti 1-2 mln. eurų. 2018-aisiais iš sutaupytų lėšų 876 tūkst. eurų skirti PAGD skolai „Sodrai“ sumažinti.

Pavyko išspręsti ir senas problemas. 2018-ųjų gruodį Asmens dokumentų išrašymo centras (ADIC) įdiegė naują asmens dokumentų gamybos įrangą. Technologiškai modernios ir greitesnės mašinos sugrąžino galimybę gyventojams pasą gauti skubos tvarka per 1 darbo dieną.

Daug dėmesio šiemet skirta ir savivaldai bei regioninei politikai. Savivaldos, valdžios institucijų ir verslo bendradarbiavimo gerasis pavyzdys – sukurta 1000 naujų darbo vietų Visagine. VRM pagal priemonę „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas“ buvusio karinio miestelio sutvarkymui ir modernios pramonės parko „Smart Park“ įkūrimui iš Europos Sąjungos (ES) ir valstybės biudžeto lėšų skyrė 2,5 mln. eurų. Šioje teritorijoje įsikurs britų kapitalo tarptautinė medicininių gaminių gamintoja „Intersurgical“.

Surengtas antrasis Regioninės politikos pavasario forumas, kuriame diskusijose dalyvavo ir Europos Komisijos (EK) bei Europos regionų komiteto atstovai, taip pat 4 Lietuvos ministrai, daugiau nei 30 merų, verslininkai. Surengtas ir pirmasis Lietuvos merų forumas. Jo metu savivaldybių vadovai ir atstovai, verslininkai, visuomenininkai, politikai, socialinių organizacijų atstovai diskutavo apie tiesioginius merų rinkimus, atskirtį regionuose ir regionų įvaizdį.

Ir tai tik pusiaukelė įgyvendinant užsibrėžtus tikslus. Negailėdami energijos ir laiko, susitelkę ir vieningi toliau tęsiame darbus piliečių labui.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras
Eimutis Misiūnas

I SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIUI PAVESTŲ VALDYMO SRIČIŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KONTEKSTO (APLINKOS) ANALIZĖ

Vidaus reikalų ministrui pavestos labai plačios ir svarbios šalies valdymo sritys: *viešasis saugumas, migracija, viešasis administravimas, vietos savivalda, valstybės tarnyba, regionų plėtra*.

Viešasis saugumas

Pagrindiniai išorės veiksniai, kurie turėjo ir ateityje turės įtakos viešojo saugumo plėtrai, yra nuolatinis informacinių (ypač paremtų internetu) ir kitų technologijų (pvz., dronų, spausdintuvų) tobulėjimas ir plėtra, globalizacijos procesai ir dėl jų didėjantys pasaulinės prekybos mastai bei gyventojų mobilumas, demografiniai pokyčiai ir klimato kaita. Įtempta geopolitinė padėtis, hibridinio karo grėsmės, branduolinių incidentų grėsmė dėl prie Lietuvos valstybės sienos statomos Astravo atominės elektrinės taip pat skatino imtis atitinkamų atsparumo stiprinimo veiksmų.

Vieni svarbiausių gyventojų nesaugumo veiksnių – nusikalstamos veikos. Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenimis, 2018 m. Lietuvoje užregistruota 57 830 nusikalstamų veikų, tai 9 proc. mažiau negu 2017 m. ir beveik tiek pat, kiek 2016 m. Užregistruotų nusikalstamų veikų skaičiaus sumažėjimui pernai didelės įtakos turėjo užregistruotų vagysčių sumažėjimas 25 proc. Paminėtina, kad pastaraisiais metais stebimi užregistruotų nusikalstamų veikų struktūros pokyčiai: nuo 2015 m. iki 2018 m. užregistruotų vagysčių lyginamoji dalis sumažėjo nuo 36 proc. iki 26 proc., nusikaltimų, užregistruotų pagal Baudžiamojo kodekso (BK) 140 str. „Fizinio skausmo sukėlimas ar nežymus sveikatos sutrikdymas“ – padidėjo nuo 13 proc. iki 20 proc., o nusikaltimų, užregistruotų pagal BK 281 str. „Kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas“ – padidėjo nuo 2 proc. iki 10 proc.

Kiti svarbūs gyventojų nesaugumo veiksniai – gaisrai ir eismo įvykiai. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2018 m. Lietuvoje gaisrų kilo 26 proc. daugiau negu 2017 m., tačiau gaisruose žuvusiųjų sumažėjo 17 proc. – žuvo 86 žmonės ir tai – mažiausias skaičius per pastaruosius trisdešimt metų.

Policijos duomenimis, pernai, palyginti su 2017 m. duomenimis, eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės, įvyko 5 proc. daugiau ir juose 6 proc. daugiau žmonių sužeista, tačiau žuvusiųjų sumažėjo 11 proc. (žuvo 21 žmogumi mažiau). Nepaisant didelių policijos pastangų ir sugriežtinto teisinio reglamentavimo neblaivūs vairuotojai kelyje išlieka didele grėsme visuomenei. 2018 m. vykdydami eismo priežiūros ir viešosios tvarkos užtikrinimo funkcijas, policijos pareigūnai nustatė 9 425 neblaivius transporto priemonių vairuotojus, t. y. 1,4 proc. daugiau negu 2017 m.

Pastaraisiais metais padaugėjo savivaldybės lygio ekstremaliųjų situacijų: 2016 m. užregistruota 11, 2017 m. – 28, o 2018 m. – 38 tokios ekstremalios situacijos. Daugumą jų sukėlė meteorologiniai reiškiniai ir afrikinis kiaulių maras.

2018 m. teko daug dėmesio skirti pasirengimui taikyti naujas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nuostatas, susijusias su nepilnamečių apklausomis. Taip pat buvo rimtų iššūkių, siekiant užtikrinti gyventojų ir valstybės sveičių saugumą didelių masinių renginių – šimtmečio Dainų šventės „Vardan tos“ ir popiežiaus Pranciškaus vizito metu. Be to, papildomų pajėgumų pareikalavo pernai Rusijos Federacijoje vykęs pasaulio futbolo čempionatas, kurio metu teko taikyti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją geležinkeliu ir kitais sausumos keliais iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ar atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją vykstančių futbolo sirgalių kontrolės priemones.

Pernai toliau buvo vykdomi vidaus reikalų statutinių įstaigų veiklos organizavimo bei struktūriniai pertvarkymai: Valstybės sienos apsaugos tarnyboje įgyvendintas vieno juridinio asmens principas ir centralizuotos personalo, dokumentų valdymo, viešųjų pirkimų, logistikos, informacinių technologijų bei finansų valdymo funkcijos; policijoje baigta centralizuoti buhalterinės apskaitos funkcijas; Viešojo saugumo tarnyboje atliktas

vidinis pajėgų optimizavimas. Parengti ir Seime priimti teisės aktai, reikalingi struktūrinei Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pertvarkai nuo 2019 m. sausio 1 d.

Siekiant didinti už viešąjį saugumą atsakingų valstybės institucijų pajėgumus, 2018 m. vidaus reikalų statutinėms įstaigoms buvo papildomai skirta daugiau kaip 16 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Šios papildomos valstybės biudžeto lėšos bei dėl įstaigų struktūrinių pertvarkymų sutaupytos lėšos leido padidinti pareigūnų darbo užmokestį ir pagerinti pareigūnų aprūpinimą reikiama ginkluote ir specialiomis priemonėmis (įranga), tarnybine uniforma, informacinių technologijų ir ryšių bei transporto priemonėmis.

Migracija

Nestabilumas ir ginkluoti konfliktai migrantų kilmės šalyse, geopolitiniai pokyčiai ir ekonominė situacija – pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos neteisėtai migracijai ES ir Lietuvoje. ES migracijos sistemos stiprinimas ir tinkamo migracijos srautų valdymo užtikrinimas ir toliau išlieka prioritetais bandant sureguliuoti migrantų ir pabėgėlių srautus į ES. ES lygiu įdėta daug pastangų užtikrinant efektyvią išorės sienų kontrolę, derantis su kaimyninėmis šalimis dėl migracijos srautų valdymo ir veiksmingai įgyvendinant grąžinimo procedūrą. Po 2015 m. ES paveikusios migracijos krizės vis dar svarstomi bendrai ES valstybėse narėse taikytini solidarumo mechanizmai. Lietuva savanoriškai prisideda taikant solidarumo priemones su migracijos srautų paveiktomis ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, vykdydama asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, perkėlimą, taip pat įsitraukdama į bendras ES iniciatyvas, stiprinant ES išorės sienų kontrolę bei kovojant su neteisėta migracija bei užtikrinant ES grąžinimo politikos efektyvumą.

Buvo tęsiamas Bendros Europos prieglobsčio sistemos (toliau – BEPS) teisyne svarstymas, siekiant rasti bendrą požiūrį tarp ES valstybių narių dėl priimtinių procedūrų, priėmimo sąlygų ir kitų prieglobsčio sistemos, įskaitant perkėlimo programas, elementų. Nujos BEPS įgyvendinimas turės įtakos prieglobsčio sistemos pokyčiams Lietuvoje.

Lietuva, kaip ir visa ES, susiduria su nemažai ilgalaikių ekonominių ir demografinių problemų: gyventojai senėja, mažėja darbingo amžiaus žmonių, ekonomika tampa vis labiau priklausoma nuo aukštos kvalifikacijos darbo vietų. Susiformavę poreikiai atitinkamai turėjo įtakos ir Lietuvos teisiniam reguliavimui, užtikrinant palankesnes imigracijos procedūras prioritetingoms užsieniečių kategorijoms (užsieniečiams, atvykstantiems dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančią darbą, studentams ir kt.), atsisakant perteklinių reikalavimų išduodant leidimus dirbti ar leidimus gyventi Lietuvos Respublikoje. Atlikta teisinio reguliavimo, palengvinusio užsieniečių, su nacionaline viza atvykstančių į patvirtintų įmonių sąrašą įtrauktas įmones, imigracijos procedūras, praktinio įgyvendinimo stebėseną parodė, kad ši schema gali būti taikoma ir užsieniečiams išduodant leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

2018 m. ir toliau didėjo į Lietuvą atvykstančių dirbti užsieniečių skaičius. Reaguojant į augančią darbo imigraciją ir siekiant įvertinti, kiek konkrečiai trūksta ir koks realus poreikis darbuotojų, įtrauktų į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, pritarta Ministro Pirmininko potvarkiu sudarytos darbo grupės pasiūlymams įvesti kvotas užsieniečiams, kuriems netaikomas atitiktis Lietuvos darbo rinkos poreikiams vertinimas.

Didėjant bendram užsieniečių, atvykstančių gyventi į Lietuvą, srautui, kartu būtina stiprinti veiklą ir priemones, kuriomis siekiama nustatyti užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvoje piktnaudžiavimo atvejus, efektyvinti nelegalaus darbo kontrolę ir užkardyti šiuos procesus ateityje. Siekiant mažinti galimybes piktnaudžiauti atvykimo schema, kai nuolatinio pobūdžio darbui yra naudojami komandiruojami darbuotojai, pakeistas teisinis reglamentavimas, nustatant, kad komandiruojamiems užsieniečiams taikomas leidimo dirbti reikalavimas. Siekiant išvengti piktnaudžiavimo kviečiant užsieniečius atvykti į Lietuvą, nustatyta fizinių ir juridinių asmenų, kviečiančių pas save užsieniečius, pareiga pasirūpinti užsieniečio sveikatos draudimu ir atlyginti valstybės išlaidas, patirtas dėl užsieniečių išsiuntimo, grąžinimo į užsienio valstybes (įskaitant apgyvendinimo ir išlaikymo ir gydymo išlaidas).

Sudarytos teisinės prielaidos įgyvendinti migracijos procesų valdymo sistemos optimizavimą, siekiant atlikti migracijos funkcijų pertvarką ir sukurti šiuolaikišką, efektyvią ir patikimą už migracijos politikos įgyvendinimą atsakingą instituciją.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1216 patvirtintas Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinis veiklos planas. Įgyvendinant šio plano priemones, bus siekiama prisidėti prie grįžtamosios migracijos skatinimo ir

proporcingo, valstybės interesus atitinkančio užsienio šalių piliečių atvykimo, reguliavimo. Bus stiprinamas Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro Migracijos informacijos centro „Renkuosi Lietuvą“ funkcionavimas, pertvarkant jį į individualaus konsultavimo grįžimo į Lietuvą klausimais centrą, veikiančią vieno langelio principu, siekiama padidinti finansavimą centro teikiamų paslaugų Lietuvos išeivijai sklaidai.

Viešasis administravimas

Besikeičianti aplinka ir didėjantys visuomenės reikalavimai viešojo valdymo kokybei, viešojo sektoriaus požiūris į visuomenės jam keliamus reikalavimus ir būdai jiems pasiekti yra labai svarbūs šalies raidos veiksniai.

Tik atviras, kompetentingas, rezultatyvus ir skatinantis dalyvauti tvarkant viešuosius reikalus valdymas užtikrina reikšmingų pokyčių viešajame sektoriuje galimybes. Viešasis sektorius privalo geriau ir greičiau reaguoti į visuomenės poreikius ir lūkesčius. Turi būti užtikrintas geresnių ir greitesnių viešųjų ir administracinių paslaugų (toliau – paslaugos) teikimas, prioritetas – jų teikimas elektroniniu būdu. Šios nuostatos įtvirtintos svarbiausiuose strateginiuose dokumentuose – Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“, Vyriausybės programoje ir Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programoje.

Viešojo valdymo plėtra siekiama šių pagrindinių tikslų: *visuomenės įtraukimo ir atvirumo*, atveriant valdžios turimą informaciją visuomenei ir jai suteikiant įgalinimus dalyvauti viešojo valdymo procesuose, *paslaugų kokybės*, paslaugų teikimą orientuojant į vartotoją, siekiant aukštesnio paslaugų kokybės lygio ir didesnio prieinamumo, bei *viešojo valdymo efektyvumo*, stiprinant strateginį mąstymą, gerinant viešojo valdymo institucijų veiklos valdymą, stiprinant valstybės tarnybą. Viešojo valdymo procesų efektyvumą lemia institucijų ir visuomenės pastangos ir gebėjimai mažiausiomis sąnaudomis priimti ir įgyvendinti viešojo valdymo sprendimus, labiausiai atitinkančius visuomenės poreikius.

Viešojo valdymo plėtrą įtakoja šie pagrindiniai išorės veiksniai:

- nuolat besikeičianti, globalizacijos procesų, didėjančio gyventojų mobilumo, demografinių pokyčių ir kitų veiksnių įtakojama, aplinka;
- nuolat didėjantys visuomenės reikalavimai viešojo valdymo kokybei.

Įvertinus esamą situaciją ir žvelgiant į perspektyvą, buvo išskirti šie pagrindiniai rizikos veiksniai ir grėsmės viešajam valdymui:

- ***Nepakankamas gyventojų įtraukimas į viešojo valdymo procesus, nulemiantis visuomenės poreikių neatitinkančių sprendimų priėmimą.*** Institucijos imasi veiksmų, gyventojus skatinančius aktyviai dalyvauti viešajame valdyme. Kasmet vien ministerijos organizuoja ne mažiau kaip 30 viešųjų konsultacijų, kuriomis siekiama gyventojus įtraukti į sprendimų priėmimo procesą. Taip pat dedamos nemažos pastangos, kad būtų užtikrintas institucijų turimos informacijos skaidrumas ir prieinamumas gyventojams. Tai rodo lyginant su 2016 m. ženkliai padidėjęs viešinamos informacijos skaidrumo ir prieinamumo vertinimo indeksas (2016 m. - 0,49, 2017 m. - 0,6). Kad gyventojai lengvai suranda jiems reikalingą informaciją nurodė 66 proc. gyventojų. Tačiau institucijų vykdomi veiksmai yra nepakankami – gyventojų dalyvavimo viešajame valdyme rodiklis vis dar išlieka nepakankamai aukštas (2017 m. tik šiek tiek daugiau kaip pusė gyventojų (52 proc.) žinojo apie jų galimybes ir būdus dalyvauti viešojo valdymo procesuose (2016 m. - 51 proc.).

- ***Nepakankama institucijų teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas, ne visuomet atitinka visuomenės lūkesčius.*** Tyrimai rodo, kad institucijos įdėjo nemažai pastangų siekdamos pagerinti savo veiklos rezultatyvumą ir teikiamų paslaugų kokybę. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, kasmet apie 70 proc. viešojo valdymo institucijų vykdo gyventojų apklausas dėl paslaugų kokybės. Gana aukšta ir stabili gyventojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis indekso reikšmė (2013 m. – 0,82; 2014 m. – 0,84; 2015 m. – 0,84; 2016 m. – 0,83; 2017 m. – 0,85, 2018 m. – 0,88) rodo, kad minėtos institucijų pastangos duoda teigiamą rezultatą. Institucijos vykdo nemažai priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti patogesnę paslaugų pasiekiamumą. Lyginant su 2016 m., 2017 m. pastebėtas gyventojų kreipimosi dėl paslaugos į instituciją elektroniniu būdu augimas – tokių gyventojų skaičius išaugo 2 kartus, tačiau 2017 m. jis vis tiek siekė tik 14 procentų. Didžioji dalis (82 proc.) gyventojų į institucijas kreipėsi tiesiogiai. Nežiūrint to, kad pačios institucijos maksimaliai turėtų gauti visą paslaugai suteikti reikalingą informaciją ir neprašyti papildomų duomenų iš gyventojų, tačiau nemaža gyventojų dalis (39 proc.) papildomus dokumentus patys turėjo pateikti institucijoms. Papildomą informaciją (pažymas, kopijas, išrašus) gyventojai gavo ne tik iš kitų institucijų (56 proc.), bet ir iš tos pačios institucijos ir / ar jos padalinio (41 proc.). Tai turi įtakos gyventojų nuomonei apie institucijų veiklą – 2017 m. institucijų veiklą teigiamai įvertino tik penktadalis (22 proc.) gyventojų (2016 m. - 26 proc.).

Akivaizdu, kad įgyvendinamų viešojo valdymo tobulinimo iniciatyvų nepakanka, tam, kad institucijų veiklos rezultatai atitiktų gyventojų lūkesčius. Tai akcentavo ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO, angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD*) ekspertai, atlikę Lietuvos viešojo valdymo peržiūrą. Todėl paslaugų teikimo gerinimas, šių paslaugų modernizavimas ir visuomenės galimybių dalyvauti viešajame valdyme didinimas tapo vienu iš svarbiausių reformų kryptimis, siekiant atviro viešojo valdymo. Geresnių rezultatų šiose srityse bus siekiama toliau įgyvendinant Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programą ir tikslingai paskirstant ES struktūrinės paramos investicijas, skirtas viešajam valdymui tobulinti. Suplanuoti institucijų veiksmai, kuriems skiras finansavimas, siejami su efektyviu ir mažiau kainuojančiu viešuoju valdymu, paslaugų supaprastinimu, strateginio planavimo, programinio biudžeto, audito ir atskaitomybės bei veiklos ir procesų valdymo sistemų diegimu ir / ar tobulinimu, bendrųjų funkcijų konsolidavimu.

Mažesnė administracinė našta ir kartu padidėjęs gyventojų pasitenkinimas jiems teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų kokybe turėtų būti pasiekti kompleksiskai peržiūrėjus institucijų teikiamų paslaugų procedūras, jas supaprastinus ir konsolidavus. Kryptingus ir nuoseklius veiksmus šioje srityje turėtų užtikrinti Vidaus reikalų ministerijos suplanuotos sisteminės priemonės ir pavienės paslaugų modernizavimo iniciatyvos bei efektyviai atliekamas paslaugų teikimo kokybės, jų supaprastinimo ir konsolidavimo proceso koordinavimas.

Teigiami pokyčiai skatinant visuomenę labiau įsitraukti į viešojo valdymo procesus turėtų būti pasiekti įgyvendinus atviros Vyriausybės iniciatyvas, padidinus informacijos apie Vyriausybės vykdomą veiklą prieinamumą ir atvirumą visuomenei.

Visos šios iniciatyvos turėtų padidinti gyventojų pasitenkinimą institucijų teikiamomis paslaugomis, supaprastinti paslaugų teikimo procedūras, sumažinti administracinę naštą, tenkančią gyventojams ir ūkio subjektams, padidinti jų žinojimą apie galimybes ir būdus institucijoms teikti pasiūlymus jiems rūpimais klausimais ir užtikrinti, kad į šiuos pasiūlymus bus sureaguota.

Įvairiais vertinimais iki 85 proc. valstybės išlaidų tenka viešųjų ir administracinių paslaugų teikimui. Todėl pastovus ir kryptingas viešųjų ir administracinių paslaugų teikimo gerinimas ir visuomenės galimybių dalyvauti viešajame valdyme didinimas tampa svarbiausiomis valstybės viešojo administravimo reformų kryptimis, siekiant atviro viešojo valdymo. Šios kryptys yra tarp prioritetinių Vyriausybės tikslų ir tam yra padėti teisiniai ir projektiniai pagrindai. Vykdomas projektas „Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas, įdiegiant efektyvumo vertinimus, supaprastinant ir trumpinant procesus, parenkant tinkamiausią paslaugų teikimo būdą“. Yra sukurta pirma viešųjų ir administracinių paslaugų katalogo (www.lietuva.gov.lt) versija, priimti atitinkami Viešojo administravimo įstatymo pakeitimai. Todėl tinkamas veiksmų koordinavimas ir efektyvus, koordinuotas, sąveikus ir saugus informacinių technologijų taikymas valstybės valdyme (elektroninės valdžios principų diegimas) užtikrintų numatytų tikslų įgyvendinimą ir modernaus viešojo administravimo kūrimą.

Vietos savivalda

2015 m. įteisinus tiesioginius merų rinkimus, pirmoji tiesiogiai išrinktų merų kadencija atskleidė tiek teigiamas, tiek neigiamas šio pokyčio vietos savivaldoje puses – gyventojai aktyviau dalyvavo merų ir savivaldybių tarybų rinkimuose (2011m. gyventojų aktyvumas buvo 44 proc., 2015 m. – 47 proc. rinkėjų), mero institucija tapo stabilesnė, tačiau vis dar aktuali mero įgaliojimų apimtys ir santykio su savivaldybės taryba balanso problema. Per 2018 m. buvo analizuojamos ir vertinamos savivaldybių vidinės decentralizacijos kryptys ir galimos apimtys.

Lietuvoje pastebimas didėjantis gyventojų dalyvavimas sprendžiant viešuosius vietos reikalus.

Vidaus reikalų ministerijos užsakymu atliekamų visuomenės nuomonės tyrimų duomenimis, nuo 2015 m. gyventojų, dalyvavusių sprendžiant viešuosius vietos reikalus, dalis kito, nors ir nežymiai, tačiau matosi aiški didėjimo tendencija: 2015 m. – 13 proc., 2016 – 28 proc.; 2017 m. – 34 proc., 2018 m. – 34 proc.

Gyventojai vis labiau domisi vietos reikalais. Minėto tyrimo duomenimis 2018 m. net 41 proc. apklaustųjų gyventojų teigė, kad jie domisi savivaldybės veikla ir turi galimybę gauti tokią informaciją.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijose Lietuvai yra pažymėta, kad „informacijos teikimas žmonėms, konsultavimosi galimybės ir piliečių išitraukimas gerina viešojo administravimo veiksmingumą ir efektyvumą bei didina viešojo sektoriaus kaip visumos skaidrumą ir atskaitomybę“ ir piliečių dalyvavimas įvardijamas kaip esminė atviros vyriausybės praktika.

Akivaizdu, kad konsultavimasis su gyventojais ir jų dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose tampa vis svarbesniu demokratinio valdymo principu ir vietos savivaldoje. Sudarant galimybes gyventojams daryti įtaką priimamiems sprendimams, mažėja takoskyra tarp valdžios ir gyventojų, išlaikoma įvairių suinteresuotų grupių interesų pusiausvyra.

Įgyvendinant Vyriausybės programos siekį sudaryti sąlygas piliečiams aktyviau dalyvauti priimant sprendimus vietos lygmeniu, parengtas Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Juo siekiama sudaryti prielaidas aktyvesniam gyventojų dalyvavimui sprendžiant viešuosius savivaldybės reikalus, taip stiprinant vietos demokratiją vietos savivaldoje ir pilietinę visuomenę ir spręsti kitas praktikoje iškilusias įstatymo taikymo problemas; nustatyti bendrieji reikalavimai, taikomi gyventojų informavimui ir konsultavimuisi su gyventojais; įtvirtinama mero atsakomybė už tinkamą gyventojų įtraukimą į vietos reikalų sprendimą. Priėmus šį įstatymo projektą bus sudarytos palankesnės sąlygos gyventojams dalyvauti savivaldybės reikalų sprendime ir daryti įtaką savivaldybių institucijų sprendimams.

Valstybės tarnyba. Vidaus tarnyba

2018 m. priimtas Valstybės tarnybos įstatymas ir Vidaus tarnybos statutas, kuriais buvo sudarytos sąlygos didinti valstybės tarnautojų darbo užmokestį, o vidaus reikalų, teisingumo ir finansų ministrų valdymo sričių statutinėse įstaigose tarnaujančių pareigūnų – ir suvienodintas statuso, darbo užmokesčio, socialinių garantijų teisinis reglamentavimas. Įstaigų vadovams suteikiama diskrecijos teisė nustatyti valstybės tarnautojų darbo užmokesčio dydį, kas tikėtina paskatins gabių ir kompetentingų asmenų pritraukimą į valstybės tarnybą, o tai prisidės prie esminių pokyčių šalyje įgyvendinimo. Naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatyme nustatyta daugiau valstybės tarnautojų skatinimo priemonių (piniginė išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius, lankstesnis pareiginės algos padidinimas, apmokamos papildomos kasmetinės atostogos, ir kt.). Vyriausybė priėmė Vidaus reikalų ministerijos parengtą Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašą, pagal kurį trūkstamų profesijų STT, vidaus tarnybos pareigūnams ir įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, galės būti mokamos iki 100 proc. pareiginės algos siekiančios priemokos. Per 2018 m. centralizuotos kai kurių statutinių įstaigų bendrosios funkcijos, optimizuota įstaigų valdymo struktūra, panaikintos perteklinės valdymo grandys, o sutaupytos valdymo išlaidos skirtos pareigūnų darbo užmokesčiui didinti ir darbo priemonėms įsigyti. Šie veiksniai sudaro sąlygas į valstybės tarnybą pritraukti gabius ir darbo rinkoje konkurencingus darbuotojus, kuriančius pridėtinę vertę valstybei.

Valstybės tarnybos įstatyme išgryninta valstybės tarnautojo sąvoka, o Vidaus tarnybos statute įtvirtinta vidaus tarnybos pareigūno sąvoka. Vyriausybė patvirtino Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gaires ir jų įgyvendinimo veiksmų planą. Šios gairės skirtos viešojo sektoriaus įstaigų sistemai, įstaigų valdymui tobulinti ir jų kompetencijai išgryninti. Siekdama paskatinti vienodą ministerijų ir įstaigų prie ministerijų struktūrų formavimo praktiką, Vyriausybė patvirtino Pavyzdinę ministerijos administracijos struktūrą ir Pavyzdinę įstaigos prie ministerijos administracijos struktūrą. Tai leido sumažinti valstybės tarnautojų skaičių: 2018 m., lyginant su 2016 m., valstybės tarnautojų skaičius (kartu su vidaus tarnybos statutiniais valstybės tarnautojais) sumažėjo 2276 pareigybėmis, arba 5 proc. (2016 m. karjeros valstybės tarnautojų ir vidaus tarnybos sistemos valstybės tarnautojų užimtų pareigybių skaičius sudarė 46 203 pareigybes, 2017 m. – 45 238, 2018 m. – 43 927).

Naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatyme centralizuotas priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas, kas sudarys sąlygas skaidrinti valstybės tarnautojų atrankos procesą, padidins pasitikėjimą valstybės tarnyba ir į valstybės tarnybą pritrauks gabius ir kompetentingus pretendentes.

Valstybės tarnybos įstatyme sudarytos sąlygos valstybės tarnautojams dirbti nuotoliniu būdu.

Valstybės tarnybos įstatyme ir Vidaus tarnybos statute įteisintas mentorystės institutas. Mentorius paskirtis – padėti kitiems toje pačioje valstybės arba savivaldybės institucijoje ar įstaigoje pareigas einantiems valstybės tarnautojams ir (ar) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, įgyti arba patobulinti turimas ar reikiamas pareigoms eiti žinias, kompetencijas, gebėjimus, kurti ir plėtoti ryšių tinklą, prisidėti tęsiant pradėtus

ilgalaikius darbus, padėti suplanuoti asmeninę karjerą, supažindinti su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos organizacine kultūra, tradicijomis, motyvuoti siekti geresnių veiklos rezultatų.

Tolesni iššūkiai:

- Nors ir sudarytos sąlygos didinti valstybės tarnautojų darbo užmokestį, tačiau jis ir toliau lieka mažiau konkurencingas su privačiu sektoriumi. Atsižvelgiant į tai, ateityje bus ieškoma vidinių resursų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui didinti, o kartu didinti ir valstybės tarnybos konkurencingumą.
- Vadovų–lyderių korpuso stiprinimas. Numatoma sukurti valstybės tarnautojų lyderystės kompetencijų ugdymo sistemą. Tikimasi, kad kompetentingi įstaigų vadovai-lyderiai gebės suburti iššūkiams pasiryžusią komandą, gebančią įgyvendinti struktūrines reformas šalies ir jos piliečių gerovei didinti.
- Viešojo sektoriaus įstaigų atliekamų funkcijų sisteminė peržiūra, viešojo sektoriaus įstaigų skaičiaus sumažinimas.

Regionų plėtra

2017 m. ekonominė sanglauda pirmą kartą nuo 2011 m. tapo teigiama (+0,5 proc.), ekonominiai skirtumai tarp Lietuvos regionų sumažėjo. Vienerių metų duomenys nėra pakankami teigti, kad regionų ekonominių skirtumų mažėjimas yra tendencingas, visgi 2017 m. taip pat buvo stebimas ir nedarbo bei darbo užmokesčio skirtumų tarp regionų mažėjimas (socialinė sanglauda), be to konvergencija (skirtumų mažėjimas) lyginant su Vilniaus regiono rodikliu, buvo stebima 6 regionuose (Alytaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Telšių, Tauragės), kuriems yra būdinga pramonės specializacija – t. y. galima daryti prielaidą, kad ekonominių skirtumų mažėjimas gali būti susijęs su investicijomis į gamybą ir pramonės našumo augimą šiuose regionuose.

Lietuvos Banko 2018 m. ekonomikos apžvalgoje nurodoma, kad šalyje vis labiau jaučiamas darbuotojų trūkumas, didžiausia įtampa vyrauja didžiuosiuose miestuose. 2018 m. viduryje su juo susidūrė apie 20 proc. įmonių. Tai yra gana nemažai, nes ekonomikos atsigavimo laikotarpiu tokių įmonių buvo per pusę mažiau, tačiau taip pat konstatuojama, kad Lietuvos regionų darbo rinkos padėtis yra skirtinga. Nedarbo lygis Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje pernai buvo toks pat kaip praėjusį dešimtmetį ekonomikos pakilimui pasiekus aukščiausią tašką ir sudarė 3,8 proc. Taigi, darbuotojų trūkumas šiuose miestuose turėtų būti didžiausias. Kitoje šalies dalyje jis yra mažesnis. Toje dalyje nedarbo lygis praėjusiais metais sudarė apie 9 proc. ir buvo dvigubai didesnis nei praėjusio dešimtmečio ekonomikos pakilimo metu. Viena vertus tai rodo išliekančius regioninius netolygumus, kita vertus – didina funkcinių zonų (darbo jėgos švytuoklinės migracijos teritorijų) patrauklumą ir sudaro prielaidas darbei imlių investicijų iškėlimui į atokesnius regionus. Išnaudojant šias galimybes pirmiausiai turėtų būti didinama investicijoms parengtų teritorijų pasiūla ir užtikrintas adekvatus transporto (ypač viešojo) tinklas.

Nepaisant to, kad emigracijos ir imigracijos rodikliai pirmą kartą nuo 2001 m. tapo beveik lygūs, dėl susidariusios disproporcijos tarp vaikų ir vyresnio amžiaus gyventojų, gyventojų skaičiaus mažėjimas yra užprogramuotas daugeliui metų į priekį. Šiuos procesus gali pakeisti tik kardinaliai pasikeitę migracijos srautai. Gyventojų aktyvumo lygis – dirbančių ir ieškančių darbo gyventojų dalis darbingo amžiaus gyventojų grupėje – tebedidėja, tačiau nebeatsveria mažėjančio gyventojų skaičiaus poveikio. Todėl investicijos bus kertinis veiksnys, turintis lemiamą įtaką visų regionų plėtrai.

Vienas esminių veiksnių ilgalaikiam Lietuvos regioninės politikos planavimui – 2018 m. EK paskelbtas pasiūlymas dėl 2021–2027 m. finansinės perspektyvos programos. EK siūlomo 2021–2027 m. finansinės perspektyvos ES biudžeto nominalusis dydis – 1 279 mlrd. Eur (1,11 proc. prognozuojamų ES bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP)). Teritorinės sanglaudos fondams ir bendrosios žemės ūkio politikos bei žuvininkystės politikos fondams numatyta skirti po beveik 30 proc. viso 2021–2027 m. finansinės perspektyvos ES biudžeto lėšų – tai šiek tiek mažesnė dalis nei dabartinėje finansinėje perspektyvoje. Preliminariais duomenimis, iš naujosios finansinės perspektyvos fondų, kuriuose numatytos valstybių kvotos, Lietuva turėtų gauti mažiau ES paramos, nei gauna dabar. Nominaliųjų išraiška Lietuvai bus skirta apie 12,4 mlrd. Eur. Vertinant 2018 m. kainomis, Lietuvai skirtos sanglaudos politikos fondų lėšos turėtų būti beveik ketvirtadaliu mažesnės nei 2014–2020 m. finansinėje perspektyvoje, panašia apimtimi turėtų sumažėti ir lėšos, skirtos Lietuvos kaimo plėtrai. Šių dviejų fondų lėšomis finansuojama didžioji dalis ES lėšomis vykdomų investicinių projektų. Nors paramos sumažėjimo mastas Lietuvoje yra vienas didesnių, pagal šių fondų lėšų ir BVP santykį Lietuva vis tiek ir toliau bus tarp daugiausia sanglaudos politikos ir žemės ūkio politikos fondų lėšų gaunančių valstybių.

Lietuvai tenkančių ES struktūrinės paramos lėšų sumažėjimas labiausiai sietinas su šalies gerovės lygio

augimu – Lietuvos BVP, tenkantis vienam gyventojui, viršija 75 proc. ES vidurkio. Šį lygį Lietuva pasiekė 2014 m., o 2017 m. Lietuvos BVP, tenkantis vienam gyventojui, vertinant pagal PGS, pakilo iki 76,2 proc. ES 27 vidurkio. Lietuvai peržengus 75 proc. ES vidurkio slenkstį, EK Lietuvą perklasifikavo iš mažiau išsivysčiusių regionų į pereinamosios kategorijos regioną. Toks perklasifikavimas lemia ne tik mažesnę Lietuvai skirtų ES fondų lėšų dalį, bet ir didesnę reikalingo Lietuvos bendro finansavimo dalį. Pavyzdžiui, 2014–2020 m. finansinėje perspektyvoje mažiau išsivystę regionai turėjo bendrai finansuoti 15, o pereinamieji regionai – 40 proc. projekto vertės. T. y. neišvengiamai turės būti ieškoma efektyvesnių skirtingų finansavimo šaltinių (ypač struktūrinių fondų ir valstybės investicijų programos) derinimo mechanizmų regionų lygiu.

**ANTRASIS SKIRSNIS
STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS**

01. PIRMASIS STRATEGINIS TIKSLAS

**„ĮGYVENDINTI VIEŠOJO SAUGUMO POLITIKĄ IR SIEKTI, KAD ŠALIES GYVENTOJAI
JAUSTŪSI SAUGESNI“**

01. STRATEGINIO TIKSLO ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

1 lentelė.

Pirmąjį vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginį tikslą įgyvendinančios *Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 metų strateginio veiklos plano* programos ir ataskaitinių metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas:

01. Pirmąjį strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas.						
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur.)				Programą įgyvendinanti įstaiga (-os)
		Asignavimų planas	Asignavimų planas ¹ , įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.) ²	
01.02	Saugomų asmenų apsauga	13901	14272	14272	100	Vadovybės apsaugos departamentas
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.04	Viešosios tvarkos atkūrimas, konvojavimas ir svarbių valstybės objektų apsauga	18199	18209,2	18110,1	99,5	Viešojo saugumo tarnyba
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.05	Priešgaisrinė, civilinė sauga ir gelbėjimo darbai	100802	101519,2	99770,5	98,3	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.06	Valstybės sienos apsauga	70135	70510	70462,3	99,9	Valstybės sienos apsaugos tarnyba
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.09	Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas, tyrimas ir prevencija	8700	8700,1	8682,4	99,8	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.12	Elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas ir valstybės informacinių išteklių saugos ir elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų informacinių bei ryšių technologijų plėtra	9448	9199,5	9098,1	98,9	Informatikos ir ryšių departamentas, Turto valdymo ir ūkio departamentas
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.15	Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų ir buvusių pareigūnų sveikatos priežiūra ir kitos socialinės garantijos	5619	6026,5	5955,5	98,8	Vidaus reikalų ministerija, VRM Medicinos centras ir Turto valdymo ir ūkio departamentas
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
Dėl 01.15 programos asignavimų plano nuokrypio¹						

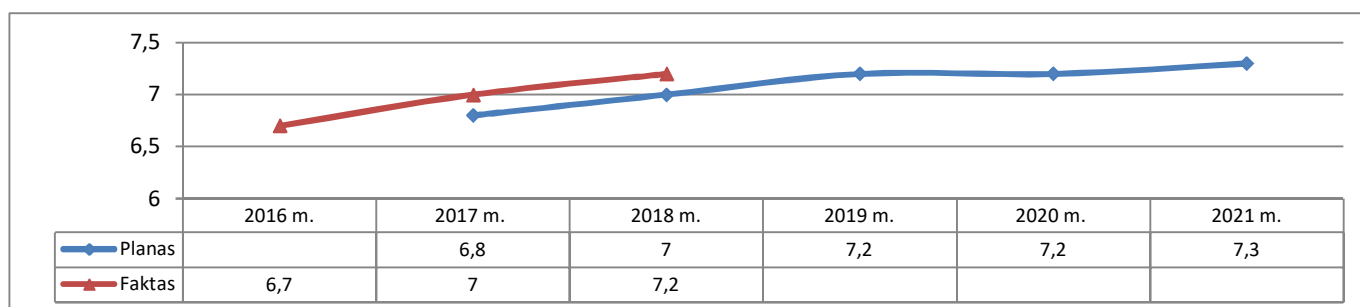
¹ Jeigu asignavimų plane, įskaitant patikslinimus, asignavimai didėja ar mažėja daugiau nei 5 proc., lyginant su asignavimais, nurodytais asignavimų plane, to priežastys trumpai paaiškinamos po lentele. Paaiškinimai pateikiami dėl patikslintų asignavimų programos lygiu.

² Jeigu asignavimų panaudojimo procento nuokryptai viršija 10 proc., jie ir jų priežastys trumpai paaiškinami po lentele.

01. Pirmąjį strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas.						
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur.)				Programą įgyvendinanti įstaiga (-os)
		Asignavimų planas	Asignavimų planas ¹ , įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.) ²	
<i>Asignavimų plano pokytį apsprendė į 2018 metų asignavimus įkeltas VRM Medicinos centro 2017 metų pereinamasis pajamų likutis, surinktos viršplaninės lėšos. Be to, esant sutaupytiems asignavimams kitose programose, buvo padidintos valstybės biudžeto lėšos.</i>						
01.17	Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymas	18035	17409	17393,9	99,9	Migracijos departamentas, Asmens dokumentų išrašymo centras
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
01.42	Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika	1456	1509,2	911,2	60,4	Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
Dėl 01.42 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²: <i>Užsitęsęs prekių pristatymui iš tiekėjų, nebuvo pilnai vykdomi pardavimai, todėl nesurinkta planuotų pajamų įmokų.</i>						
01.57	Vidaus saugumo fondo programa	72973	70973	37063	52,2	VRM Regioninės politikos departamentas
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>		65000	65000	31529,2	48,5	
Dėl 01.57 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²: <i>Nepakankamą lėšų įsisavinimą įtakojo pirkimo procedūrų sudėtingumas ir lėšų tinkamumo vertinimas, projektų vykdytojų pateiktų planuotų lėšų koregavimas / atnaujinimas, lėšų perskirstymas tarp projektų, projektų įgyvendinimo veiklų pabaigos pratęsimas.</i>						

01. STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

1 grafikas. E-01-01 Viešojo saugumo suvokimo indeksas, balais

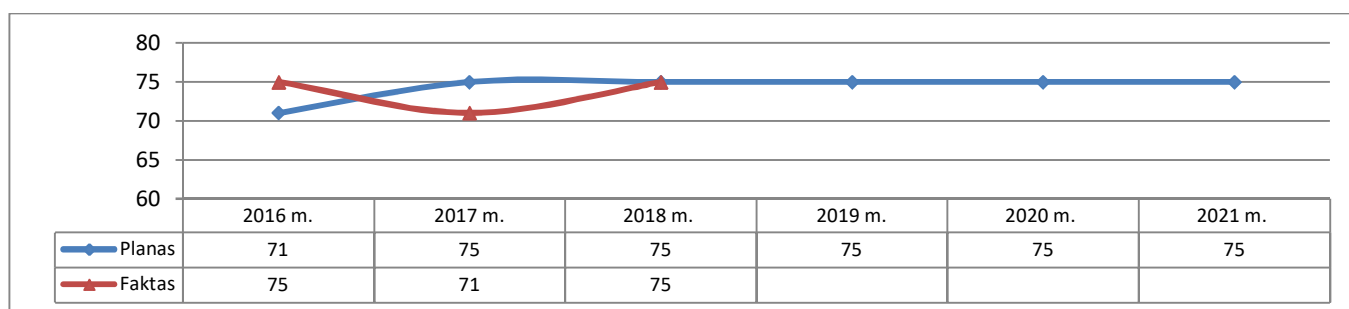

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Kriterijus apima tris dedamąsias: gyventojų saugumo jausmo suvokimą, rizikas tapti nusikaltimo auka ir kriminogeninės situacijos vertinimą.

Pasiektai rodiklio reikšmei įtakos turėjo išaugęs gyventojų pasitikėjimas policija (2017 m. – 71 proc., 2018 m. – 75 proc.) bei padidėjęs saugumo jausmas (saugiai savo gyvenamojoje vietovėje besijaučiančių gyventojų dalis padidėjo nuo 77 proc. 2017 m. iki 83 proc. 2018 m.). Tokius pokyčius galėjo lemti tiek ir padidėjęs policijos matomumas, policijos veiklos modernizavimas, tiek ir gerėjanti ekonominė šalies situacija, turinti įtakos gyventojų saugumo jausmui apskritai.

2 grafikas. E-01-02 Visuomenės pasitikėjimas policija, ne mažiau kaip, proc.

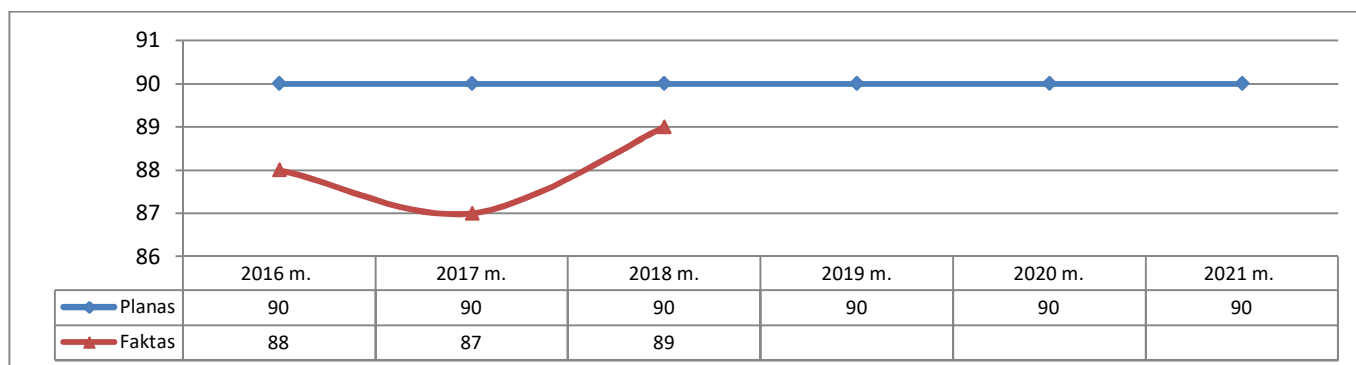

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Gyventojų apklausos duomenimis, pasitikėjimas Lietuvos policija, palyginti su 2017 m., padidėjo 4 proc. punktais, ir grįžo į 2016 m. lygį.

Nuo 2004 m., kai buvo pradėtas matuoti ir vertinti pasitikėjimas policija, jis išaugo nuo 48 proc. 2004 m. iki 75 proc. 2018 m. Ir nors buvo daroma prielaida, kad 2016 m. pasiektam 75 proc. pasitikėjimo policija rezultatai galėjo turėti įtakos viešojoje erdvėje išaugęs teigiamos informacijos apie policijoje vykdomą pertvarką, šrautas, vis tik tikėtina, kad visuomenės pasitikėjimas 2018 m., grįžęs į 2016 m. lygį, rodo realų minėtos pertvarkos rezultatą: gyventojai pastebi teigiamus pokyčius – policija tapo „matomesnė“, operatyviau ir efektyviau reaguojanti į įvykius. Apklausos rezultatai rodo, kad padaugėjo gyventojų, sutinkančių su teiginiu, kad Lietuvos policijos pareigūno darbas yra gerbiamas, ir labai sumažėjo tų, kurie mano, jog policijos pareigūnai provokuoja duoti kyšį. Šie faktai leidžia daryti išvadą, kad gyventojų požiūris į policiją ir jos veiklą gerėja.

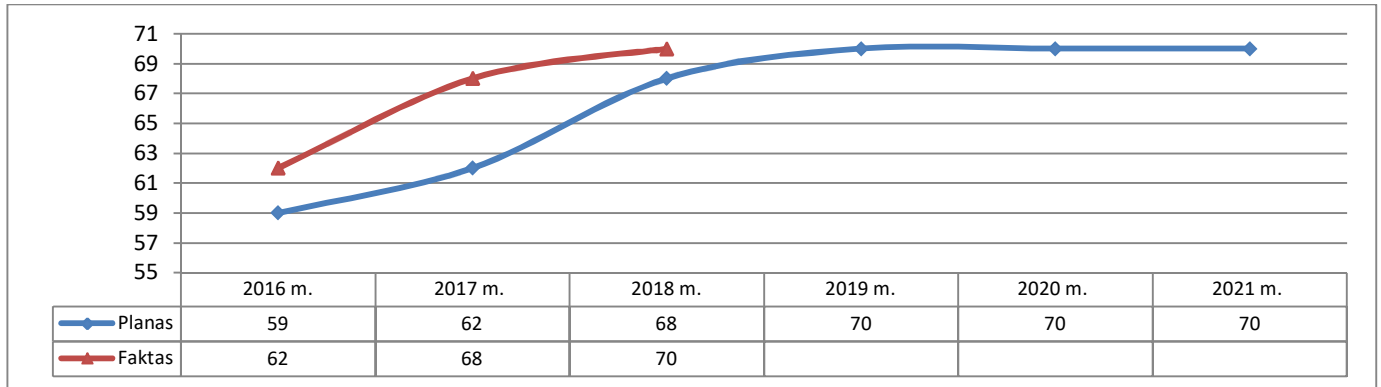
3 grafikas. E-01-03 Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, ne mažiau kaip, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Pasitikėjimas valstybine priešgaisrine gelbėjimo tarnyba iš esmės liko stabilus. Kaip rodo gyventojų apklausų duomenys, jau vienuoliktus metus iš eilės ugniagesiai gelbėtojai sulaukia palankių visuomenės vertinimų. Nežymūs kriterijaus reikšmės svyravimai susiję ne su nepasitikinčių tarnyba augimu, o su neturinčių savo nuomonės dalies svyravimais.

4 grafikas. E-01-04 Visuomenės pasitikėjimas Valstybės sienos apsaugos tarnyba, ne mažiau kaip, proc.

Duomenų šaltinis: vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Gyventojų apklausos duomenimis, 2018 m. Valstybės sienos tarnyba pasitikėjo 70 proc. apklaustųjų (2017 m. – 68 proc.). Lyginant kelerių metų rezultatus, stebimas tolygus šio rodiklio didėjimas. Pasitikėjimas pasieniečiais 2018 m. pasiekė aukščiausią lygį. Šiam augimui įtakos turėjo augantis teigiamos informacijos apie Valstybės sienos apsaugos tarnybos veiklą kiekis viešojoje erdvėje, kryptingai organizuoti ir vykdyti pasieniečio profesijos propagavimo renginiai, aktyvi bendruomenės pareigūnų veikla ir gerėjantys Valstybės sienos apsaugos tarnybos veiklos rezultatai.

PIRMOJO STRATEGINIO TIKSLO PROGRAMOS

01.02. programa SAUGOMŲ ASMENŲ APSAUGA

Programą „Saugomų asmenų apsauga“ įgyvendina Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Vadovybės apsaugos departamentas).

Programos koordinatorius – departamento direktoriaus pavaduotojas Paulius Nemira.

Vadovybės apsaugos departamentas 2018 m. didelį dėmesį skyrė fizinei saugomų objektų apsaugai. Departamento specialistai periodiškai vertino saugomiems objektams galinčias kilti grėsmes, planavo apsaugos priemones, jų taikymo mastą. Tai padėjo užtikrinti saugomų objektų saugumą ir suvaldyti galinčius kilti neigiamas pasekmes turėsiančius įvykius. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į visame pasaulyje aktualią grėsmę keliančių bepiločių orlaivių neutralizavimą. 2018 m. buvo priimti sprendimai įrengti visuose saugomuose objektuose techninę įrangą, leisiančią efektyviai neutralizuoti netoli saugomų objektų ar virš jų pasirodžiusius bepiločius orlaivius.

2018 m. buvo sėkmingai įgyvendinamas investicinis projektas „Apsaugos sistemų įrengimas ir modernizavimas Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos saugomuose objektuose“. Jo įgyvendinimo metu buvo atnaujinamos ir (arba) diegiamos naujos apsaugos sistemos Vyriausybės, Seimo ir Prezidento kanceliarijos rūmuose. Sustiprintos ir atnaujintos fizinės ir elektroninės apsaugos sistemos ir įranga.

Stiprinant saugomų asmenų apsaugą nuolat vertinama grėsmė saugomiems asmenims, jos pobūdis bei mastas. Vadovybės apsaugos departamentas savo veikloje taiko išskirtinę, prevencinę kriminalinės žvalgybos strategiją, kuri yra nukreipta į tokio kriminalinės žvalgybos uždavinio įgyvendinimą, kaip nusikalstamų veikų prevencija (smurtinio pobūdžio nusikalstamų veikų prieš saugomus asmenis prevencija). Ši koncepcija leidžia laiku atpažinti riziką ir efektyviai bendradarbiaujant su suinteresuotomis įstaigomis bei taikant kitas rizikos valdymo priemones, vykdyti smurtinių išpuolių ir kito destruktivaus elgesio prieš saugomus asmenis prevenciją. Konstatuotina, kad atlikti grėsmės vertinimai buvo pakankamo tikslumo ir apsaugos vykdymo metu nebuvo susidurta su netikėtomis grėsmėmis, turinčiomis esminės įtakos saugomų asmenų saugumo užtikrinimui. Saugūs užsienio valstybių vadovų vizitai Lietuvoje yra gerų tarpvalstybinių santykių ir Lietuvos kaip patikimos partnerės garantas. Vadovybės apsaugos departamentas užtikrina užsienio valstybių vadovų saugumą jiems lankantis Lietuvoje ir prisidėjo prie gerų tarpvalstybinių santykių stiprinimo, Lietuvos, kaip patikimos partnerės, įvaizdžio palaikymo ir Lietuvos nacionalinio saugumo.

Visos siektinos programos veiklos vertinimo kriterijų reikšmės 2018 m. buvo pasiektos.

01.04. programa VIEŠOSIOS TVARKOS ATKŪRIMAS, KONVOJAVIMAS IR SVARBIŲ VALSTYBĖS OBJEKTŲ APSAUGA

Programą „Viešosios tvarkos atkūrimas, konvojavimas ir svarbių valstybės objektų apsauga“ įgyvendina Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba).
Programos koordinatorius – tarnybos vadas Ričardas Pocius.

Viešojo saugumo tarnybos vykdomos funkcijos yra glaudžiai susijusios su visuomenės saugumu, užtikrinant pajėgų specialiosios parengties lygį, svarbių valstybės objektų saugumą ir konvojuojamų asmenų apsaugą, apima laisvės atėmimo vietose vykdomą prevencinę veiklą, grėsmių kilti ypatingai situacijai suvaldymą, ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimą ir kitų tyčinių veiksmy, šiurkščiai pažeidžiančių viešąją tvarką, neutralizavimą.

2018 m. Viešojo saugumo tarnyba perėmė svarbaus valstybei objekto – VĮ Lietuvos oro uostų Palangos filialo – fizinę apsaugą, tarnybos pareigūnams buvo pavesta saugoti iš Vokietijos Federacinės Respublikos užsienio reikalų ministerijos Politinio archyvo gautus archyvinius dokumentus, tarp jų ir Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. priimtą nutarimą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, eksponuojamus Lietuvos nacionalinio muziejaus Signatarų namuose. Organizuojant ir vykdant svarbių valstybės objektų apsaugą, visi neteisėti veiksmai per ataskaitinį laikotarpį (užfiksuota 13) buvo užkardyti sėkmingai ir efektyviai, pažeidėjai sulaikyti ir perduoti policijos pareigūnams. Programos rezultato kriterijus „Užtikrinti svarbių valstybės objektų apsaugą“ buvo pasiektas.

Vyriausybei pritarus Vidaus reikalų ministerijos pasiūlymui uždaromos Ignalinos atominės elektrinės apsaugą nuo 2019 m. perduoti Viešojo saugumo tarnybai, buvo vykdomi darbai, būtini užtikrinti sklandų šio ypatingos svarbos objekto apsaugos perėmimą.

2018 m. buvo optimizuotas konvojaus tarnybos darbo krūvis, perskirstant konvojaus maršrutus tarp Viešojo saugumo tarnybos struktūrinių padalinių, nuo 2018 m. spalio 1 d. konvojaus funkcijas pradėjo vykdyti Klaipėdos dalinys. Konvojavimo funkcijai užtikrinti sudarytos sutartys dėl dviejų specialiosios paskirties transporto priemonių (mikroautobusų) ir 5 specialiosios paskirties konvojavimo transporto priemonių bei konvojavimo transporto priemonėms skirtų kondicionierių įsigijimo. Atlikti darbai leido pasiekti programos rezultato kriterijaus „Užtikrintas sulaikytųjų, suimtųjų ir nuteistųjų asmenų konvojavimas“ siektinas reikšmes: per 2018 m. įvykdyti 4188 konvojai, kurių metu konvojuoti 30 256 sulaikyti, suimti ir nuteisti asmenys; įvykdyta 75 nuteistųjų ekstradicija iš/į užsienio šalis.

Pasiektas ir programos rezultato kriterijus „Užtikrinta grupinių veiksmy, kuriais pažeidžiama viešoji tvarka masinių renginių metu ir vidaus tvarka laisvės atėmimo vietose, kontrolė“. 2018 m. Viešojo saugumo tarnyba, kartu su kitomis viešojo saugumo institucijomis, užtikrino viešąją tvarką ir gyventojų bei valstybės svečių saugumą masinių renginių metu. Viešojo saugumo tarnyba periodiškai (72 pasitelkimai) vykdė prevencinę veiklą Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos laisvės atėmimo vietose ir užkardė galimus nuteistųjų asmenų neteisėtus veiksmus.

Gerinant pareigūnų profesinį pasirengimą, organizuotos pratybos „Pareigūnų veiksmai konvojuojamųjų nepaklusnumo ir pasipriešinimo atveju“, kovinės taktikos mokymai „Konvojaus ginkluotas užpuolimas“, pratybos: „Grėsmių konvojavimo metu užkardymas ir prevencija“, „Ypatingos situacijos teismo konvojaus metu <...> apygardos teisme“, bendros taktinės pratybos „Grėsmių konvojavimo metu užkardymas ir prevencija“ ir kt.

2018 m. buvo sustiprinta ir Viešojo saugumo tarnybos specialioji parengtis (pasirengimas valstybės ginkluotai gynybai): tarnybos pajėgos kartu su Lietuvos kariuomenės specialiais padaliniais 25 kartus dalyvavo bendrosiose pratybose ir mokymuose veikti nekonvencinių (hibridinių) bei teroro aktų grėsmių sąlygomis. Įvertinus hibridinio karo apraiškų grėsmes, 2018 m. buvo ne tik sustiprinta Viešojo saugumo tarnybos teritorijos apsauga, bet ir pagerintas esamų IT sistemų darbo vientisumas, tarpinstitucinė ryšio tinklo sąveika, jo saugumas. Įsigyta specialioji kompiuterinė technika, ryšio bei programinė įranga leido operatyviai reaguoti į teisės pažeidimus ir saugiai veikti nekonvencinių grėsmių sąlygomis.

Didėjantis darbo užmokestis (2018 m. Viešojo saugumo tarnybos pareigūnų darbo užmokestis, lyginant su 2016 m., padidėjo 18 proc.), gerėjančios darbo sąlygos bei aprūpinimas naujo pavyzdžio tarnybine uniforma, ginkluote, specialiuoju transportu, IT, kompiuterine ir ryšio technika bei įranga kelia pareigūnų motyvaciją ir pasitenkinimą tarnyba: neužimtų pirminės ir vidurinės grandies pareigūnų pareigybių dalis per 2018 m. sumažėjo iki 11,13 proc. (atitinkamai 2016 m. jis siekė 19 proc., o 2017 m. – 14,4 proc.).

01.05. programa PRIEŠGAISRINĖ, CIVILINĖ SAUGA IR GELBĖJIMO DARBAI

Programą „Priešgaisrinė, civilinė sauga ir gelbėjimo darbai“ įgyvendina Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas). Programos koordinatorius 2018 m. – departamento direktorius Kęstutis Lukošius.

Gerinant gyventojų savisaugos kultūrą bei skatinant labiau saugotis gaisrų keliamų pavojų, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas 2018 m. organizavo akciją „*Gyvenkime saugiai*“. Gyventojai buvo supažindinami su saugiu elgesiu buityje, jiems suteikta visapusiška informacija priešgaisrinės saugos klausimais. Akcijos metu buvo įrengti 6663 autonominiai dūmų signalizatoriai.

Saugūs elgesio buityje įgūdžiai formuojasi jau vaikystėje. Siekiant apsaugoti moksleivius nuo tykančių pavojų gyvenamojoje aplinkoje, organizuota akcija „*Būk saugus, mokinij*“. Jos metu vyko susitikimai su 1633 bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviais, kuriuose dalyvavo 42 583 mokiniai. Akcijos dalyviai buvo supažindinti su saugaus elgesio taisyklėmis buityje ir gamtoje, paaiškinama, kaip išvengti gaisro ir kaip elgtis jam kilus.

Plėtojant savanorių ugniagesių veiklą, parengtas savanorių ugniagesių koncepcijos projektas, kuriame numatytos šios veiklos prioritetinės kryptys ir aktualiausi darbai.

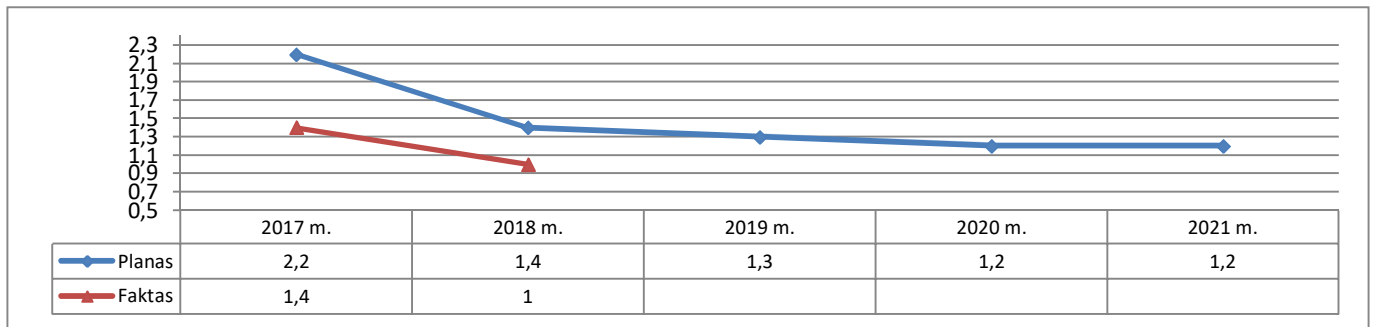
Siekiant spręsti esamas Bendrojo pagalbos centro (BPC) ir pagalbos tarnybų bendradarbiavimo problemas, parengtas ir patvirtintas BPC ir pagalbos tarnybų sąveikos mechanizmo įgyvendinimo 2018–2020 m. veiksmų planas, pagal kurį numatoma modernizuoti BPC įrangą, sukurti aiškius BPC ir pagalbos tarnybų sąveikos ir bendradarbiavimo algoritmus. Planuojama, kad 2021 m. skubią pagalbą bus galima iškviešti tik vienu numeriu – 112. Dabar veikiančią atskirą greitosios pagalbos iškvietimo numerį pakeis medicinos konsultacijų linija. Informacijos perdavimas iš BPC į pagalbos tarnybas sutrumpės apie 20–60 sekundžių. Tikimasi, kad ilgainiui stabilizuosis skambučių srautas numeriu 112, todėl pagerės paslaugų prieinamumas ir kokybė. Siekiant sudaryti teisingas prielaidas efektyvesnei ir kokybiškesnei BPC ir pagalbos tarnybų sąveikai, parengti ir Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. sausio 11 d. priimti atitinkami Bendrojo pagalbos centro įstatymo pakeitimai.

Reaguojant į Baltarusijos atominės elektrinės keliamą pavojų, atnaujintas ir Vyriausybės nutarimu patvirtintas Valstybinis gyventojų apsaugos planas branduolinės avarijos atveju, parengta medžiaga gyventojams apie grėsmes branduolinės ar radiologinės avarijos atveju ir apsaugomuosius veiksmus. Surengtos valstybinio lygio stalo pratybos tema „*Civilinės saugos sistemos subjektų veiksmai įvykus branduolinei avarijai Baltarusijos Respublikos teritorijoje esančioje atominėje elektrinėje*“, kurių metu įvertintas civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas įgyvendinti minėto plano reikalavimus. Pratybų dalyvių pasirengimas grėsmei buvo įvertintas teigiamai, tačiau žinant, kokio masto grėsmę kelia kaimyninės šalies atominė elektrinė, departamentas ir 2019 m. organizuos valstybinio lygio civilinės saugos funkcines pratybas minėta tema.

Vykdydamas projektą „*Gyventojų perspėjimo apie pavojus sistemos tobulinimas ir plėtra*“, departamentas planuoja naujos perspėjimo sirenomis sistemos įrengimą gyvenamosiose vietovėse, kurios patenka į potvynių užliejamas teritorijas. Planuojama, kad perspėjimo sirenomis sistema iki 2020 m. bus įrengta 14 savivaldybių, 26 gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena 100 ir daugiau žmonių.

Atnaujinta virtuali civilinės saugos mokymo aplinka: vartotojų skaičius padidintas iki 5500 asmenų; parengta ir paskelbta nauja mokomoji medžiaga. 2018 m. buvo organizuota 12 civilinės saugos mokymų, taikant nuotolinį mokymosi metodą. 2019 m. planuojama parengti dar dvi nuotolinio mokymo civilinės saugos mokymo programas ir surengti 15 mokymų.

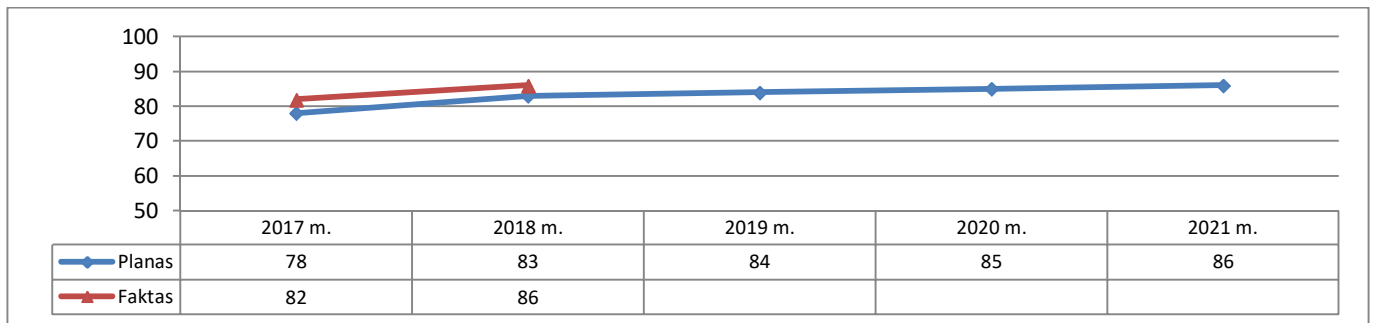
5 grafikas. R-01-05-01-06. Neatsakytų (prarastų) skubios pagalbos telefono numeriu 112 skambučių dalis nuo bendro registruotų skambučių skaičiaus, kai skambinimo laikas viršija 10 sekundžių, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Siektina rodiklio reikšmė – **mažėjanti**. Pasiiektai rodiklio reikšmei įtakos turėjo įgyvendintos priemonės BPC darbuotojų kaitai mažinti ir jų gebėjimams stiprinti: padidintas BPC operatorių finansinis motyvavimas; įdiegtas patobulintas BPC veiklos procesų, procedūrų bei instrukcijų rinkinys.

6 grafikas. R-01-05-01-07. Skubios pagalbos skambučių, į kuriuos Bendrajame pagalbos centre atsiliepta ne ilgiau kaip per 8 sekundes, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Pasiektai rodiklio reikšmei įtakos turėjo įgyvendintos priemonės BPC darbuotojų kaitai mažinti ir jų gebėjimams stiprinti: pagerintas BPC operatorių finansinis motyvavimas; įdiegtas patobulintas BPC veiklos procesų, procedūrų bei instrukcijų rinkinys.

01.06. programa VALSTYBĖS SIENOS APSAUGA

Programą „Valstybės sienos apsauga“ įgyvendina Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau Valstybės sienos apsaugos tarnyba).

Programos koordinatorius – tarnybos vadas Renatas Požėla.

Vykdydama šią programą Valstybės sienos apsaugos tarnyba siekė užtikrinti Šengeno teisyno reikalavimus atitinkančią valstybės sienos apsaugą.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas modernių sienos stebėjimo technologijų prie ES išorės sienos (Lietuvos dalies) įrengimui, jų integralumo ir funkcionalumo užtikrinimui. 2018 m. įdiegus Vištyčio užkardos sienos stebėjimo sistemą, valstybės sienos su Rusijos Federacija, saugomos moderniomis sienos stebėjimo technologijomis, dalis padidėjo iki 69 proc., o visos ES išorės sienos (Lietuvos dalies) – iki 53 proc.

Techninių sienos apsaugos priemonių įrengimas turėjo įtakos tiek valstybės sienos pažeidimų atvejų skaičiaus sumažėjimui, tiek išaiškintų valstybės sienos pažeidimų dalies didėjimui: 2018 m. tokių pažeidimų nustatyta 1 proc. mažiau negu 2017 m. ir 23 proc. mažiau negu 2016 m., o pažeidimų, kai nustatytas pažeidimą padaręs asmuo, dalis padidėjo nuo 64 proc. 2017 m. iki 78 proc. 2018 m.

Siekiant padidinti pareigūnų informuotumą apie padėtį prie valstybės sienos, reagavimo į galimus valstybės sienos pažeidimus ir pažeidėjų sulaikymo galimybes, 2018 m. pasienio užkardos papildomai buvo aprūpintos nešiojamais naktinio matymo prietaisais ir termovizoriais, visureigiais patruliniais automobiliais, keturračiais, mikroautobusais, įsigyti tarnybiniai šunys ir kita kinologinei veiklai skirta įranga.

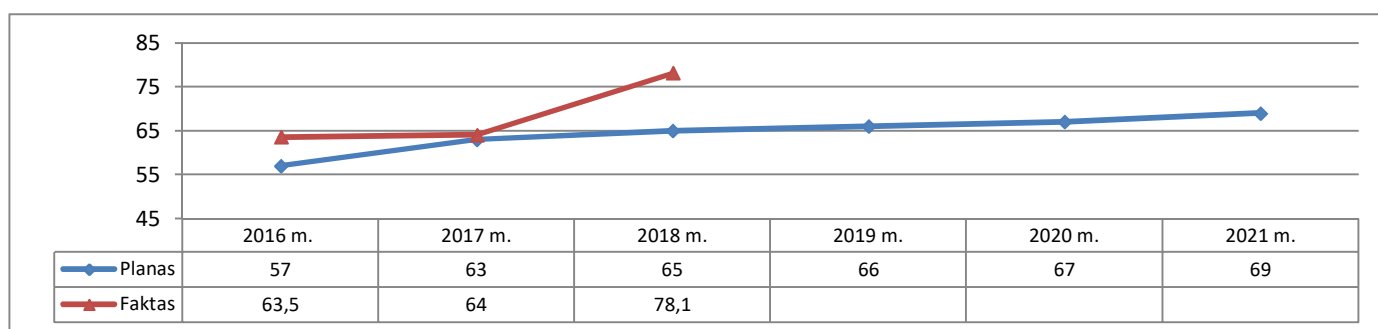
Prie valstybės sienos (ypatingai prie sienos su Baltarusijos Respublika, kur valstybės sienos pažeidimų tikimybė išlieka didžiausia) pavyko sukombinuoti ir išlaikyti didesnę pareigūnų skaičių, tai leido užtikrinti efektyvesnę valstybės sienos apsaugą.

Atlikti kriminalinės žvalgybos modelio pokyčiai leido 2018 m. tiksliau identifikuoti esamas grėsmes ir numatyti tinkamas priemones jų užkardymui. Rezultatyviais kriminalinės žvalgybos tyrimais užbaigtų bylų dalis 2018 m. sudarė 87 proc. (2017 m. – 80 proc.).

Siekiant gerinti sulaikytųjų trečiųjų šalių piliečių ir prieglobsčio prašytojų priėmimo ir apgyvendinimo sąlygas tarnybos Užsieniečių registracijos centre, buvo vykdomi projektai, finansuojami ES Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos ir 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos lėšomis. 2018 m. pabaigoje sulaikytųjų trečiųjų šalių piliečių ir prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo ir priėmimo sąlygų Užsieniečių registracijos centre atitiktis teisės aktų reikalavimams siekė 80 proc.

Siekiant racionaliai išdėstyti ir efektyviai panaudoti Valstybės sienos apsaugos tarnybos personalo ir finansinius išteklius, efektyvinti veiklą, 2018 m. buvo tęsiami tarnybos darbo organizavimo bei struktūriniai pertvarkymai. Nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo pakeitimams, buvo įgyvendintas vieno juridinio asmens principas, centralizuotos bendrosios funkcijos. Taip pat pakeista tarnybos imuniteto padalinių struktūra bei darbo organizavimas, siekiant efektyviau organizuoti ir koordinuoti kriminalinės žvalgybos veiklą apjungtos Specialiųjų užduočių ir Kriminalinių procesų kontrolės organizavimo valdybos, sujungtos Vilniaus pasienio rinktinės Vilniaus oro uosto ir Kauno oro uostų pasienio užkardos. Įvykdžius visus suplanuotus pertvarkymus sumažintas vadovų pareigybių, bendrąsias ar administravimo funkcijas atliekančių pareigybių skaičius, sudarytos sąlygos stiprinti veiklos padalinius, didinti tarnybos statutinių valstybės tarnautojų motyvaciją (dėl vykdomų pertvarkų sutaupytos lėšos buvo skiriamos pasieniečių atlyginimams didinti, kvalifikacijai tobulinti).

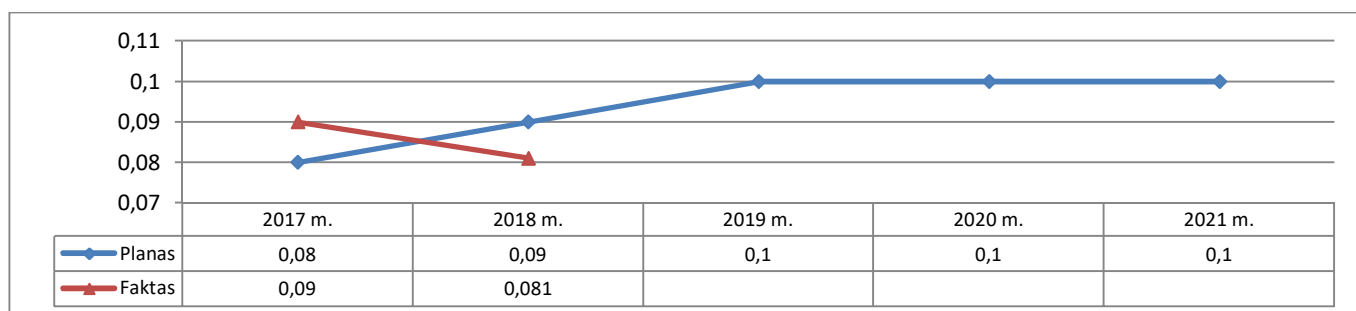
7 grafikas. R-01-06-01-01. Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo tvarkos pažeidimų, kai nustatytas pažeidimą padaręs asmuo, dalis, ne mažiau kaip, proc.

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacinės sistemos „Siena“ duomenys

Išaugusį valstybės sienos pažeidimų, kai nustatytas pažeidimą padaręs asmuo, dalies didėjimą 2018 m. lėmė įdiegtos, atnaujintos ar modernizuotos sienos stebėjimo sistemos, gerėjantis pasienio užkardų aprūpinimas sienos kontrolės stiprinimui skirtomis priemonėmis, užtikrintas pakankamas pareigūnų skaičius labiausiai pažeidžiamuose valstybės sienos ruožuose, aktyvus bendradarbiavimas su kaimyninių valstybės pasienio tarnybomis, siekiant nustatyti ir sulaikyti valstybės sienos pažeidėjus.

8 grafikas. R-01-06-01-03. Patikrinimų kertant valstybės sieną ir pasienio kontrolės punktų teisinio režimo kontrolės efektyvumas (koeficientas).

Duomenų šaltinis: Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacinės sistemos „Siena“ duomenys

Pasienio kontrolės veiklos efektyvumo kriterijus apskaičiuojamas vertinant pasienio kontrolės punktuose pasieniečių nustatytų administracinės teisės nusižengimų (užsieniečių atvykimo, buvimo ir vykimo per Lietuvos Respublikos teritoriją taisyklių, PKP teisinio režimo ir kt.) ir priimtų sprendimų dėl atsisakymo leisti atvykti į Lietuvos Respubliką procentinį santykį su valstybės sieną kirtusių (patikrintų) asmenų skaičiumi. Ataskaitiniu laikotarpiu nustatytų pažeidimų skaičius lyginant su 2017 m. išliko panašus (2017 m. – 9515, 2018 m. – 9587), tačiau 14,1 proc. (virš 924 tūkst.) išaugo per valstybės sieną vykusių (patikrintų) asmenų skaičius, dėl to planinė rodiklio reikšmė nepasiekta.

01.09. programa NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ FINANSŲ SISTEMAI ATSKLEIDIMAS, TYRIMAS IR PREVENCIJA

Programą „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas, tyrimas ir prevencija“ įgyvendina Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba). Programos koordinatorius – tarnybos direktorius Antoni Mikulskis.

2018 m. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prioritetas buvo sutelktas į kriminalinės žvalgybos pozicijų stiprinimą, pridėtinės vertės mokesčio sukčiavimo ir kitų sunkių, sudėtingų, organizuotų nusikalstamų grupuočių daromų nusikaltimų atskleidimą ir greitą ištyrimą, veiksmingą ES ir kitų užsienio valstybių finansinės paramos lėšų apsaugą nuo neteisėto gavimo ir panaudojimo, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo, taip pat į kovą su šešėline ekonomika. Buvo stiprinama kova su organizuotu nusikalstamumu, dėmesį skiriant nusikalstamų grupuočių ekonominio pagrindo sunaikinimui. Dėmesys buvo skiriamas ir teisėkūros klausimams ir tarpinstituciniam bendradarbiavimui vystyti.

2018 m. nustatytos plataus masto tarptautinės, gerai organizuotos PVM sukčiavimo schemos, kuriomis siekta išvengti PVM, rinkoje realizuojant didelę paklausą turinčias prekes: kurą, mobiliuosius telefonus, buitinę techniką, cukrų, aliejų, statybines medžiagas, bei teikiant pervežimo ir kitas paslaugas.

Optimizavus tarnybos struktūrą ir vidaus darbo organizavimą, bei papildomai sukomplektavus 20 kriminalinės žvalgybos ir ikiteisminio tyrimo tyrėjų ir 5 ūkinės finansinės veiklos tyrimo specialistų pareigybes, 2018 m. tarnybai pavyko pasiekti ženkliai geresnius rezultatus, lyginant su 2017 m.

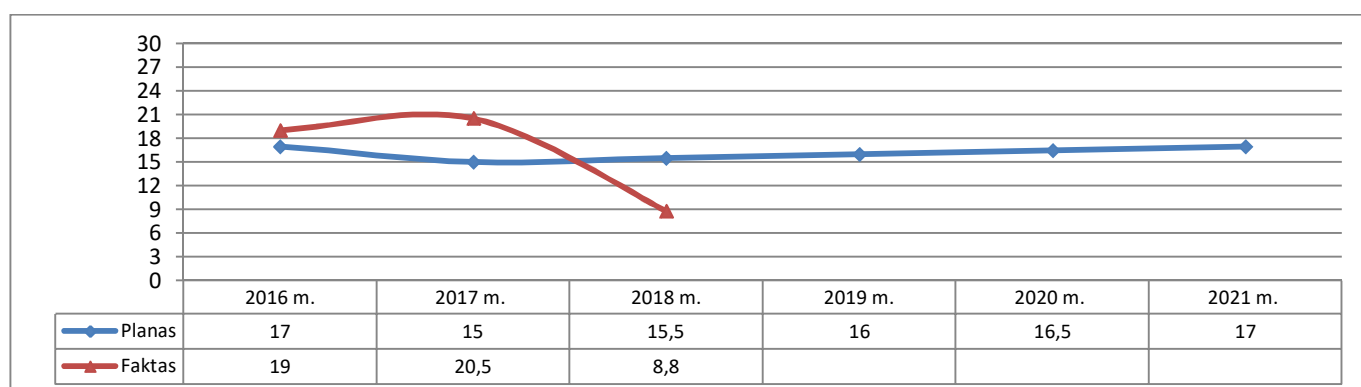
Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenimis, 2018 m. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba užregistravo 821 nusikalstamą veiką (2017 m. – 634), ištyrė 577 nusikalstamas veikas (2017 m. – 452). Iširta 50,6 proc. visų užregistruotų nusikalstamų veikų (2017 m. – 48 proc.). 2018 m. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos tyrėjai išaiškino daugiau kaip 26,5 mln. eurų nuslėptų mokesčių, laikinai apribojo teisę į daugiau kaip 20,1 mln. eurų vertės nuosavybę.

2018 m. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos baigtame 271 tyrime (2017 m. – 246) nustatyta nusikalstama veika padaryta žala viršija 29,8 mln. eurų (2017 m. – per 17,3 mln. eurų). Šiuose tyrimuose atlyginta daugiau kaip 2,1 mln. eurų (2017 m. – daugiau kaip 0,9 mln. eurų) žala ir laikinai apribota teisė į daugiau kaip 9,6 mln. eurų (2017 m. – daugiau kaip 5,5 mln. eurų) vertės nuosavybę, įtarimai pareikšti 358 fiziniams asmenims (2017 m. – 341) ir 29 juridiniams asmenims (2017 m. – 9).

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos specialistai, atlikę ūkinės finansinės veiklos tyrimus, 2018 m. pateikė 664 specialisto išvadas bei paaiškinimus. Tyrimuose per 2018 m. išaiškinta daugiau kaip 25,7 mln. eurų į valstybės biudžetą nesumokėtų mokesčių.

Įgyvendinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemones, buvo patikrintos 23 finansų įstaigos ir kiti subjektai, nustatyta 15 pažeidimų (2017 m. – 8) ir jų pagrindu surašyta 15 administracinių nusižengimų protokolų pagal Administracinių nusižengimų kodekso 198 str. „Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos pažeidimas“ (2017 m. – 8). Bendra sumokėtų ir išieškotų baudų suma viršijo 9,4 tūkst. eurų. Nustačius įtartinas pinigines operacijas kredito įstaigose, 2018 m. sustabdytos lėšos sąskaitose įvairia valiuta sudarė daugiau kaip 27 mln. eurų (2017 m. – 12 mln. eurų), buvo apribotos nuosavybės teisės į turtą (įvairia valiuta) už daugiau kaip 8 mln. Eurų (2017 m. – 4 mln. eurų).

9 grafikas. R-01-09-01-03. Išaiškinta neteisėtai gautos ir pasikėsintos gauti ES finansinės paramos lėšų suma, ne mažiau kaip, mln. Eur.

Ītakos tam, kad šī rezultāta kritērijaus plānuota reikšmē nebuvo sasniegta turējo tai, kad tāda veida pētījumi ir liela apmēra un bieži vien ne vienā gadā, tāpēc ir pētījumu laikā izšķirta neteicēti gūti un sasniegti gūti ES finansējuma paramos lēšu summa var būt noteikta iepriekšējos vai citos kalendārajiem gadiem. Tāpat Ītakos turējo ir tai, kad 2018. g. ļoti samazējo gūtu iz ES paramā administrējojošo institūciju ziņojumu par iespējamo pārkāpumu skāču, kas liecina par pieaugošu ES lēšomā īstenojamo projektu skāču.

01.12. programa ELEKTRONINĖS VALDŽIOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR VIDAUS REIKALŲ VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS, INFORMACINIŲ BEI RYŠIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA IR SAUGA

Programą „Elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų valstybės informacinių išteklių valdymas, informacinių bei ryšių technologijų plėtra ir sauga“ (nuo 2019 m. – „Vidaus reikalų valstybės informacinių išteklių valdymas, informacinių bei ryšių technologijų plėtra ir sauga“) pagal kompetenciją įgyvendino:

- VRM Elektroninės valdžios ir saugos politikos skyrius – veikė iki 2019 m. sausio 1 d.;
- Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas). Departamento direktorius Evaldas Serbenta.

Programos koordinatorius – vidaus reikalų viceministras Darius Urbonas.

Informatikos ir ryšių departamento vykdoma vidaus reikalų informacinių sistemų ir registrų modernizacija 2018 m. sudarė galimybę atsakingoms vidaus reikalų institucijoms operatyviau ir efektyviau analizuoti ir vertinti nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje pobūdį ir numatyti efektyvias ir tikslingas priemones kovai su smurtu artimoje aplinkoje, ir prevencijai užtikrinti. Modernizuoti šios Vidaus reikalų ministerijos valdomos informacinės sistemos ir registrai: Nusikalstamų veikų žinybinis registras, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras, Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema, kurių duomenų pagrindu skaičiuojami statistiniai rodikliai. Patobulinus programines priemones, užtikrintas naujų nusikalstamumo statistikos rodiklių apskaičiavimas, pagerėjo statistinių duomenų kontrolė, statistinių rodiklių vertinimas tapo galimas įvairiais pjūviais, pagerėjo aktualios statistinės informacijos teikimas visuomenei, kas leidžia detaliau identifikuoti nusikalstamumo problemines sritis. Vidaus reikalų ministerijos valdomos informacinės sistemos ir registrai pritaikyti nusikalstamumo statistiniams duomenims, susijusiems su smurtu artimoje aplinkoje, kaupiti ir teikti. Nuo 2018 m. rengiami ir oficialiosios statistikos portale *osp.stat.gov.lt* publikuojami statistiniai duomenys apie nusikalstamas veikas, asmenis, įtariamus (kaltinamus) nusikalstamų veikų padarymu ir nukentėjusius nuo nusikalstamų veikų asmenis.

Sukurta nauja prevencinė priemonė eismo saugumui užtikrinti – Lietuvos valstybinės reikšmės keliuose įdiegta (diegiama) vidutinio greičio matavimo kontrolės sistema. Sudaryta galimybė vidutinio greičio matuokliais užfiksuotų greičio pažeidimų duomenis automatinio būdu perduoti į Administracinių nusižengimų registrą, kur jie atitinkamai apdorojami ir Administracinių nusižengimų registre užregistruojami kaip administraciniai nusižengimai. Vidutinio greičio matavimo sistemos ir Administracinių nusižengimų registro integravimo darbus įvykdė Informatikos ir ryšių departamentas, administruojantis registro infrastruktūrą, bendradarbiaujant su Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos bei Lietuvos kelių policijos tarnyba.

2018 m. įgyvendinus projektą „*Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro galimybių išplėtimas (registro duomenų apimčių padidinimas, sąsajų su Integruota baudžiamojo proceso informacine sistema nustatymas, efektyvių duomenų analizės priemonių sukūrimas)*“ užtikrinta sąveika tarp Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro ir Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos procesiniams dokumentams, pasirašytiems kvalifikuotu elektroniniu parašu, gauti. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teikiami aktualūs įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų duomenys, kurie reikalingi jų tiesioginėms funkcijoms vykdyti ir sprendimams, susijusiems su asmenų teisių ir laisvių varžymu, atsižvelgiant į asmenų teistumą, priimti, sprendžiant asmenų nepriekaištingos reputacijos klausimus. Atnaujinta programinė įranga, skirta sukurti elektroninių procesinių dokumentų nuorašus, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro pažymų ir išrašų, išduodamų fiziniams ir juridiniams asmenims, nuorašus. Patobulinus/sukūrus automatinį Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenų teikimą kitoms institucijoms, mažinama administracinė našta asmens patikros procese. Sukurta programinė įranga, kurios pagalba galima sugeneruoti statistines ataskaitas, skirtas pagrindiniams šalies rodikliams apie įtariamuosius, kaltinamuosius ir nuteistuosius vertinti.

Sudarytos prielaidos, užtikrinančios nacionalinės atpažinties sistemos sąveikumą su kitų ES valstybių narių elektroninės atpažinties sistemomis. Sudarytos sąlygos didinti gyventojų naudojimąsi elektroninėmis atpažinties priemonėmis ir pradėti vystyti ekonominius santykius ES elektroninėje erdvėje ir gauti paslaugas nuotoliniu būdu. Sukurta programinė įranga ir jos palaikymo platforma ateityje leis paprasčiau (pigiau) išplėsti jos galimybes kitų ES šalių kompetentingų institucijų naudojamų elektroninių dokumentų ar naujų elektroninių dokumentų keitimuisi, sudarytos sąlygos ateityje programinę įrangą panaudoti ar integruoti su ES vykdomais plataus masto projektais, kuriais siekiama užtikrinti tarpvalstybinį elektroninių procedūrų vykdymą naudojant egzistuojančias valstybių narių informacines sistemas.

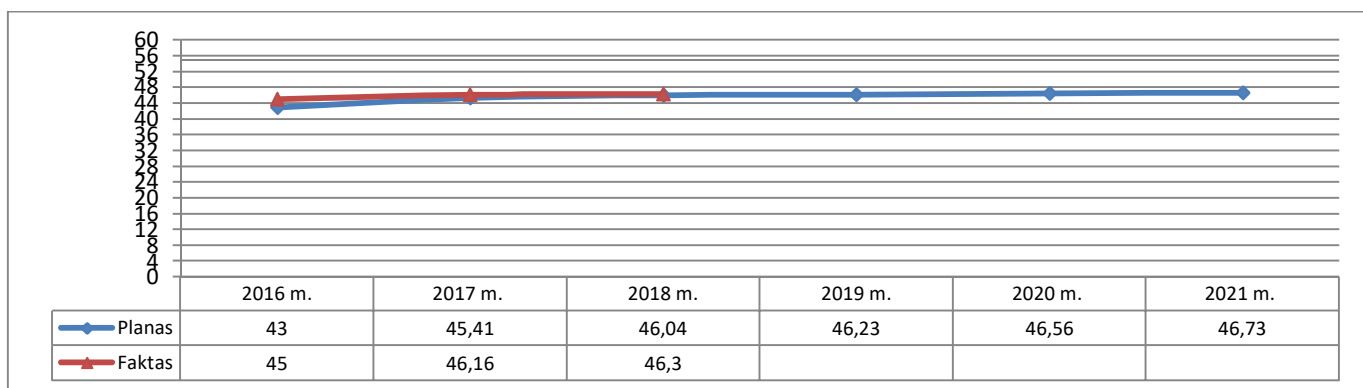
2018 m. pradėtas vykdyti projektas „Elektroninių paslaugų, skirtų fiziniams ir juridiniams asmenims ikiteisminio tyrimo metu, sukūrimas“, kurį įgyvendinus bus sukurtas Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos el. paslaugų portalas, kuriame fiziniai ir juridiniai asmenys galės pateikti skundus, prašymus ir kitus procesinius dokumentus, pagal turimas teises susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga, jos eiga, pasirašyti teikiamus dokumentus el. parašu.

Stiprintos organizacinės ir techninės priemonės, užtikrinančios elektroninės informacijos saugą vidaus reikalų informaciniuose ištekliuose. Įsigytos Informatikos ir ryšių departamento informacijos saugumo valdymo sistemos parengimo sertifikavimui dėl atitikties LST EN ISO/IEC 27001:2017 standarto reikalavimams paslaugos. Parengti ir vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtinti Vidaus reikalų ministerijos valdomų registrų ir valstybės informacinių sistemų saugos politiką įgyvendinantys dokumentai. Atlikti Vidaus reikalų ministerijos valdomų, Informatikos ir ryšių departamento tvarkomų registrų ir valstybės informacinių sistemų rizikos bei informacinių technologijų saugos atitikties vertinimai, parengtos ataskaitos.

Siekiant užtikrinti viešąjį saugumą užtikrinančių ir pagalbą teikiančių įstaigų sąveiką, 2018 m. pradėti įgyvendinti su Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo (SMRRT) infrastruktūros modernizavimu susiję darbai.

Užtikrinta Vidaus reikalų informacinės sistemos, Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, Administracinių nusižengimų registro, kitų vidaus reikalų srities registrų ir informacinių sistemų plėtra bei priežiūra, užtikrintas centralizuotas antivirusinės programinės įrangos ir mobilių kompiuterizuotų darbo vietų bei duomenų šifravimo priemonių valdymas, įdiegti IT turto, incidentų, užklausų, pakeitimų valdymo procesai skirti naudoti Vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigose bei užtikrinantys greitesnę incidentų sprendimą ir efektyvesnę IT paslaugų valdymą šiose įstaigose, didinantys jų veiklos efektyvumą.

10 grafikas. R-01-12-01-02. Vidaus reikalų sistemos įstaigoms teikiamų saugių informacinių ir ryšių technologijų paslaugų efektyvumo pokytis, koeficientas

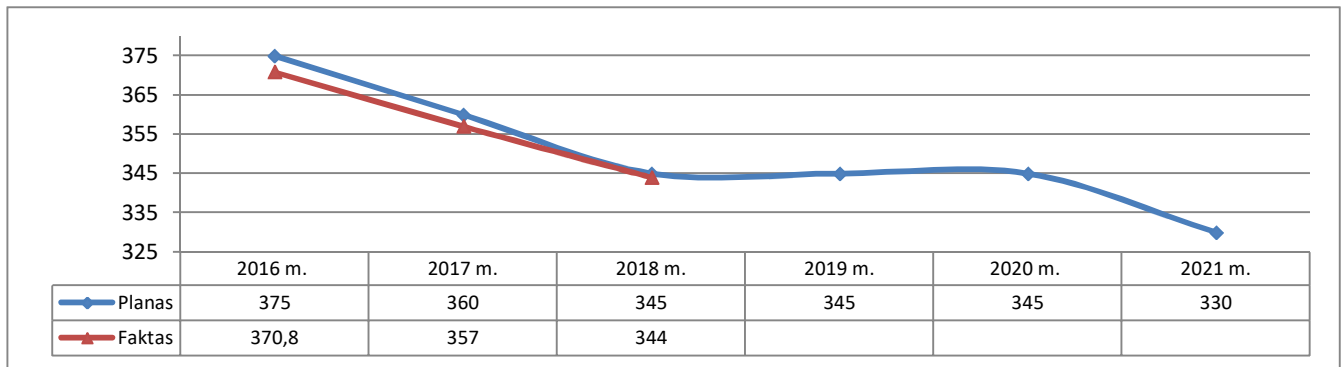

Duomenų šaltinis: Informatikos ir ryšių departamento duomenys

Šis rezultato vertinimo kriterijus parodo teikiamų paslaugų, kurį sukuria Informatikos ir ryšių departamentas užtikrindamas informacinių išteklių saugą ir siekdamas informacinių sistemų ir registrų efektyvaus ir patikimo veikimo, efektyvumą ir kurį patiria tiesioginiai naudotojai – vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse veikiančios įstaigos ir gyventojai.

2018 m. pasiekta rezultato vertinimo kriterijaus reikšmė suplanuotą reikšmę viršijo nežymiai 0,56 proc., kas rodo, kad suplanuoti darbai buvo atlikti tinkamai, programai skirti asignavimai panaudoti efektyviai.

11 grafikas. R-01-12-02-01. Vidutinis pirmos kategorijos informacinių sistemų incidentų suvaldymo laikas, minutėmis

Duomenų šaltinis: Informatikos ir ryšių departamento informacinės sistemos duomenys

Nežymiai pagerėjęs rezultato vertinimo kriterijus (2018 m. 0,3 proc. viršyta suplanuota reikšmė) rodo, kad pirmos kategorijos informacinių sistemų, kuriuose tvarkoma ypatingos svarbos informacija, incidentai buvo suvaldyti tinkamai, neviršijant suplanuoto laiko bei bendruosiuose informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos techniniuose reikalavimuose numatytų reikšmių. Asignavimai, skirti informacinių sistemų priežiūrai, leidžiančiai užtikrinti tinkamą pirmos kategorijos informacinių sistemų ir registrų prieinamumą panaudoti efektyviai.

01.15. programa VALSTYBĖS REMIAMA TEISĖSAUGOS IR TEISINGUMO INSTITUCIJŲ PAREIGŪNŲ IR BUVUSIŲ PAREIGŪNŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR KITOS SOCIALINĖS GARANTIJOS

Programą „Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų ir buvusių pareigūnų sveikatos priežiūra ir kitos socialinės garantijos“ pagal kompetenciją įgyvendina:

- **Vidaus reikalų ministerija** (2018 m. – Vidaus reikalų ministerijos Žmogiškųjų išteklių politikos departamentas);
- **Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centras** (toliau – Medicinos centras). Medicinos centro direktorius Marius Buitkus;
- **Viešoji įstaiga Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymo centras „Dainava“** (toliau – VšĮ „Dainava“). VšĮ „Dainava“ direktorė Vesta Janeikienė;
 - **Viešoji įstaiga Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Poilsio ir reabilitacijos centras „Pušynas“** (toliau – VšĮ „Pušynas“). VšĮ „Pušynas“ direktorius Julius Tomas Žulkus;

Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos programos įgyvendinime dalyvauja kaip vidaus reikalų sistemos centrinė perkančioji organizacija, atliekanti viešuosius pirkimus. Departamento direktorius Vincas Žydelis.

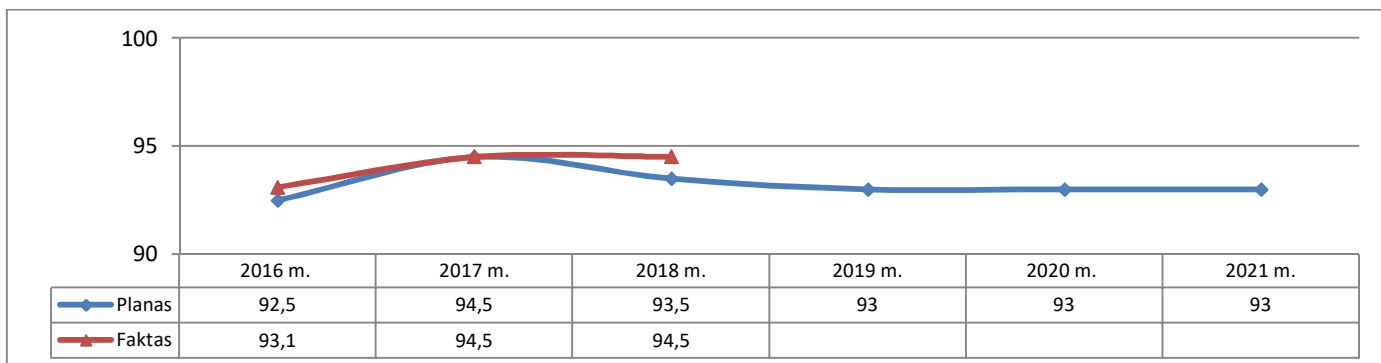
Profesionali vidaus tarnybos sistemos ir kitų teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų profesinė ir papildoma sveikatos priežiūra – reikšmingas indėlis į teisėsaugos ir teisingumo institucijų personalo atranką, valdymą ir motyvaciją, kurie yra būtini visuomenės saugumui ir viešajai tvarkai užtikrinti.

Vykdamą programą, Vidaus reikalų ministerijos įsteigtose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018 m. ypatingas dėmesys buvo skiriamas prevencinės sveikatos priežiūros paslaugų ir reabilitacijos paslaugų kokybei gerinti.

Gerinant pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų pareigūnams organizavimą ir didinant medicininės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo ir antirecidivinio gydymo, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos paslaugų prieinamumą, buvo pabaigti Vieningos pareigūnų privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų informacinės sistemos diegimo darbai ir Vieningos medicininės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo ir antirecidivinio gydymo, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos paslaugų, remiamų iš valstybės biudžeto informacinės sistemos diegimo darbai.

2018 m. Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centre ir jo filiale Trakuose, vidaus reikalų ministro valdymo srityse veikiančiose viešosiose įstaigose „Pušynas“ Palangoje bei „Dainava“ Druskininkuose, medicininės reabilitacijos, sveikatos grąžinamojo ir antirecidivinio gydymo, prevencinės medicininės ir psichologinės reabilitacijos paslaugos buvo suteiktos 1400 pareigūnams ir buvusiems pareigūnams. Reabilitacijos paslaugų teikimas padeda užtikrinti, kad tarnaujantys pareigūnai būtų tinkamos sveikatos būklės.

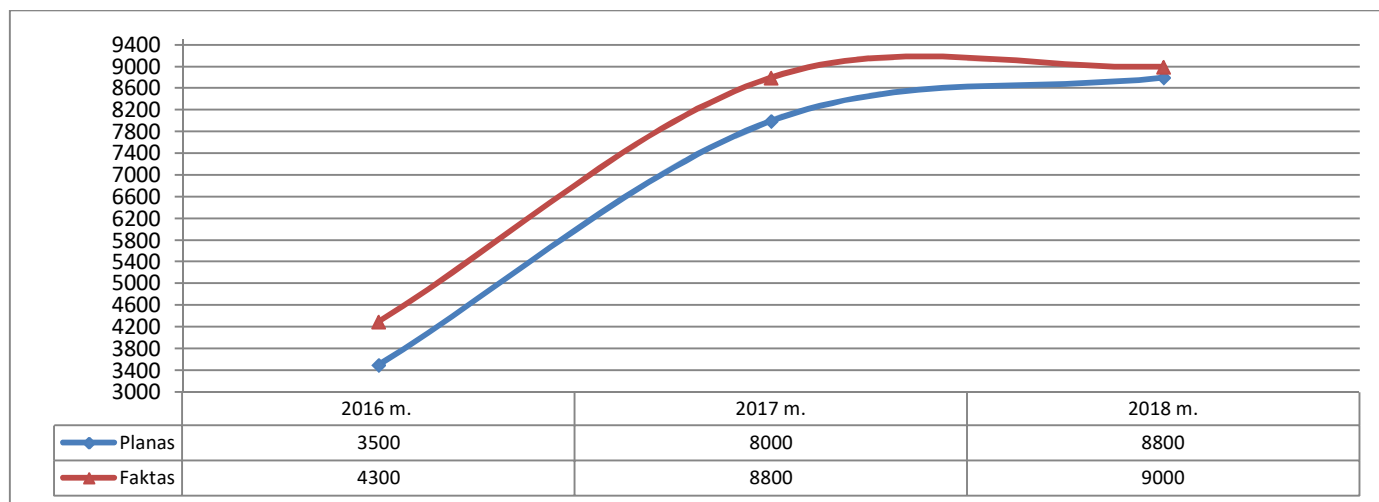
12 grafikas. *R-01-15-01-01. Pareigūnų pasitenkinimo stacionarinėmis sveikatos priežiūros ir reabilitacijos paslaugomis indeksas (maksimali reikšmė 100), proc.*

Duomenų šaltinis: VRM Medicinos centro duomenys

Vidaus reikalų ministerijos įsteigtose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018 m. buvo atliktas teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų ir buvusių pareigūnų teikiamų paslaugų kokybės vertinimas ir nustatytas pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis indeksas, kuris, lyginant su ankstesniais metais, gerėja nuo 2016 metų. Dėl gerėjančios teikiamų paslaugų kokybės.

13 grafikas. P-01-15-01-01-05. Suteikta privalomų profilaktinių sveikatos patikrinimų pareigūnams, ne mažiau kaip, skaičius

Duomenų šaltinis: VRM Medicinos centro duomenys

2018 m. pareigūnai buvo imunizuojami sezoninio gripo, erkinio encefalito, difterijos-stabligės, hepatito A ir B, pasiutligės vakcinomis. Privalomų periodinių profilaktinių sveikatos patikrinimų pareigūnams buvo atlikta daugiau, nei buvo numatyta.

01.17. programa LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ IR UŽSIENIEČIŲ MIGRACIJOS PROCESŲ VALDYMAS

Programą „Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymas“ pagal kompetenciją įgyvendina:

- **Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos** (toliau – Migracijos departamentas). Departamento direktorė Evelina Gudžinskaitė.

Programos pirmojo programos tikslo koordinatorius – vidaus reikalų viceministras Darius Urbonas;

- **Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos** (toliau – Asmens dokumentų išrašymo centras). Centro direktorius Ramūnas Žičkus.

Programos antrojo programos tikslo koordinatorius – vidaus reikalų viceministras Darius Urbonas.

Migracijos departamentas

Lietuvos Respublikos Seimui priėmus įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir su juo susijusių įstatymų pakeitimus dėl migracijos reformos, nuo 2019 m. liepos 1 d. apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų migracijos padalinių atliekamos funkcijos bus perduotos Migracijos departamentui. Bus sukurta viena šiuolaikiška institucija – Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos su jam pavaldžiais teritoriniais padaliniais. 2018 m. Migracijos departamentui buvo stabilizavimo ir pasirengimo reformoms metai. Atlikta daug darbų, ruošiantis migracijos funkcijų pertvarkai ir Lietuvos migracijos informacinės sistemos, elektroninių migracijos bylų sistemos sukūrimui. Įsigaliojus minėto įstatymo nuostatomis, ES valstybės narės piliečiams, atvykusiems gyventi į Lietuvą, bus išduodamas teisės laikinai arba nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimas (vietoj pažymos ES valstybės narės piliečio teisei laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti), kuriame elektroniniu būdu fiksuojami ES valstybės narės piliečio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai. Per 2018 m. parengti įstatymo nuostatas įgyvendinančių teisės aktų projektai.

Migracijos departamentas, siekdamas tobulinti migracijos procesų reguliavimą, rengė teisės aktų projektus. 2018 m. sausio 3 d. įsigaliojus Vizos išdavimo tvarkos aprašui, įteisintas Patvirtintų įmonių sąrašo institutas. Šio aprašo nuostatos supaprastino migracijos procedūras, taikomas į Lietuvą atvykstantiems dirbti užsieniečiams, siekiantiems gauti vizą, – iš užsieniečių, atvykstančių dirbti į įmonę, įtrauktą į šį sąrašą, nereikalaujama pateikti turimas lėšas ar reguliarias pajamas patvirtinančių dokumentų, leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje, užsieniečio profesinę kvalifikaciją patvirtinančios dokumento.

Vidaus reikalų ministro įsakymu supaprastinta leidimų laikinai gyventi išdavimo procedūra užsieniečiams, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, – jiems suteikta galimybė tuo pačiu metu Migracijos departamente pateikti ir dokumentus dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, ir dokumentus dėl Užimtumo tarnybos sprendimo dėl jo atitikties darbo rinkos poreikiams Lietuvos Respublikoje įvertinimo priėmimo, t. y. šiai paslaugai teikti įdiegtas vieno langelio principas. Užsieniečiams, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, ir jų šeimos nariams, jeigu jie užsienio valstybėje, iš kurios atvyksta, nebuvo teisti, nereikia kartu su prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi pateikti užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduotos pažymos, kad šioje valstybėje užsienietis nebuvo teistas. Kartu su prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi tam tikri dokumentai (šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, banko pažyma, teistumo pažyma, jeigu užsienietis nebuvo teistas) gali būti pateikti originalia anglų kalba arba gali būti pateiktas kita kalba surašyto šių dokumentų vertimas į anglų kalbą, patvirtintas vertėju parašu.

Siekiant stiprinti kovą su piktnaudžiavimu teisėtos imigracijos galimybėmis, įgyvendintos atitinkamos priemonės. 2018 m. kovo 2 d. įsigaliojo Migracijos departamento direktoriaus įsakymu patvirtintas aprašas, kuriame, siekiant išsiaiškinti, ar gali kilti užsieniečio nelegalios migracijos grėsmė, nustatyti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama nagrinėjant užsieniečio prašymą išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi, prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi, priimant sprendimą panaikinti užsieniečiui leidimą laikinai gyventi. Įgyvendindamas kovos su piktnaudžiavimu teisėtos imigracijos galimybėmis priemones, Migracijos departamentas 2018 m. priėmė 1 951 sprendimą panaikinti leidimą laikinai gyventi (2017 m. – 2 197), 5 469 sprendimu panaikinti Lietuvos Respublikos vizą (2017 m. – 3 666).

Migracijos departamentas, siekdamas sukurti pažangias elektronines migracijos paslaugas, pradėjo įgyvendinti projektą „Elektroninių migracijos paslaugų kūrimas“. Įgyvendinus šį projektą migracijos paslaugos bus teikiamos vieno langelio principu, o paslaugas bus galima gauti internetu (e. paslauga). Numatoma, kad

pirmosios e. paslaugos, susijusios su leidimų laikinai / nuolat gyventi Lietuvoje išdavimu, bus pradėtos teikti nuo 2019 m. liepos 1 d.

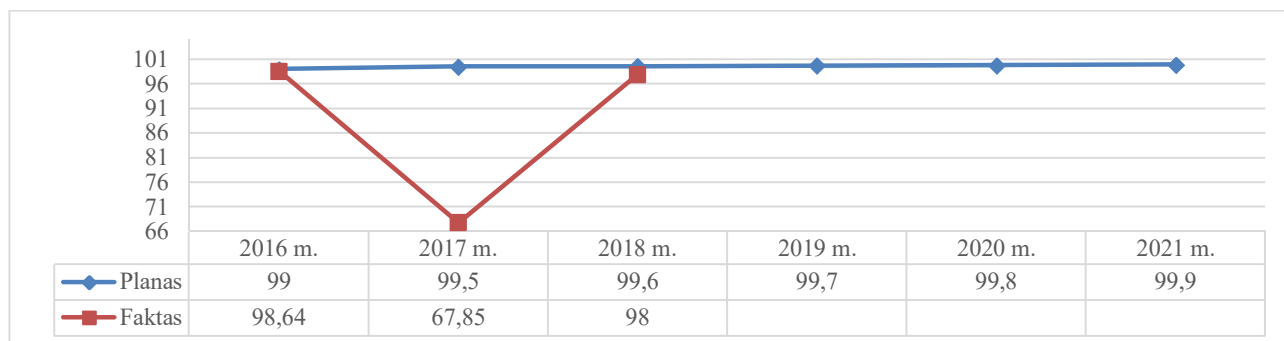
Migracijos departamentas, vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Užsieniečių, kuriems reikia prieglobsčio, perkėlimo į Lietuvos Respublikos teritoriją“ nuostatas, 2018 m. į Lietuvos Respubliką iš Turkijos perkėlė 18 asmenų, t. y. visus asmenis, kurių bylas gavo iš Turkijos.

Migracijos departamentas, siekdamas supažindinti visuomenę su migracijos tendencijomis, parengė ir paskelbė Migracijos departamento svetainėje 2017 m. Migracijos metraštį, metinę ataskaitą „*Prieglobstis Lietuvoje 2017 m.*“, informaciją apie pagrindinius 2017 m. pirmojo ir antrojo pusmečių, 2018 m. pirmojo pusmečio migracijos rodiklius. Siekdamas užtikrinti prieglobsčio prašytojų teises, organizavo jiems 596 vertimo ir 504 teisinių paslaugų jiems suteikimo paslaugas.

Išnagrinėjus asmenų prašymus, priimta 27 233 sprendimai užsieniečių teisinės padėties ir Lietuvos Respublikos pilietybės klausimais. Pažymėtina, kad didžioji dalis sprendimų (2018 m. – 98 proc.) priimta per nustatytus terminus (2017 m. – 67,85 proc.). Migracijos departamento priimamajame pagal kompetenciją aptarnauta 12 514 asmenų.

2018 m. Migracijos departamentas daug dėmesio skyrė klientų aptarnavimo kokybės gerinimui. Nustatyta vidaus procedūra, leidžianti nuolat stebėti, vertinti ir gerinti klientų aptarnavimo kokybę. Siekiant gerinti interneto svetainėje pateikiamos informacijos kokybę, atnaujinta Migracijos departamento interneto svetainės struktūra, teikiamų administracinių paslaugų aprašai. Siekiant didinti klientų informuotumą, nuo 2018 m. kovo mėn. Migracijos departamento svetainėje skelbiama informacija apie priimtus sprendimus dėl leidimų laikinai gyventi, Lietuvos Respublikos vizų. Informacija atnaujinama kiekvieną dieną.

14 grafikas. *P-01-17-01-01 Priimta Migracijos departamento sprendimų per nustatytus terminus, proc.*

Duomenų šaltinis: Migracijos departamento statistiniai duomenys

Vertinimo kriterijus įgyvendintas 98 proc. (planinė reikšmė – 99,6 proc.). Kriterijus pasiektas iš dalies dėl didelio darbo krūvio. 2018 m. daugiau (apie 15 proc.) prašymų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės, leidimų laikinai gyventi išdavimo. Tačiau pažymėtina, kad 2018 m. teigiamas pokytis, lyginant su 2017 m., yra 30 proc. Tai lėmė žmogiškųjų išteklių padidėjimas – 2018 m. Migracijos departamente įsteigta 12 naujų pareigybių.

Asmens dokumentų išrašymo centras

Asmens dokumentų išrašymo centras 2018 m. sėkmingai tinkamai įvykdė pagrindinę funkciją – per nustatytą terminą išrašė 647 513 asmens dokumentų, tai 80 748 dokumentais daugiau nei 2017 m. (2017 m. – 566 765). Per 2018 m. išrašyta: 289 544 asmens tapatybės kortelės, 308 629 Lietuvos Respublikos pasai, 5 003 leidimai nuolat gyventi Lietuvoje, 23 321 leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, 165 tarnybiniai pasai, 37 užsieniečio pasai, 317 asmens be pilietybės kelionės dokumentų, 168 pabėgėlio kelionės dokumentai, 441 diplomatinis pasas, 16 582 valstybės tarnautojo pažymėjimai, 1 554 vidaus tarnybos pareigūno pažymėjimai, 1 752 policijos pareigūno pažymėjimai. Atnaujinta 2 750 valstybės tarnautojo sertifikatų.

Atsižvelgiant į kasmet didėjantį prašymų išrašyti asmens dokumentus poreikį, ir į tai, kad išrašymo įranga yra fiziškai nusidėvėjusi ir didėja rizika laiku neįvykdyti prašymų išrašyti asmens dokumentus, atlikus situacijos analizę ir įvertinus rizikas, parengtas Lietuvos Respublikos biometrinių asmens dokumentų išdavimo užtikrinimo veiksmų planas, numatyta atnaujinti asmens dokumentų išrašymo įrangą.

2007–2008 m. centralizuotai įsigyta išrašymo įranga ir biometrinių duomenų bei asmens dokumentų nuskaitymo įranga naudojama Asmens dokumentų išrašymo centre, migracijos tarnybose, konsulinėse įstaigose, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje, Migracijos departamente ir Valstybės tarnybos departamente, fiziškai nusidėvėjusi, kasmet didėja įrangos priežiūros ir remonto išlaidos dėl vis dažnesnių gedimų. Įvykus rimtesniems gedimams, didėja rizika laiku neįvykdyti prašymų išrašyti asmens dokumentus skubos tvarka (per 1 darbo dieną). Įrangos priežiūrai nebuvo skiriamas tinkamas finansavimas, kitos institucijos turima įrangos priežiūra rūpinosi savarankiškai. Papildoma biometrinių duomenų nuskaitymo įranga buvo įsigyjama (atnaujinama) nekoordinuotai, dėl to buvo patirtos papildomos sąnaudos šių įrenginių integravimui į Asmens dokumentų išdavimo sistemą. Koordinuotas aprūpinimas įranga užtikrins nenutrūkstamą asmens dokumentų išdavimo procesą, racionalų valstybės lėšų panaudojimą ir įrangos priežiūrą. Modernesnė asmens dokumentų išrašymo įranga užtikrins greitesnį ir efektyvesnį asmens dokumentų išrašymo ir išdavimo procesą ir geresnę kokybę.

Pagal teisės aktų ir standartų nustatytus reikalavimus buvo sudaryti el. sertifikatai asmens tapatybės kortelėse, valstybės tarnautojo, Vyriausybės nario, valstybės pareigūno ir vidaus tarnybos pareigūno pažymėjimuose.

Įgyvendinant ES teisės aktų reikalavimus dėl asmens dokumentų saugumo gerinimo, buvo parengta 14 teisės aktų, susijusių su asmens dokumentų išrašymu, išdavimu, sertifikatų sudarymu ir tvarkymu.

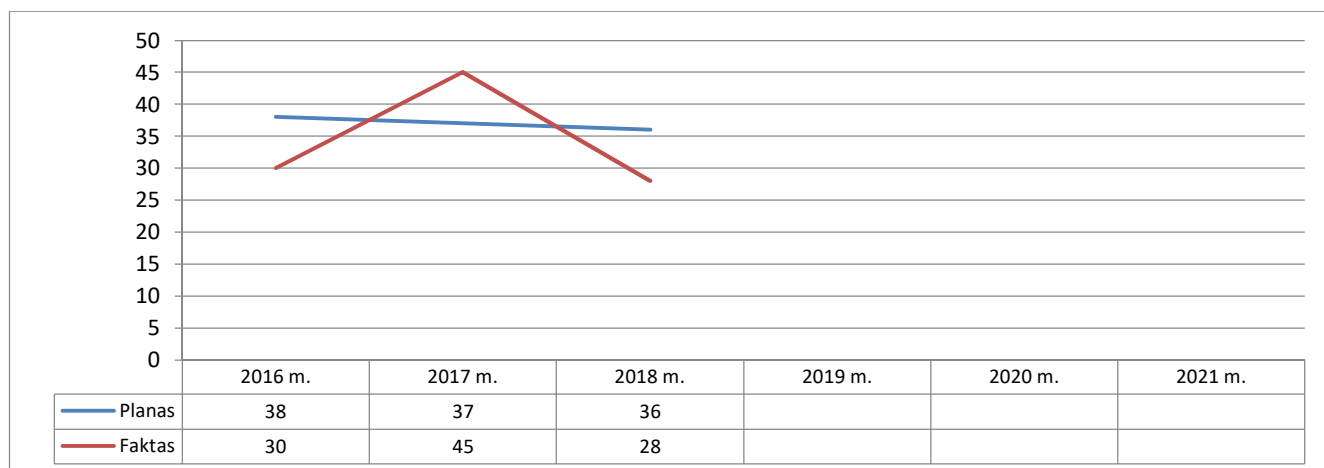
Parengtos techninės ir programinės priemonės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pažymėjimų išrašymui ir ES piliečiams jų teisei laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje dokumentų išdavimui.

2018 m. sėkmingai įgyvendintas Vidaus saugumo fondo lėšomis finansuotas projektas „*Biometrinių duomenų patikros sistemos įgyvendinimas (II etapas)*“. 2018 m. įsigyta ir įdiegta Bendrojo ryšių palaikymo punkto (*angl. SPOC*) infrastruktūros techninė įranga (tai 2018 m. Asmens dokumentų išrašymo centro prioritetinis darbas). Įgyvendinta galimybė atlikti Lietuvos ir kitų ES valstybių narių kelionės dokumentuose elektroninėse laikmenose įrašytų biometrinių duomenų (pirštų atspaudų) verifikaciją. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos SPOC veiklą, buvo užmegztas abipusis SPOC ryšys su 17 Europos valstybių, SPOC tęstinė aplinka testuota su 15 šalių, o su 2 šalimis užmegztas SPOC ryšys darbinėje aplinkoje, joms išsiųsti darbiniai sertifikatai.

Siekiant užtikrinti nepertraukiamą asmens dokumentų išrašymą, asmens dokumentų blankai pagal Asmens dokumentų išrašymo centro su tiekėjais sudarytas sutartis, buvo įsigyti per nustatytus terminus. Vizų tarnybos buvo pilnai aprūpintos vizos įklijos blankais. Įvykdytos pirkimo procedūros ir pasirašyta ID-3 formato asmens dokumentų blankų gamybos paslaugos pirkimo-pardavimo sutartis. Suderinta ir patvirtinta: Europos kelionės dokumento neteisėtai ES esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti blankas-etalonas, vidaus tarnybos pareigūno ir policijos pareigūno pažymėjimų, Lietuvos Respublikos paso, asmens be pilietybės kelionės dokumento blankų eskizai bei grafiniai projektai, diplomatinio ir tarnybinio pasų, pabėgėlio kelionės dokumento blankų eskizai. Suderintos Lietuvos Respublikos paso, diplomatinio ir tarnybinio pasų, pabėgėlio kelionės dokumento, asmens be pilietybės kelionės dokumento, leidimo gyventi blankų technologinės apsaugos priemonės.

Po atlikto resertifikavimo audito Asmens dokumentų išrašymo centrui išduoti sertifikatai, kuriais patvirtinta, kad Asmens dokumentų išrašymo centro Kokybės vadybos sistema ir Informacijos saugumo valdymo sistema atitinka tarptautinių standartų LST EN ISO/IEC 9001:2015 ir LST EN ISO/IEC 27001:2017 reikalavimus.

15 grafikas. R-01-17-02-01 Pagrįstų pretenzijų ir gautų pretenzijų dėl asmens dokumento kokybės santykis, ne daugiau kaip, procentais kriterijus, proc.

Duomenų šaltinis: Asmens dokumentų išrašymo centro statistiniai duomenys

Rezultato vertinimo rodiklis rodo, kad pagrįstų pretenzijų skaičius 2018 m. sumažėjo ir Asmens dokumentų išrašymo centras teikia kokybiškas paslaugas išrašant asmens dokumentus. Skaičiuojant šį rodiklį, buvo analizuotos asmenų pateiktos pretenzijos dėl asmens dokumento kokybės (veido atvaizdo) ir paskaičiuotas santykis su pagrįstomis pretenzijomis. 2018 m. rodiklio reikšmė pasiekta ir žymiai viršyta, kas rodo, kad tikslas išrašyti kokybiškus asmens dokumentus yra pasiektas.

01.42. programa SPECIALAUS STATUSO SUBJEKTŲ, KITŲ JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ APRŪPINIMAS GINKLAIS, JŲ PRIEDAIS, ŠAUDMENIMIS BEI SPECIALIĄJA TECHNICA

Programą „Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika“ įgyvendina Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas).

Programos koordinatorius – Ginklų fondo Įsigijimų skyriaus vedėjas, laikinai einantis Ginklų fondo direktoriaus pareigas Jonas Šalavėjus.

Ginklų fondas, vykdydamas jam pavestas funkcijas, organizuoja valstybės saugumą užtikrinančių valstybės institucijų aprūpinimą ginkluote, optimaliai tenkindamas visos valstybės poreikius; didina visuomenės saugumą, sudarydamas galimybes specialaus statuso subjektams vykdyti jų funkcijas, o piliečiams – sudaro galimybes įstatymais numatyta tvarka įsigyti ginklus; užtikrina tinkamą Ginklų registro, kaip valstybės registro, funkcionavimą.

Užtikrinant specialaus statuso subjektų aprūpinimą ginkluote, 2018 m., pagal Policijos departamento, Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Generalinės prokuratūros paraiškas, atliktos 58 viešųjų pirkimų procedūros, pateikti 64 užsakymai pagal preliminariąsias sutartis. Visi viešieji pirkimai buvo vykdomi tinkamai, teisės aktų nustatyta tvarka, todėl didžioji dalis valstybės institucijų poreikio ginkluotei buvo patenkinta.

Ginkluote aprūpinant fizinius ir juridinius asmenis, daugiausia produkcijos buvo perkama iš Austrijos įmonės *Glock* (šio gamintojo ginklai Lietuvoje tarp fizinių asmenų patys populiariausi), Vokietijos įmonės *Walther*, Vokietijos įmonės *Sig Sauer*, Kroatijos įmonės *HS Produkt*, Italijos įmonės *Stil Crin*. 2018 m. fiziniams ir juridiniams asmenims parduota šovinių daugiau kaip už 4 mln. Eur, ginklų daugiau kaip už 1 mln. eurų, komiso pagrindais parduota 575 ginklai beveik už 100 tūkst. eurų. Realizacijos skyriuje (ginklų parduotuvėje) buvo užtikrinta, kad trumpųjų ginklų asortimentas nuolat nebūtų mažesnis nei 130 vnt.

Buvo toliau modernizuojamas Ginklų registras. Tai leido sukurti papildomas ir pakeisti esamas Ginklų registro sąsajas su susijusiais registrais ir informacinėmis sistemomis, kad būtų galima automatinio būdu keistis reikiama Ginklų registro duomenimis tarp susijusių informacinių sistemų ir registrų ir užtikrinti savalaikį ir kokybišką Ginklų registro duomenų tvarkymą.

01.57. programa VIDAUS SAUGUMO FONDO PROGRAMA

Programą „Vidaus saugumo fondo programa“ koordinuoja Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamentas. Departamento direktorius 2018 m. Gediminas Česonis.

Programos koordinatorius – vidaus reikalų viceministras Tautvydas Tamulevičius.

Vidaus saugumo fondo programos^[1] lėšomis remiamos veiklos, susijusios su ES išorės sienų kontrole ir vizų politika, taip pat remiamas policijos bendradarbiavimas, keitimasis informacija ir galimybės ją gauti, nusikalstamumo prevencija ir kova su tarpvalstybiniu, sunkiu ir organizuotu nusikalstamumu, darbuotojų mokymas, teismo medicinos tyrimai. Vykdam šią programą, 2018 m. 33 projektams įgyvendinti buvo skirta 41,08 mln. eurų, iš jų ES finansinės paramos lėšos sudarė 37,7 mln. eurų.

Užtikrinant efektyvesnę išorės sienų stebėjimą ir informuotumą apie padėtį prie išorės sienos pažeidžiamiausiuose valstybės sienos ruožuose su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika ir užkertant kelią nelegaliai migracijai, tęsiamas turimų sienos stebėjimo sistemų atnaujinimas. Atnaujintos sienos stebėjimo sistemos Plaškių užkardos ruože (24,5 km, skirta 898,5 tūkst. eurų), Viešvilės užkardos ruože (30 km, skirta 867,2 tūkst. eurų), Bardinų užkardos ruože (27,5 km, skirta 1 072,6 tūkst. eurų). Tęsiamas jūros sienos stebėjimo sistemos atnaujinimas. Sistemos atnaujinime Valstybės sienos apsaugos tarnyba aktyviai bendradarbiauja su jūros kontrolėje dalyvaujančia Lietuvos kariuomene. Tai leidžia užtikrinti sąveiką ir jūros stebėjimo sistemos duomenų apdorojimą ir valdymą vieningais principais per unifikuotus pagrindinius programinius paketus.

Stiprinant teritorinės jūros ir Kuršių marių kontrolę įvairiomis navigacijos sąlygomis, užkertant kelią galimoms neteisėtoms veikoms naudojant įvairias plaukiojimo priemones, 4,85 mln. eurų skirta pakrančių patruliniam kateriui ir pakrančių patruliniam laivui įsigyti (projektus vykdo Valstybės sienos apsaugos tarnyba).

Užtikrinant specialiosios tranzito schemos nepertraukiamą ir sklandų funkcionavimą, įgyvendinant supaprastinto tranzito dokumento (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento (STGD) sistemą pagal ES Tarybos reglamentą (EB) Nr. 693/2003, 25,9 mln. eurų finansavimas skirtas 5 projektams, kuriuos 2019–2020 m. įgyvendins Užsienio reikalų ministerija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Policijos departamentas, Informatikos ir ryšių departamentas bei Viešojo saugumo tarnyba.

Gerinant bendradarbiavimą vizų politikos srityje, Informatikos ir ryšių departamentas tęsė Nacionalinės Vizų informacinės sistemos modernizavimą, siekiant jos atitikties Vizų kodekso ir VIS Reglamento^[2] nuostatoms bei centrinės Vizų informacinės sistemos reikalavimams.

Stiprinant Policijos departamento techninę bazę, programos lėšomis buvo finansuojamas įrangos, skirtos narkotinių medžiagų ir jų pirmtakų tyrimui, įsigijimas. Įgyta technika leis pagreitinti narkotinių medžiagų tyrimų atlikimo terminus. Siekiant veiksmingai valdyti saugumui kylančias rizikas ir krizes, programos lėšomis vykdomas valstybės institucijų įrangos, susijusios su žvalgybine veikla, atnaujinimas.

[1] Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Vidaus saugumo fondo 2014–2020 m. laikotarpiu patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 6 d. sprendimu Nr. C(2015) 5426

[2] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008

ANTRASIS SKIRSNIS

01. STRATEGINIO TIKSLO ĮGYVENDINIMAS PER POLICIJOS DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMĄ

Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 metų strateginio veiklos plano pirmąjį strateginį tikslą „*Igyvendinti viešojo saugumo politiką ir siekti, kad šalies gyventojai jaustųsi saugesni*“ pagal kompetenciją įgyvendino ir Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) per Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018–2020 metų strateginio veiklos plano programą „Visuomenės saugumo užtikrinimas“ (kodas 01.08). Policijos generalinis komisaras yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

Per 2018 m. Policijos departamente buvo tęsiami kriminalinės ir viešosios policijos veiklos organizavimo pokyčiai policijos įstaigose. Įgyvendinus veiklos organizavimo pokyčius, apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų padaliniuose vadovų pareigybių skaičius per 2016–2018 m. sumažėjo 25 proc., padidėjo apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų teritorijose per parą reaguojančių į įvykius pajėgų skaičius (2016 m. pradžioje ekipažų skaičius nesiekė 400, per 2018 m. padidėjo iki 638 ekipažų), sutrumpėjo vidutinis pranešimų nagrinėjimo laikas (nuo 17,5 dienos 2016 m. iki 8,9 dienos 2018 m.), pagerėjo reagavimo į visų tipų įvykius rodikliai:

- policijos reagavimo (atvykimo) į A tipo įvykius dalis: 2015 m. – 83 proc., 2016 m. – 84 proc., 2017 m. – 86 proc.; 2018 m. – 91 proc.;
- policijos reagavimo (atvykimo) į B tipo įvykius dalis: 2015 m. – 83 proc., 2016 m. – 86 proc., 2017 m. – 89 proc.; 2018 m. – 94 proc.;
- policijos reagavimo (atvykimo) į C tipo įvykius dalis: 2015 m. – 88 proc., 2016 m. – 88 proc., 2017 m. – 91 proc., 2018 m. – 95 proc.

Siekiant užtikrinti policijos veiklos efektyvumą, gerinti reagavimo į pranešimus apie nusikalstamas veikas, nusikalstamų veikų atskleidimo ir tyrimo kokybę, formuoti vieningą praktiką šioje srityje Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu patvirtintos pirminių būtinųjų veiksmų reaguojant į pranešimus apie nusikalstamas veikas (vagystė, turto sunaikinimas ar sugadinimas, viešosios tvarkos pažeidimas, neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti, vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, nusikalstama veika, susijusi su smurtu artimoje aplinkoje, tyrimas dėl dingusio be žinios asmens ir mirties priežastčiai nustatyti) sekos schemas (algoritmai), kuriose nustatyta pareigūnų, atliekančių pranešimo apie nusikalstamą veiką aplinkybių tyrimą, būtinųjų veiksmų seka įvykio vietoje. Remiantis patvirtintais algoritmais, parengta kvalifikacijos tobulinimo programa ir organizuoti mokymai.

Per 2018 m. pagerėjo policijos nusikalstamų veikų ištyrimo rodikliai. 2018 m. policija užregistravo 54 832 nusikalstamas veikas arba 10,8 proc. mažiau nei 2017 m. (2017 m. – 61 451). Policija per 2018 m. ištyrė 34 391 nusikalstamą veiką t. y. 62,7 proc. (2017 m. – 55,8 proc.) nuo visų policijos registruotų nusikalstamų veikų. 2018 m. policija net 62 proc. nusikalstamų veikų ištyrė operatyviau – greičiau nei per 3 mėn. (2017 m. – 58,9 proc.). Sumažėjo ir nusikalstamų veikų, kurios ištiriamos ilgiau nei per 12 mėn.: 2017 m. tokių nusikalstamų veikų dalis sudarė 10,5 proc., o 2018 m. – 6,6 proc.

Pagerėjo ir policijos atliekamo ikiteisminio tyrimo kokybė. 2018 m., lyginant su 2017 m., prokurorai priėmė 21,2 proc. mažiau nutarimų panaikinti policijos nutarimus atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. 2018 m. buvo tik 3 atvejai, kai teismai grąžino policijai papildyti ikiteisminio tyrimo bylas. Mažėja prokurorų inicijuotų tarnybinių patikrinimų policijos pareigūnų atžvilgiu skaičius: jei 2017 m. prokurorai inicijavo 95 tokius tarnybinius patikrinimus, tai 2018 m. – 62.

2018 m. Lietuvos policija daug dėmesio skyrė pasirengti taikyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nuostatas, susijusias su nepilnamečių apklausomis: policijos įstaigose įrengtas 61 vaiko apklausos kambarys, įsigyta vaizdo ir garso įrašymo įranga; parengta ir patvirtinta kvalifikacijos tobulinimo programa „*Nepilnamečių taktiniai apklausos aspektai, kai atliekant apklausą dalyvauja psichologas*“, pagal kurią Lietuvos policijos mokykloje apmokyti 75 pareigūnai; parengtas pareigūnams aktualios informacijos paketas, kuris išplatintas policijos įstaigoms.

2018 m. birželio 28 d. pasirašytas Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Policijos departamento, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir

įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos bendradarbiavimo susitarimas leis užtikrinti šių institucijų glaudesnę bendradarbiavimą, gerinti vaiko teisių apsaugą baudžiamajame procese, bendromis pastangomis veiksmingiau ginti vaikų teises ir teisėtus interesus.

2018 m. liepos 2 d. su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba pasirašyta bendradarbiavimo sutartis užtikrins nepertraukiamą visą parą veikiančią vaiko teisių apsaugą ir pagalbą vaikui, prieš kurį galima panaudotas smurtas artimoje ar kitoje aplinkoje, vaikui, tapusiam smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvenančiam aplinkoje, kurioje buvo smurtauta, bei visais kitais atvejais, kai vaikui nedelsiant būtina užtikrinti saugią aplinką.

Pernai policija ypatingą dėmesį skyrė kovai su smurtu artimoje aplinkoje ir smurtu prieš mažamečius. Ikteisminius tyrimus, susijusius su smurtu artimoje aplinkoje, buvo siekiama iširti per kuo trumpesnę laiką, t. y. per 48 val. Buvo vykdomi pakartotiniai įvykių, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, patikrinimai. Policijos pareigūnai kartu su bendruomenės pareigūnais aktyviai vykdė individualiąją prevenciją su smurtaujančiais asmenimis. Būtinybė ypatingą dėmesį skirti smurtui artimoje aplinkoje bei tyrimams, susijusiems su nepilnamečių pažeidimais, išlieka ir toliau.

Siekiant stiprinti kovą su šešeline ekonomika, 2018 m. policijoje buvo atliktas kriminogeninės situacijos, susijusios su šešėlinės ekonomikos reiškiniais šalyje, vertinimas – buvo analizuojama informacija apie stebimas aktualiausias, rizikingiausias ir didžiausias grėsmę ekonomikai ir finansams keliančias nusikalstamas veikas. Visuose apskričių vyriausiuose policijos komisariatuose nustatytos prioritetingos šešėlinės ekonomikos sritys, pajėgumus nukreipiant šešėlinių reiškinų pasirinktose srityse identifikavimui ir didžiausias neteisėto turto turėjimo galimybes turinčių subjektų veiklos tyrimui.

Stiprinant eismo saugumo kontrolę šalies mastu vykdytos tikslinės policinės prevencinės eismo dalyvių kontrolės priemonės, skirtos transporto priemonių vairuotojų blaivumui, apsvaigimui nuo narkotinių medžiagų tikrinti, pavojingo ir chuliganiško vairavimo atvejams išaiškinti ir jiems užkardyti, vairuotojų veiklai, nesusijusiai su vairavimu, privalomų saugos priemonių naudojimo, pėsčiųjų, dviračių vairuotojų elgesiui kelyje kontroliuoti. 2018 m. iš viso buvo vykdyta 51 tokia priemonė. Išaiškinti 9 949 neblaivūs motorinių transporto priemonių vairuotojai (1,1 proc. daugiau negu 2017 m.). Aktyviai dalyvauta Europos kelių policijos tinklo TISPOL (angl. *European Traffic Police Network*) inicijuotose prevencinėse priemonėse.

2018 m. Lietuvos policija susidūrė su papildomais iššūkiais užtikrinant gyventojų ir valstybės svečių saugumą didelių masinių renginių metu: pasaulio futbolo čempionato metu buvo vykdytos tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją geležinkeliu ir kitais sausumos keliais iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ar atgal per Lietuvos Respublikos teritoriją vykstančių futbolo sirgalių kontrolės priemonės; buvo imtasi papildomų priemonių Dainų šventės „Vardan tos...“, vykusios 2018 m. birželio 28– liepos 6 d. Kaune ir Vilniuje, metu; sėkmingai vykdytos viešosios tvarkos, visuomenės saugumo bei eismo saugumo užtikrinimo priemonės Popiežiaus Pranciškaus vizito metu 2018 m. rugsėjo 22–25 d.

2018 m. didelis dėmesys buvo skirtas individualiai rizikos asmenų kontrolei ir situacijų prevencinės veiklos organizavimui vietoje, pasižyminčiose didžiausiu pranešimų apie pažeidimus skaičiumi. Policijos įstaigos, atsižvelgdamos į nustatytus rizikos kriterijus, identifikavo didžiausią rizikos laipsnį turinčius asmenis (3583 asmenys), kurių atžvilgiu buvo taikyta daugiau kaip 73 tūkst. individualaus poveikio prevencinių priemonių.

Vykdamas situacijų prevenciją, kiekvieno padalinio prižiūrime teritorijoje buvo identifikuoti vidutiniškai penki „taškai“, išsiskiriantys didžiausiu pranešimų apie pažeidimus skaičiumi. Iš viso šalyje buvo identifikotos 486 tokios vietos. 2018 m., taikant įvairias prevencines priemones, pavyko pasiekti, kad bendras iš minėtų vietų gautų pranešimų apie teisės pažeidimus skaičius sumažėjo beveik 45 proc.

Plėtojant bendradarbiavimą su vietos savivaldos institucijomis, 2018 m. policijos pareigūnai organizavo pasitarimus su seniūnaičiais, bendruomenių nariais, seniūnais, merais. Susitikimų metu buvo aptariamose aktualios problemos susijusios su bendruomenės narių saugumu. Seniūnams, vaiko teisių apsaugos padalinių atstovams ir kitiems asmenims buvo pateikti policijos pareigūnų, atsakingų už policijos veiklos organizavimą kontaktai, tai leido užtikrinti tinkamą komunikaciją.

Bendruomenės pareigūnai aktyviai vykdė ir bendrąją prevenciją:

– organizuoti 358 saugios aplinkos kūrimo savivaldybėse bendruomenės mokymai, remiantis CPTED (angl. *crime prevention through environmental design* – nusikaltimų prevencija per aplinkos projektavimą) modeliu. Mokymuose dalyvavo 5 486 bendruomenių dalyviai;

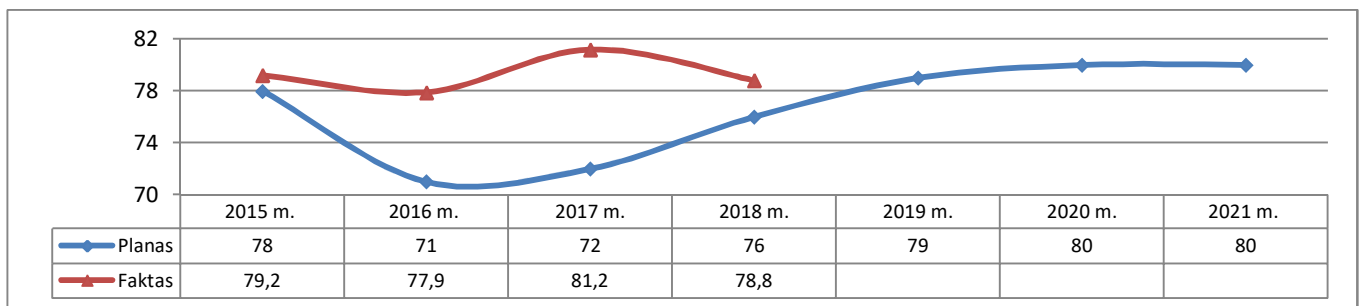
– organizuoti 1 921 mokymai apie policijos ir visuomenės bendradarbiavimą, siekiant didinti vietos bendruomenių gebėjimus atpažinti rizikos viešajam saugumui veiksnius, atrasti galimas problemų sprendimo kryptis bei būdus, skatinant bendruomenes įsitraukti į nusikaltimų bei kitų teisės pažeidimų prevencijos veiklas, kuriuose dalyvavo 40 106 dalyviai.

2018 m., siekiant diegti veiksmingus gyventojų aktyvumo bei savanorystės skatinimo būdus ir formas viešojo saugumo srityje, atnaujinti kasmet vykšančio veiksmingiausio saugios kaimynystės projekto konkurso „Veikliausia saugios kaimynystės grupė“ nuostatai. 2018 m. gruodžio 5 d. šis renginys pirmą kartą įvyko Kaune ir sulaukė didelio visuomenės susidomėjimo.

2018 m. rugpjūčio 25–26 d. pirmą kart Lietuvos istorijoje organizuotas visų Lietuvos policijos rėmėjų sąskrydis.

Siekiant didinti policijos įstaigų veiklos efektyvumą, buvo tęsiamas 2017 m. pradėtas policijos įstaigų finansinės (buhalterinės) apskaitos valdymo funkcijų centralizavimas – nuo 2018 m. birželio 1 d. finansinės (buhalterinės) apskaitos valdymo funkcijos policijos sistemoje vykdomos centralizuotai Policijos departamento Buhalterinės apskaitos valdyboje. Įgyvendinus apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų dokumentų valdymo padalinių pertvarką, nuo 2018 m. birželio 18 d. siuntų perdavimą pradėjo vykdyti kurjerių ekipažai.

16 grafikas. *Ištirtų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis nuo užregistruotų, proc.*

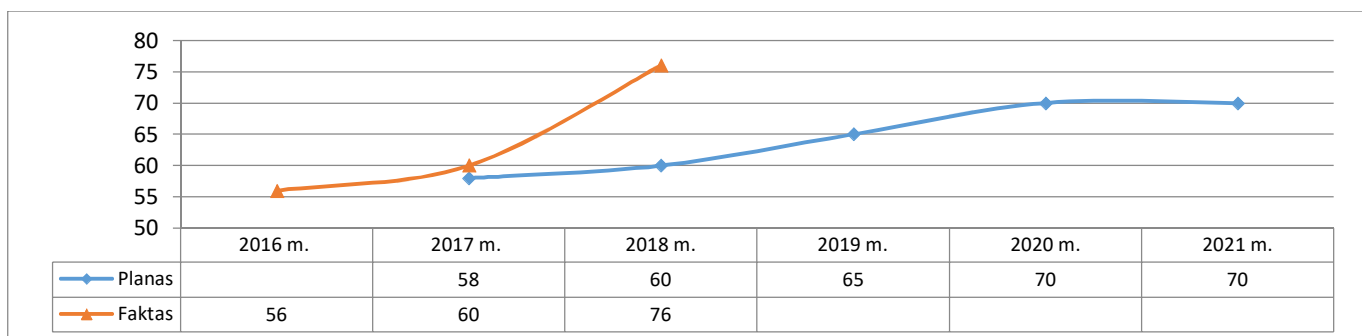
Duomenų šaltinis: Policijos departamento 2018 m. veiklos ataskaita.

Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos informacinės sistemos duomenys

Sunkių ir labai sunkių nusikaltimų tyrimas yra viena iš prioritetinių policijos veiklos sričių. Šių nusikaltimų ištyrimo rodiklis jau eilę metų yra gana aukštas.

2018 m. policija ištyrė 1 819 (2017 m. – 1 741) sunkių ir labai sunkių nusikaltimų arba 78,8 proc. (2017 m. – 81,2 proc.). Nors 2018 m. sunkių ir labai sunkių nusikaltimų ištyrimo rezultatai kiek mažesni nei 2017 m., kiekybinis ištyrimo pokytis yra teigiamas – absoliučiais skaičiais ištyrta 4,5 proc. daugiau sunkių ir labai sunkių nusikaltimų.

17 grafikas. *Ikiteisminių tyrimų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, atliktų ir per 48 val. perduotų prokuratūrai procesiniam sprendimui priimti, ar kurių metu kreiptasi dėl kardamosios priemonės tariamajam paskyrimo, dalis, proc.*

Duomenų šaltinis: Policijos departamento 2018 m. veiklos ataskaita.

Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos informacinės sistemos duomenys

2018 m. užregistruota 9 523 nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, iširtos 8 809 tokios veikos (2018 m. ištyrimas siekė 92,5 proc.).

Užtikrinant nukentėjusiųjų nuo smurto artimoje aplinkoje teises, teikiant prioritetą jų saugumui, policijos pareigūnai siekia kuo greičiau pabaigti ikiteisminį tyrimą ir perduoti jį nagrinėti teismui, o kai dėl objektyvių priežasčių to neįmanoma padaryti – apsaugoti auką, skiriant įtariamajam atitinkamas kardomąsias priemones. 2018 m., lyginant su 2017 m., per 48 val. galutiniam sprendimui priimti buvo perduota 15,65 proc. mažiau ikiteisminių tyrimų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, bet labai (49 proc.) padaugėjo atvejų, kai per 48 val. buvo kreiptasi į prokurorą dėl kardamosios priemonės – suėmimo ar įpareigojimo gyventi skyriumi nuo nukentėjusiojo, skyrimo.

TREČIASIS SKIRSNIS

02. ANTRASIS STRATEGINIS TIKSLAS

„FORMUOTI VALSTYBĖS POLITIKĄ VIDAUS REIKALŲ MINISTERUI PAVESTOSE VALDYMO SRITYSE“

02. STRATEGINIO TIKSLO ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

2 lentelė.

Antrąjį vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginį tikslą įgyvendinančios Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 metų strateginio veiklos plano programos ir ataskaitinių metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas:

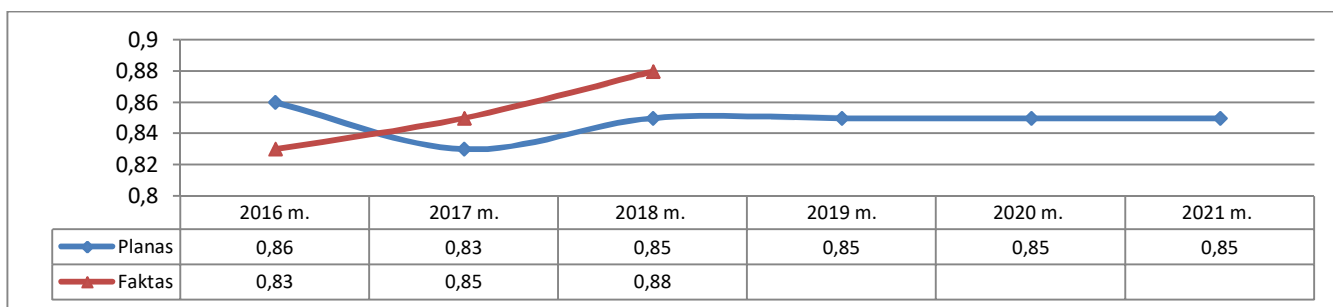
02. Antrąjį strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas.						
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur.)				Programą įgyvendinanti įstaiga (-os)
		Asignavimų planas	Asignavimų planas ³ , įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.) ⁴	
02.01	Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė	5202	5156	5085,7	98,6	Vidaus reikalų ministerijos administracijos padaliniai (pagal kompetenciją), specialieji atašė teisėsaugos klausimais
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>			48	3,2	6,7	
Dėl 02.01 programos asignavimų plano nuokrypio¹ <i>Asignavimų plano pokytį sudarė 56 tūkst. eurų papildomi asignavimai, skirti pasirengti 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinio mechanizmo programų įgyvendinimui, be to metų laikotarpyje, programoje sutaupytos lėšos buvo perskirstytos tarp kitų programų;</i>						
Dėl 02.01 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²: <i>2018 m. programų nacionalinis koordinatorius neparengė visos teisinės bazės ir procedūrų dėl Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos programų lėšų panaudojimo.</i>						
02.11	Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra	2575	2705,5	2647,9	97,9	Turto valdymo ir ūkio departamentas, Vidaus reikalų ministerijos Reprezentacinis pučiamųjų orkestras
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>						
Dėl 02.11 programos asignavimų plano nuokrypio¹ <i>Dėl patalpų pritaikymo į Šventaragio g. 2 perkeliama Valstybės tarnybos departamento funkcijų vykdymui ir kitoms reikmėms.</i>						

³ Jeigu asignavimų plane, įskaitant patikslinimus, asignavimai didėja ar mažėja daugiau nei 5 proc., lyginant su asignavimais, nurodytais asignavimų plane, to priežastys trumpai paaiškinamos po lentele. Paaiškinimai pateikiami dėl patikslintų asignavimų programos lygiu.

⁴ Jeigu asignavimų panaudojimo procento nuokrypiai viršija 10 proc., jie ir jų priežastys trumpai paaiškinami po lentele.

02. STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

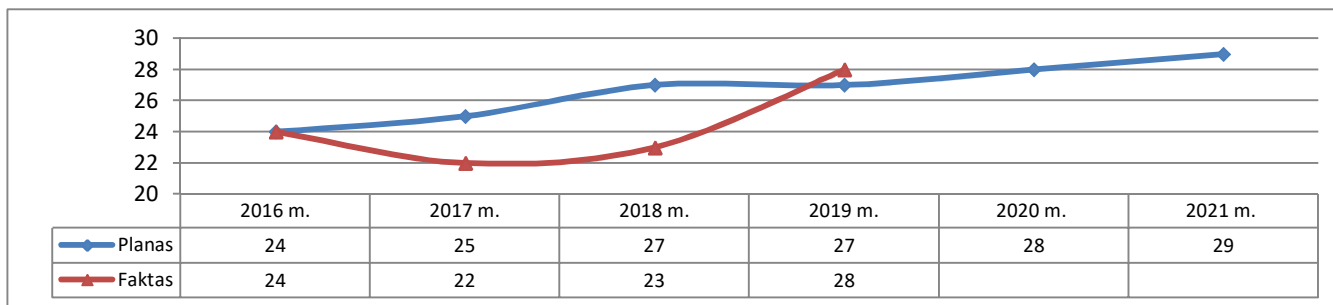
18 grafikas. E-02-01. Gyventojų pasitenkinimo paslaugomis indeksas

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Rodiklio reikšmės rodo pakankamai aukštą viešojo sektoriaus įstaigų gyventojams teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų kokybės ir gyventojų aptarnavimo lygį. Stabilus rodiklio reikšmių didėjimas rodo teigiamą viešojo sektoriaus įstaigų teikiamų paslaugų ir gyventojų aptarnavimo tobulinimo iniciatyvų rezultatą. Gyventojų nuomonės apklausos rodo, kad bendras gyventojų pasitenkinimo paslaugomis indeksas 2018 m. išaugo nuo 0,03 balo iki 0,88. Įtakos turėjo tai, kad gyventojai, kurie per paskutinius 12 mėn. kreipėsi į valstybės ir savivaldybių įstaigas, teigiamai įvertino šių įstaigų darbuotojų kompetencijas ir profesionalumą, adekvatų reagavimą į jų problemas – patenkinti liko 9 iš 10 gyventojų. Gyventojai dažniau rinkosi galimybę užsisakyti elektroniniu būdu teikiamas paslaugas. 2018 m. gyventojų pasitenkinimo paslaugomis indekso reikšmė (0,88 balo) yra aukščiausia pasiekta reikšmė per paskutinius 10 metų, kai buvo pradėtas matuoti šis rodiklis.

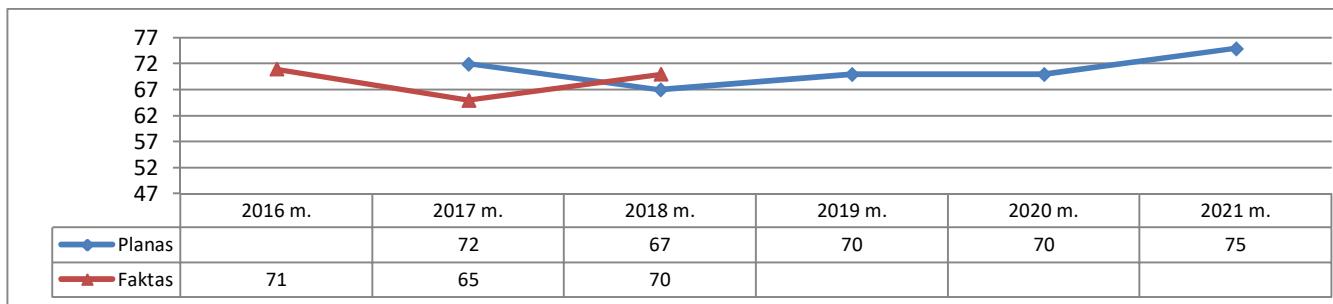
19 grafikas. E-02-03, Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Gyventojų apklausos duomenys rodo, kad rodiklio siektina reikšmė 2018 m. nežymiai viršyta (tyrimo paklaidos ribose). Pastebėtina, kad kasmet gyventojų, manančių, kad pasitikėjimas valstybės tarnautojų veikla gerėja, procentas auga.

20 grafikas. E-02-04. Pasitikėjimas valstybės institucijomis, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

2016–2018 m. pasitikėjimo valstybės institucijomis rodiklio pokyčiai yra susiję su ekonomine šalies situacija, vykdomomis mokesčių ir pensijų reformomis, valstybės institucijų ir įstaigų, valstybės tarnybos pertvarkomis, vykdomomis reformomis sveikatos ir socialinės apsaugos, švietimo, bausmių vykdymo ir kitose srityse. Tikimasi, kad įgyvendinus minėtas reformas ir pertvarkas, pasitikėjimo valstybės institucijomis rodiklis išliks pakankamai aukštas.

02.01. programa FORMUOTI VALSTYBĖS POLITIKĄ VIDAUS REIKALŲ MINISTERIUI PAVESTOSE VALDYMO SRITYSE⁵

Viešasis administravimas

Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimas. 2018 m. daug dėmesio buvo skirta sisteminiam Lietuvos viešojo sektoriaus tobulinimui. Priimtas sprendimas, kuriuo pradėta svarbi šio tobulinimo iniciatyva – Vyriausybė 2018 m. gegužės 16 d. patvirtino Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gaires (toliau – Gairės) ir šių gairių įgyvendinimo veiksmų planą. Gairėse apibrėžtos svarbiausios nuostatos, kurių laikantis toliau turėtų būti formuojama viešojo sektoriaus įstaigų sistema, tobulinamas viešojo sektoriaus įstaigų valdymas, gryninama jų kompetencija ir optimizuojamos jų administracijų struktūros.

Įgyvendinant Gairių nuostatas pradėta sisteminė viešojo sektoriaus įstaigų peržiūra. Atliekant šią peržiūrą turėtų būti įvertinta virš 4000 viešojo sektoriaus įstaigų sistemą sudarančių juridinių asmenų (biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybės, valstybės ir savivaldybių įmonės) atitiktis Gairių nuostatoms. Numatoma, kad išgryninus viešojo sektoriaus įstaigų kompetenciją ir optimizavus jų administracijų struktūras turėtų sumažėti pačių viešojo sektoriaus įstaigų ir jose dirbančių darbuotojų skaičius, būtų sutaupyta viešojo sektoriaus įstaigų išlaidymui skiriamų lėšų, kurios galės būti panaudotos valstybės tarnybos pertvarkai įgyvendinti, viešojo sektoriaus įstaigų valdymo tobulinimui, veiklos ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimui.

Koordinuodama viešojo sektoriaus įstaigų atitikties Gairėms įvertinimo procesą ir siekdama užtikrinti vienodą paties vertinimo ir jo rezultatų fiksavimo praktiką, Vidaus reikalų ministerija parengė ir įvertinimą atliekančioms institucijoms paskelbė atskirų viešojo sektoriaus įstaigų grupių įvertinimui reikalingus metodinius dokumentus.

Įgyvendinant Gairių nuostatas Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. patvirtinto Pavyzdinę ministerijos administracijos ir Pavyzdinę įstaigos prie ministerijos administracijos struktūras. Pagal patvirtintas pavyzdines struktūras palaipsniui pertvarkytos esamos ministerijų ir įstaigų prie ministerijų administracijų struktūros taps mažiau hierarchizuotos, labiau orientuotos į rezultatą, o ne į procesą. Tai leis pasiekti geresnių veiklos rezultatų ir efektyviau panaudoti minėtų įstaigų išlaidymui skiriamas lėšas.

Darbą pradėjo vidaus reikalų ministro sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė iki 2020 m. birželio 1 d. turės įvertinti savivaldybių viešojo sektoriaus įstaigų atitiktį Gairėms, parengti informaciją apie atlikto įvertinimo rezultatus ir pateikti ją vidaus reikalų ministrui.

Viešojo sektoriaus stebėseną. Toliau tęsiama struktūrinių pokyčių viešajame sektoriuje stebėsenos iniciatyva, skirta įvertinti vykdytų viešojo sektoriaus reformų poveikį viešojo sektoriaus įstaigų sistemai ir apžvelgti bendrąsias šios sistemos vystymosi tendencijas. Parengta ir Vyriausybei pateikta 2017 m. viešojo sektoriaus ataskaita. Ataskaitoje apžvelgti 2013–2017 m. viešajame sektoriuje įvykę pokyčiai. Ataskaitos forma vykdoma viešojo sektoriaus stebėseną leidžia laiku pastebėti viešojo valdymo raidos ypatumus ir problemas, bei tinkamai reaguoti į šiuolaikinius viešajam valdymui keliamus iššūkius.

Administracinių ir viešųjų paslaugų modernizavimas. Administracinių ir viešųjų paslaugų modernizavimas – ypatingai svarbi viešojo valdymo tobulinimo kryptis. Vidaus reikalų ministerija, koordinuodama Vyriausybės strateginių projektų portfelio projektą „3.2.1.3 Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas, įdiegiant efektyvumo vertinimus, supaprastinant ir trumpinant procesus, parenkant tinkamiausią paslaugų teikimo būdą“ (projekto trukmė – iki 2020 m.), inicijavo sisteminius pasiūlymus, kurie padės užbaigti Lietuvoje teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų inventorizaciją, įvertinti šių paslaugų teikimo procedūras ir pasiūlyti sprendimus dėl jų modernizavimo. Taip pat turėtų būti identifikuoti visi esami ir galimi šių paslaugų teikėjai ir paslaugos, kurių teikimo galėtų būti atsisakoma, patobulintas viešųjų paslaugų teikimo administravimo modelis. Šiems pasiūlymams pritarta. Įgyvendindamos Vyriausybės sprendimus, ministerijos atlieka ministrams pavestose valdymo srityse teikiamų administracinių ar ministerijų administruojamų viešųjų paslaugų teikimo procedūrų peržiūras. Ministerijos turės įvertinti šiuos svarbiausius paslaugų aspektus: paslaugos tikslingumas; informaciniai įpareigojimai, kurie sukelia paslaugos gavėjams didžiausią administracinę naštą; informacija, kurią turi susirinkti pati paslaugą teikianti įstaiga; paslaugos trukmė ir jos kaina; galimybės plačiau teikti paslaugas elektroniniu būdu;

⁵ Regioninės politikos formavimas aprašytas prie trečiojo strateginio veiklos plano tikslo „Sudaryti sąlygas tolygiai ir daugiaregiam regionų plėtrai“

paskelbtų paslaugų aprašymų atitikimas nustatytiems reikalavimams. Remiantis atliktos paslaugų procedūrų peržiūros rezultatais, ministerijos turės parengti pasiūlymus dėl šių procedūrų optimizavimo, kurie turėtų apimti veiksmus, mažinant paslaugos gavėjams tenkančią administracinę naštą (atsisakyti objektyviai nebūtinų informacinių įpareigojimų), sutrumpinant ar supaprastinant pačią paslaugos procedūrą, sutrumpinant paslaugos suteikimo terminą sutrumpinimas, sumažinant atlyginimą už suteikiamą paslaugą, perkeltiant paslaugos teikimą į elektroninę erdvę, konsoliduojant kelias paslaugas (sukuriant sudėtines paslaugas), perduodant paslaugų teikimą kitiems teikėjams ar visiškai atsisakant nebūtinų paslaugų.

Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. pasitarime Vidaus reikalų ministerija pristatė ataskaitą apie pažangą modernizuojant administracines ir viešąsias paslaugas ir pasiūlė sprendimus dėl geresnio šių paslaugų modernizavimo proceso koordinavimo ir praktikos modernizuojant paslaugas suvienodinimo.

Vidaus reikalų ministro 2018 m. kovo 20 d. įsakymu sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė, kuri parengė savivaldybių teikiamų administracinių paslaugų tipinių pavadinimų, kurie būtų skirti naudoti Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinėje sistemoje (PISIS), sąrašą. Toliau, remiantis šiuo sąrašu, turėtų būti rengiami unifikuoti jame esančių administracinių paslaugų aprašymai, kurie padės gyventojams lengviau surasti savivaldybių teikiamas paslaugas ir gauti svarbiausią informaciją apie jas.

Atskirų viešojo valdymo tobulinimo iniciatyvų koordinavimas. 2018 m. didesnio viešojo valdymo efektyvumo buvo siekiama ne tik sisteminėmis, bet ir atskiromis viešojo valdymo tobulinimo iniciatyvomis. Toliau buvo įgyvendinama Vidaus reikalų ministerijos koordinuojama Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programa ir pagal šioje programoje iškelto viešojo sektoriaus tobulinimo tikslus kryptingai skirstytos ES struktūrinės paramos investicijos viešajam valdymui tobulinti. Suplanuotais numatomais finansuoti viešojo sektoriaus įstaigų projektais bus toliau vykdomas bendrųjų funkcijų konsolidavimas, supaprastinamos gyventojams teikiamos paslaugos, diegiamos ir tobulinamos veiklos ir procesų valdymo sistemos.

Tarptautinis kontekstas. Siekdama perimti užsienio valstybių gerąją valdymo praktiką, Vidaus reikalų ministerija 2018 m. aktyviai dalyvavo Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Viešojo valdymo komiteto veikloje. EBPO Viešojo valdymo komitetas padeda šalims stiprinti gebėjimus valdyti ir tobulinti politikos formavimo sistemas ir viešųjų institucijų veiklą. Valstybių narių ekspertų susitikimuose keičiamasi informacija ir patirtimi. Viešojo valdymo komitete nagrinėta, kaip šalys siekia pagerinti viešojo valdymo veiksmingumą, efektyvumą, paslaugų kokybę, reaguojant į piliečių lūkesčius, gerinti valstybės valdymo kokybę.

Vyriausybė 2018 m. rugsėjo 4 d. nutarimu papildė vidaus reikalų ministrui pavestas valdymo sritys – Vidaus reikalų ministerijai priskirtas ir elektroninės atpažinties politikos formavimas.

Seimas 2018 m. balandžio 26 d. priėmė Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymą. Šio įstatymo paskirtis – sudaryti teisinės sąlygas, kad Lietuvos Respublikoje efektyviai veiktų elektroninė atpažintis ir patikimumo užtikrinimo paslaugų rinka ir būtų geriau apsaugoti šių paslaugų gavėjų interesai. Įstatymas nacionalinės teisės lygiu papildė tiesioginio taikymo ES teisės aktą - Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014 „Dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (eIDAS reglamentas).

Viešasis saugumas⁶

Pradėtas įgyvendinti projektas „*Atsako į neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančias kalbas Lietuvoje stiprinimas*“, finansuojamas pagal ES Teisių, lygybės ir pilietybės programą (2014–2020 m.). Projekto tikslai: užtikrinti veiksmingą atsakomybę už neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančias kalbas taikymą; pagerinti kompetentingų institucijų supratimą ir žinias apie neapykantos nusikaltimų ir neapykantą kurstančių kalbų poveikį bendruomenėms, taip pat pažeidžiamų bendruomenių poreikius ir lūkesčius; spręsti nepranešimo apie neapykantos nusikaltimus ir neapykantą kurstančias kalbas problemą; suintensyvinti kovą su neapykantos kurstymu internete. Projekto koordinatorius – Vidaus reikalų ministerija, partneriai – Generalinė prokuratūra ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba.

Seimo priimti Kriminalinės žvalgybos įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta aiški ir vienareikšmiška skundų dėl kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų nagrinėjimo tvarka.

⁶ Kiti darbai viešojo saugumo srityje aprašyti prie pirmojo strateginio tikslo „*Įgyvendinti viešojo saugumo politika ir siekti, kad šalies gyventojai jaustųsi saugesni*“

Parengti (pateikti Seimui) įstatymų pakeitimų projektai, kuriais būtų sudarytos teisinės prielaidos likviduoti Lietuvos Respublikos ginklų fondą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, šios įstaigos funkcijas perduodant kitoms valstybės institucijoms, ir taip užtikrinti, kad jos būtų vykdomos efektyviau, tam skiriant mažesnius žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

Seimo priimti įstatymų pakeitimai, kurie sudaro teisines prielaidas maksimaliai automatizuoti greičio matavimo sistemomis užfiksuotų nusižengimų apdorojimo, procesinių dokumentų formavimo ir išsiuntimo procesus (dokumentai bus formuojami ir išsiunčiami automatiškai, t. y. per programinę įrangą, nedalyvaujant pareigūnui). Šie pakeitimai leis efektyviau naudoti valstybės lėšas ir nuo techninio darbo atsilaivinti daugiau kaip 200 pareigūnų.

Siekiant didinti eismo keliuose saugumą, parengti ir Seimo priimti įstatymų pakeitimai, kuriais: nustatyta, kad papildomą vairuotojų mokymą turi baigti ne tik pradedantysis vairuotojas, bet ir vairuotojas, kuris, būdamas pradedančiuoju vairuotoju, pažeidė atitinkamus Kelių eismo taisyklių reikalavimus; nustatyta vienoda atsakomybė tiek už kelių transporto priemonės vairavimą esant apsvaigusiam nuo alkoholio, kai nustatomas didesnis negu 1,51 ir daugiau promilių neblaivumas, tiek ir už neblaivumo patikrinimo vengimą arba vartojimą alkoholio po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo.

Vidaus reikalų ministerijos administruojamos priemonės⁷

01-01-01 priemonė. Organizuoti ir įgyvendinti priemonės prekybos žmonėmis prevencijai, baudžiamajam persekiojimui, nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis apsaugai ir pagalbai stiprinti

Vykdamas šią priemonę per 2018 m. buvo įgyvendinamos priemonės prekybos žmonėmis prevencijai ir kontrolei sustiprinti. Surengti prevenciniai ir informaciniai renginiai savivaldybėse (vyko susitikimai su labiausiai pažeidžiamomis visuomenės grupėmis, buvo aiškinama apie prekybą žmonėmis, išnaudojimą priverstiniam darbui, aukoms teikiama pagalba ir galimybės kreiptis tokios pagalbos, buvo pagaminti ir išdalinti lankstinukai su informacija apie prekybą žmonėmis, patarimais ir reikalingais kontaktais, inicijuoti interviu su savivaldybių specialistais vietos žiniasklaidoje). Su Jungtine Karalyste pasirašyta bendradarbiavimo deklaracija kovai su prekyba žmonėmis bei šiuolaikine vergove. Įgyvendintas judumo partnerystės projektas „*Moldovos gebėjimų kovojant su prekyba žmonėmis stiprinimas*“. Inicijuotas kovos su prekyba žmonėmis mechanizmo tobulinimo Baltijos jūros regione projektas „*Tarptautinio prekybos žmonėmis aukų nukreipimo pagalbai mechanizmo Baltijos jūros regione sukūrimas*“. Atliktas nutrauktų ikiteisminių tyrimų dėl prekybos žmonėmis ir vaiko pirkimo arba pardavimo priežasčių tyrimas. Inicijuotas nuotolinio mokymo programos apie prekybą žmonėmis, tokių nusikaltimų tyrimą ir pagalbą nuo tokių nusikaltimų nukentėjusiems asmenims rengimas (programa bus įdiegta 2019 m.). Inicijuotas ir finansuotas projektų, skirtų prekybos žmonėmis prevencijai lietuvių bendruomenėse kitose valstybėse, konkursas.

01-01-05 priemonė. Organizuoti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektų (programų) bei bendruomeninių iniciatyvų viešojo saugumo stiprinimo srityje konkursus ir skatinti projektų (programų) autorius bei iniciatyvias bendruomenes

Organizuotas nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektų (programų) konkursas ir baigiamasis jo renginys, kuriame įteikti apdovanojimai už geriausias šios srities iniciatyvas. Buvo sudarytos lengvesnės sąlygos konkurse dalyvauti bendruomenėms – nuo 2018 m. jis tapo ir bendruomenių iniciatyvų gerosios praktikos konkursu. Geriausiu tarp projektų pripažintas Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato projektas „*Šiaulių rajonas kuria saugumo formulę*“ laimėjo II-ąją vietą Europos nusikalstamumo prevencijos tinklo rengiamame ES Gerosios praktikos projektų konkurse.

01-01-02 priemonė. Užtikrinti prieglobsčio prašytojų apgyvendinimą alternatyviose apgyvendinimo vietose)

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimais buvo sudaryta galimybė prieglobsčio prašytojus apgyvendinti kitose apgyvendinimo vietose (ne Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos

⁷ Šioje dalyje aprašomos pasirinktinai tik tos Vidaus reikalų ministerijos administruojamos priemonės, kurioms skirti asignavimai 02.01 programoje (išskyrus priemones, skirtas kitoms veiksoms finansuoti)

centre). Vyriausybės nutarimu buvo nustatyti atitinkami reikalavimai tokioms apgyvendinimo vietoms ir prieglobsčio prašytojų priėmimo jose sąlygoms, įskaitant materialinėms priėmimo sąlygoms užtikrinti skiriamų lėšų dydžius.

Įgyvendinant aukščiau minėtų teisės aktų nuostatas, 2018 m. su viešuosius pirkimus laimėjusiomis institucijomis – Vilniaus arkivyskupijos labdaros organizacija CARITAS, „Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija“ ir „Maltos ordino pagalbos tarnyba“ 2018 m. Vidaus reikalų ministerija pasirašė susitarimus (sutartis) dėl apgyvendinimo paslaugų teikimo ir priėmimo sąlygų užtikrinimo. Vykdamas šiuos susitarimus (sutartis), 2018 m. buvo apgyvendintas 31 prieglobsčio prašytojas.

Paslaugų teikėjui vykdamas sutartyje numatytas veiklas dėl apgyvendinimo ir priėmimo sąlygų prieglobsčio prašytojams užtikrinimo, buvo sumažintas krūvis Valstybės sienos apsaugos tarnybos Užsieniečių registracijos centrui, kuris 2018 m. buvo pilnai užpildytas ir viršijo savo priėmimo sąlygų pajėgumus.

01-01-12 priemonė. Prisidėti prie Tarptautinės migracijos organizacijos Migracijos informacijos centro veiklos, siekiant užtikrinti informacijos visais su grįžimu į Lietuvą ir gyvenimu Lietuvoje susijusiais klausimais teikimą (17 darnaus vystymosi tikslas)

Pagal Vidaus reikalų ministerijos ir Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro sudarytą sutartį Migracijos informacijos centras vieno langelio principu teikė išsamią informaciją ir konsultacinę pagalbą siekiantiems atvykti ar grįžti gyventi į Lietuvą, taip pat ir jau atvykusiems į Lietuvą asmenims. Migracijos informacijos centro teikiama informacija ir konsultacijos padeda asmenims lengviau suplanuoti grįžimą ar atvykimą į Lietuvą ir integruotis joje, padeda išspręsti kylančius klausimus, ypač darbo, švietimo, socialinės paramos, sveikatos, būsto ir kitais svarbiais klausimais. Migracijos informacijos centras, palaikydamas nuolatinius ryšius, organizuoja susitikimus, rengia bendrus projektus su užsienio lietuvių bendruomenėmis, aktyviai bendradarbiauja ir keičiasi informacija su projekto partneriais; sukurtas Lietuvos savivaldybių regioninis koordinatorių tinklas, kurį sudaro 58 atstovai. Nuolat atnaujinama koordinatorių tinklo kontaktinė informacija, palaikomas nuolatinis ryšys, stiprinamas bendradarbiavimas ir informacijos mainai su tinklo atstovais. Migracijos informacijos centro sukurtas internetinis puslapis Lietuvos regionų skiltyje teikiama aktuali informacija apie kiekvieną Lietuvos savivaldybę ir joje vykdomas iniciatyvas grįžusiems lietuviams.

2018 m. iš viso buvo suteikta 2131 konsultacija, o tai daugiau kaip du kartus viršijo 2017 m. rezultata. Praeitais metais įrengta nemokama telefono linija skambinantiesiems iš Jungtinės Karalystės – tai ypač aktualu Jungtinėje Karalystėje gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams, ketinantiems grįžti į Lietuvą.

Migracijos informacijos centro veikla buvo pristatyta Norvegijos, Kaliningrado, Austrijos ir Lenkijos lietuvių bendruomenėms, aptarti aktualūs ten gyvenantiems ir ketinantiems grįžti asmenims.

Migracijos informacijos centro vykdoma veikla, prisideda prie grįžtamosios migracijos skatinimo, ir jos rezultatai (nuolat augantys konsultacijų, apsilankymų internetiniame puslapyje skaičius ir kt.), rodo, kad būtina didinti centro žinomumą, užtikrinti didesnę finansavimą centro teikiamų paslaugų Lietuvos išeivijai sklaidai.

01-03-05 priemonė. Perduoti Lietuvos patirtį ES Rytų partnerystės ir kitoms besivystančioms valstybėms vidaus reikalų srityje (16, 17 darnaus vystymosi tikslai)

2018 m. balandžio 23–24 d. Lietuvoje su oficialiu vizitu lankėsi Gruzijos (Sakartvelo) vicepremjero, vidaus reikalų ministro Giorgy Gakharia vadovaujama delegacija. Vizito metu aptarti saugumo ir migracijos klausimai, bevizis režimas, policijos reforma. 2018 m. birželio 19–22 d. Sakartvelo ekspertai susitiko su Vidaus reikalų ministerijos ekspertais. Aptarti ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų struktūros, funkcijos ir geriausia praktika organizuojant korupcijos prevenciją ir diegiant vidaus kontrolės sistemą.

Kartu su Moldovos ir Latvijos vidaus reikalų ministerijomis įgyvendintas 8 mėnesių trukmės ES Judumo partnerystės priemonės finansuotas projektas „Moldovos gebėjimų stiprinimas kovojant su prekyba žmonėmis“. Projekto sudarė galimybę padėti Moldovai tobulinti nacionalinį kovos su prekyba žmonėmis mechanizmą, kovos su prekyba žmonėmis politikos planavimo ir jos įgyvendinimo procesus, ypač rengiant Prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su prekyba žmonėmis nacionalinį planą bei jo įgyvendinimo veiksmų planą. Įvertintos galimybės ir pateikti pasiūlymai, kaip skatinti bendradarbiavimą su nevyriausybiniomis organizacijomis ir netradiciniais partneriais teikiant pagalbą nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis asmenims, stiprinti gebėjimus prekybos žmonėmis aukų atpažinimo, šių nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo srityse, taip pat plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis.

Kartu su STT, Generaline prokuratūra, Policijos departamentu, Muitinės departamentu , įgyvendinant ES Dvynių projektą „*Parama Moldovos Respublikos teisėsaugos institucijų gebėjimų stiprinimui korupcijos nusikaltimų prevencijos ir tyrimo srityje*“, Vidaus reikalų ministerijos atstovas dalyvavo ekspertinėje misijoje Kišiniove (Moldova). Dalyvauta Prahos Proceso (regioninė bendradarbiavimo platforma migracijos srityje, apimanti 50 valstybių) Strateginės grupės veikloje.

02.11. programa VIDAUS REIKALŲ INFRASTRUKTŪROS IR PASLAUGŲ PLĖTRA

Programą „Vidaus reikalų infrastruktūros ir paslaugų plėtra“ vykdo pagal kompetenciją:

- pirmąjį programos tikslą – **Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos** (toliau – Turto valdymo ir ūkio departamentas). Departamento direktorius Vincas Žydelis;
 - antrąjį programos tikslas – **Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Reprezentacinis pučiamųjų orkestras** (toliau – Reprezentacinis pučiamųjų orkestras). Orkestro direktorė 2018 m. – Angelė Abišalienė.
- Programos koordinatorius 2018 m. – Vidaus reikalų ministerijos Ekonomikos ir finansų departamento direktorė, laikinai atliekanti Vidaus reikalų ministerijos kanclerio funkcijas Ilona Pileckienė..

Turto valdymo ir ūkio departamentas

Turto valdymo ir ūkio departamentas užtikrina Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų ministro valdymo srityse veikiančių įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, jį administravo ir vykdė turto apskaitą.

Pagal poreikį buvo gerinamos darbo ir poilsio sąlygos ministerijos darbuotojams: remontuojami kabinetai, administracinės ir bendro naudojimo patalpos; įrengta žaidimų zona dirbančiųjų vaikams. Modernizuotas priežiūros ir einamojo remonto paslaugų teikimas: papildytas teikiamų paslaugų katalogas *ittpagalba.vrm.lt* staliaus, elektriko, santehniko iškvietimo paslaugomis. Organizuotas konkursas ir išnuomos patalpos uždaro tipo kavinei darbuotojų maitinimui. Įvertinant struktūrinius pokyčius, atlaisvintos ir pritaikytos patalpos Valstybės tarnybos departamento perkėlimui į administracinį pastatą Šventaragio g. 2, Vilniuje.

Ženkliai sumažėjo centralizuotai administruojamo vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių įstaigų veiklai naudojamo nekilnojamo turto valdymo ir ūkinės priežiūros išlaidos, tenkančios 1 kv. metrui bendro įstaigos valdomo turto. Šio vertinimo kriterijaus R-02-11-01-01 planinė 2018 m. reikšmė 11,5 Eur /1 kv. metrui ženkliai viršytą – 8,39 Eur/1 kv. m. Taip pat ženkliai geresnė yra centralizuotai administruojamo valstybės nekilnojamojo turto administracinės paskirties patalpų, naudojamų įstaigų veiklai vykdyti, bendrų sąnaudų (rodiklio R-02-11-01-02) reikšmė – 17,5 Eur/ 1 kv. m (planinė – 36 Eur/1 kv. m).

2018 m. atlikta įstaigų, kuriose turtą centralizuotai administruoja Turto valdymo ir ūkio departamentas, darbuotojų apklausa. 63 proc. darbuotojų teigiamai vertino darbo vietą ir aprūpinimą darbo priemonėmis (R-02-11-01-03 rodiklio siektina reikšmė – 50 proc.).

Centralizuotai administruojamų ūkinės priežiūros paslaugų įsigijimo kaštai yra ženkliai mažesni ir naudą patiria tiesioginiai nekilnojamojo turto naudotojai – įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos. 2018 m. pasiektos rezultato vertinimo kriterijų reikšmės suplanuotas reikšmes ženkliai viršijo, kas rodo, kad suplanuoti darbai buvo atlikti tinkamai, programai skirti asignavimai panaudoti taupiai ir efektyviai

Didinant valstybės nekilnojamojo turto valdymo efektyvumą, vidaus reikalų sistemos įstaigų veiklai nereikalingas nekilnojamas turtas, esantis Šiauliuose, Panevėžyje, Trakuose, perduotas Valstybės įmonei Turto bankui. Šis turtas bus parduotas viešuose aukcionuose ir gautos lėšos panaudotos turto atnaujinimui. Tęsiami Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro naudojamų patalpų atnaujinimo darbai.

Siekiant, kad valstybės turtas neštų visuomenei naudą, Švč. Mergelės Marijos Ramintojos bažnyčios pastatas, pagal galimybes, pritaikomas bendruomenės ir visuomenės reikmėms. Patalpos tvarkomos sukuriant daugiafunkcines erdves, kurias galima būtų pritaikyti vidaus reikalų sistemos pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų psichologinei paramai, dvasiniam palaikymui, socialinių poreikių tenkinimui. Didinant patalpų funkcionalumą, plečiamos ir jų pritaikymo galimybės jaunimo patriotiniam ugdymui, kultūrinei veiklai, edukaciniams projektams vykdyti. Siekiant išsaugoti unikalų architektūrinį paminklą ir atverti bažnyčios duris minėtoms veikloms vykdyti, pagal finansines galimybes atlikti neatidėliotini vandentiekio tinklų, kiti būtiniausi remonto darbai.

Turto valdymo ir ūkio departamentas įgyvendina vidaus reikalų centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas. Vykdam šią funkciją 2018 m. buvo vykdyti trys centralizuoti pirkimai – tarnybinių kelionių organizavimo paslaugos, judriojo duomenų perdavimo ir valymo paslaugų. Baigus valymo paslaugų pirkimo procedūras visos vidaus reikalų sistemos perkančiosios organizacijos turės galimybę valymo paslaugas pirkti pagal sudarytas preliminariąsias sutartis.

Užtikrintas Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse veikiančių įstaigų aprūpinimas autotransportu. Paslaugų kataloge *ittpagalba.vrm.lt* veikia transporto priemonės užsakymo be vairuotojo paslaugos užsakymo galimybė.

Atlikus Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro struktūrinį pertvarkymą, Turto valdymo ir ūkio departamentas nuo 2018 m. sausio 1 d. centralizuotai vykdo Medicinos centro buhalterinę apskaitą.

Vertinant Turto valdymo ir ūkio departamento atliktus darbus ir pasiektus rezultatus, pastebėta, kad funkcijų centralizavimas buhalterinės apskaitos, turto administravimo, viešųjų pirkimų, administruojamo nekilnojamojo turto ūkinės priežiūros srityse leidžia ženkliai optimizuoti žmogiškuosius išteklius, mažinti administracinę naštą, efektyviau ir racionaliau panaudoti šių funkcijų vykdymui skirtą finansavimą.

Reprezentacinis pučiamųjų orkestras

Esant įtemptai konkurencinei situacijai tarp profesionaliųjų pučiamųjų instrumentų orkestrų Lietuvoje, Reprezentaciniam pučiamųjų orkestrui nelengva išlikti konkurencingu. Dėl santykinai mažesnių atlyginimų Reprezentaciniame pučiamųjų orkestre vyksta per didelė muzikantų kaita – labiau patyrę atlikėjai išeina į geriau apmokamas pozicijas kituose orkestruose. Didelė kolektyvo kadrų kaita nedidina profesionalumo. Per 2018 m. orkestre pasikeitė 7 muzikantai. Nepilnai sukomplektuotas orkestras (trūksta obojaus, fagoto, IV valtornos) apriboja repertuaro įvairovę.

Reprezentacinis pučiamųjų instrumentų orkestras per 2018 m. parengė ir atnaujino 6 menines programas. Gerindamas vidaus reikalų sistemos įvaizdį ir populiarindamas statutinių pareigūnų profesijas per metus atliko 59 įvairias koncertines, defile ir maršingo programas, sėkmingai integravo aukšto lygio menines programas į statutinių įstaigų išorės komunikacijos renginius. Atliktos apklausos parodė kad 98,75 proc. apklaustųjų teigiamai įvertino Reprezentacinio pučiamųjų orkestro atliekamas menines programas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

03. TREČIASIS STRATEGINIS TIKSLAS

„SUDARYTI SĄLYGAS TOLYGLIAI IR DARNIAI REGIONŲ PLĖTRAI“

03. STRATEGINIO TIKSLO ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

3 lentelė.

Trečiajį vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginį tikslą įgyvendinančios Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 metų strateginio veiklos plano programos ir ataskaitinių metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas:

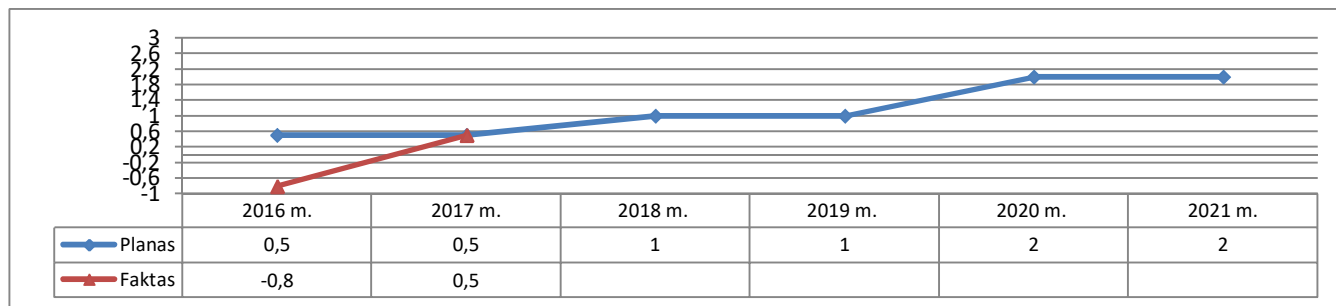
01. Trečiajį strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas.						
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur.)				Programą įgyvendinanti įstaiga (-os)
		Asignavimų planas	Asignavimų planas ⁸ , įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.) ⁹	
03.03	Regionų plėtros ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas	86270	88511	60007,1	67,8	VRM Regioninės politikos departamentas, Regioninės plėtros departamentas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba
Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama		81365	81570	53660,1	65,8	
Dėl 03.03 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²:						
<i>Lėšos nebuvo pilnai panaudotos dėl pareiškėjų dažnai keičiamų projektų idėjų, projektų įgyvendinimo apimčių, projektinių pasiūlymų pateikimo terminų, nepakankamo projektų parengimo, projektų vykdytojų nepakankamos kompetencijos projektų administravime, užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų.</i>						
03.53	Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa	17462	17462	11949,2	68,4	VRM Regioninės politikos departamentas
Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama		15500	15500	11168	72,1	
Dėl 03.53 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²:						
<i>Lėšos nepilnai panaudotos, nes projektų įgyvendinimo pradžioje vykdoma daugiau parengiamųjų veiklų, kurios nesusijusios su išlaidų patyrimu (viešųjų pirkimų dokumentacijos rengimas, ekspertų samdymas, renginių ir kitų veiklų planavimas).</i>						
03.54	Europos kaimynystės priemonės programa	14350	14350	957,4	6,7	VRM Regioninės politikos departamentas
Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama		14100	14100	911,6	6,5	
Dėl 03.54 programos asignavimų panaudojimo nuokrypio²:						
<i>Panaudota mažiau lėšų nei planuota, nes užsitęsė 2014–2020 metų laikotarpio programos Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos I kvietimo atrinktų paraiškų sąlygų vykdymas ir todėl iki 2018 m. pabaigos nebuvo pasirašytos paramos sutartys.</i>						

⁸ Jeigu asignavimų plane, įskaitant patikslinimus, asignavimai didėja ar mažėja daugiau nei 5 proc., lyginant su asignavimais, nurodytais asignavimų plane, to priežastys trumpai paaiškinamos po lentele. Paaiškinimai pateikiami dėl patikslintų asignavimų programos lygiu.

⁹ Jeigu asignavimų panaudojimo procento nuokrypiai viršija 10 proc., jie ir jų priežastys trumpai paaiškinami po lentele.

03. STRATEGINIO TIKSLO EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

21 grafikas. E-03-01. Sanglauda pagal bendrąjį vidaus produktą, procentiniais punktais

Duomenų šaltinis: Europos Sąjungos statistikos tarnybos Eurostat statistiniai duomenys

2017 m¹⁰. ekonominė sanglauda pirmą kartą nuo 2011 metų tapo teigiama (+0,5 proc.). Pirmą kartą nuo pradinės išėjimo iš ekonominės krizės fazės, kuomet tradicinės pramonės ir eksporto augimas buvo spartesnis už augančio vartojimo ir statybų sektoriaus nulemtą augimą, ekonominiai skirtumai tarp Lietuvos regionų sumažėjo. Vienerių metų duomenys nėra pakankami teigti, kad regionų ekonominių skirtumų mažėjimas yra tendencingas, visgi 2017 m. taip pat buvo stebimas ir nedarbo bei darbo užmokesčio skirtumų tarp regionų mažėjimas (socialinė sanglauda), be to, konvergencija (skirtumų mažėjimas) lyginant su Vilniaus regiono rodikliu buvo stebima 6 regionuose (Alytaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Telšių, Tauragės), kuriems yra būdinga pramonės specializacija – t. y. galima daryti prielaidą, kad ekonominių skirtumų mažėjimas gali būti susijęs su investicijomis į gamybą ir pramonės našumo augimą šiuose regionuose.

¹⁰ 2018 m. duomenų nėra

22 grafikas. *E-03-02. Lietuvos Respublikos vieta tarp mažiausius užimtumo netolygumus turinčių ES šalių*

Šiuo metu vaizdo rodys nepažįstamas.

Duomenų šaltinis: Europos Sąjungos statistikos tarnybos Eurostat statistiniai duomenys

2017 m.¹¹ Lietuvos Respublikos vieta tarp mažiausius užimtumo netolygumus turinčių ES valstybių narių pablogėjo per vieną poziciją (nukrito iš 10 į 11 vietą). 2017 m. užimtumo lygio dispersija tarp Lietuvos NUTS 3 lygio regionų (apskričių) siekė 6,5 procentinio punkto ir iš dabartinių ES valstybių narių buvo artimiausia Jungtinės Karalystės (6,6) ir Austrijos (6,1) rodikliams. Lyginant Lietuvos regionų užimtumo netolygumus su regionų netolygumais ES mastu (14,8), skirtumai yra santykinai nedideli ir artimi ES valstybių narių, kurioms šis rodiklis skaičiuojamas, medianai (6,6). Pablogėjusi reitingo vieta susijusi pirmiausiai su tuo, kad 2016 m. tą pačią poziciją reitinge turėjusios Latvijos rodiklis pagerėjo (nuo 6,4 iki 5,7), tuo tarpu Lietuvos rodiklis išliko iš esmės nepakitęs. Skirtingų ES valstybių narių grupių (senųjų–naujųjų, rytų–vakarų, šiaurės–pietų) pjūviai nerodo reikšmingų tendencijų, visų ES valstybių narių (išskyrus Graikiją) vieta reitinge kito ne daugiau kaip per dvi pozicijas, t. y. netolygumų pokyčiai gali būti aiškinami skirtingu metu pasireiškusiu ekonominio augimo ciklo poveikiu ir statistinių duomenų vėlavimu. 2017 m. Vilniaus apskrityje užimtumo lygis reikšmingai augo dėl suaktyvėjusios nekilnojamojo turto ir statybos rinkos, tačiau dar negalėjo būti fiksuojamas suaktyvėjusių investicijų į gamybą poveikis kituose regionuose.

¹¹ 2018 m. informacijos nėra

TREČIOJO STRATEGINIO TIKSLO PROGRAMOS

Trečiasis strateginis tikslas įgyvendinamas per šias programas:

- Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamentas (departamento direktorius 2018 m. Gediminas Česonis) ir Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (departamento direktorė 2018 m. Edita Mielienė pagal kompetenciją strateginį tikslą įgyvendino per programą „**Regionų plėtros ir Europos sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas**“, programos kodas 03.03.
- Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamentas (departamento direktorius 2018 m. Gediminas Česonis):
 - per programą „**Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa**“, programos kodas 03.53. Programą vykdo VRM Regioninės politikos departamentas (departamento direktorius Gediminas Česonis). Programos įgyvendinimą koordinuoja vidaus reikalų viceministras Tautvydas Tamulevičius.
 - per **03.54 programą** „**Europos kaimynystės priemonės programa**“, programos kodas 03.54. Programą vykdo VRM Regioninės politikos departamentas (departamento direktorius Gediminas Česonis). Programos įgyvendinimą koordinuoja vidaus reikalų viceministras Tautvydas Tamulevičius.

TREČIOJO STRATEGINIO TIKSLO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO KRYPTYS IR REZULTATAI:

Integruotos teritorinės investicijos (ITI) saugumas

Investicijomis į mažus ir vidutinius miestus, ypač esančius atokesniuose regionuose, siekiama užtikrinti kokybišką, švarią ir saugią gyvenamąją aplinką, būtiną sprendžiant demografines problemas, išnaudojant miestų traukos centrų potencialą investicinės aplinkos gerėjimui ir naujų darbo vietų kūrimui (pritaikant esamas ar kuriant naujas miestų viešąsias erdves). Per 2018 m. pagal VRM priemonę „Miestų kompleksinė plėtra“ pasirašytos 32 finansavimo sutartys dėl projektų, kuriems skirta 31,84 mln. eurų ES ir valstybės biudžeto paramos.

Investicijomis didžiuosiuose miestuose pirmiausia siekiama aktyvinti juose vykstančią ekonominę veiklą, pertvarkant miestų teritorijas (konversija), gerinant jose gyvenamosios aplinkos kokybę, gyvenimo sąlygas ir pasiekiamumą. Per 2018 metus pagal VRM priemonę „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ pasirašytos 6 finansavimo sutartys dėl projektų, kuriems skirta 11,8 mln. eurų ES ir valstybės biudžeto paramos.

Parama mažiausiems miestams ir kaimo vietovėms

Investuojant į miestelius ir kaimus siekiama kompleksiskai atnaujinti jų bendruomeninę ir viešąją infrastruktūrą, naudoti jų socialinį, kultūrinį ir gamtinį potencialą darniai gyvenamosios aplinkos plėtrai bei gyvybingumui palaikyti. Per 2018 m. pagal priemonę „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“ pasirašytos 42 finansavimo sutartys dėl projektų, kuriems skirta 31,26 mln. eurų ES ir valstybės biudžeto paramos.

▪ Baltosios knygos įgyvendinimas

2017 m. pabaigoje Baltojoje knygoje įtvirtintas visų suinteresuotų šalių sutarimas dėl regioninės politikos uždavinių ir konkrečių priemonių 2018 m. pradėtas įgyvendinti:

Suformuota ES investicijų priemonė „Miesto inžinerinės infrastruktūros, svarbios verslui, atnaujinimas ir plėtra“, sudaranti galimybes savivaldybėms gauti ES finansavimą tiesioginių privačių investicijų pritraukimo projektams. 2018 m. patvirtintas pagal pirmųjų šios priemonės projektų, siūlomų įtraukti į integruotas teritorijų vystymo programas, sąrašas. Veiksmais, finansuojamais priemonės lėšomis, bus sukuriama ar atnaujinama fizinė infrastruktūra, siekiant pritraukti Lietuvos ir užsienio privačių investicijų. Planuojama, kad pagal priemonę investuotas vienas euras pritrauks vieną eurą papildomų materialinių investicijų. Taip pat bus siekiama, kad tikslinėse teritorijose padidėtų dirbančių dalis.

Regionų plėtros tarybos ir savivaldybės vis aktyviau išnaudoja esamas kitas esamas teisinio reguliavimo ir finansavimo galimybes (regioninės svarbos projektų statusą, kompleksines miestų plėtros priemones ir kt.).

Didelės pridėtinės vertės privačių investicijų projektams suteikiant regioninės svarbos projekto statusą, naudojant esamas Vidaus reikalų ministerijos administruojamas miestų plėtros priemones, taikant savivaldybių kompetencijos mokesčių ar rinkliavų lengvatas, aktyviau bendradarbiaujant su profesinėmis mokyklomis ir kolegijomis savivaldybės ir regionų plėtros tarybos gali tapti svarbiais regioninės ekonomikos dalyviais. Būtent

toks priemonių derinys ir lėmė vieną pastarųjų regioninės plėtros „sėkmės istorijų“ – pritrauktas į Visaginą 1000 darbo vietų sukursiančias investicijas.

2018 m. antroje pusėje Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pradėtos teikti finansinės paskatos jaunoms šeimoms (iki 35 metų, nepaisant pajamų), įsigyjančioms (perkančioms ar statančioms) pirmąjį būstą ne didmiesčiuose tapo viena iš pirmųjų proaktyvių (ne „optimizavimu“ ar „parama“, o „kūrimu“) paremtų iniciatyvų. T.y. valstybė nusprendė ne reaguoti į būsto paklausos augimą finansuojant naujų socialinių būtų statybą didžiuosiuose miestuose, bet leisti pasirinkti sprendimus patiems gyventojams.

Tam tikros kitos iniciatyvos (daugiausiai ES fondų priemonės) šiuo metu iš dalies atsižvelgia į regionų išsivystymo lygį. Pavyzdžiui, dalis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos priemonių riboja paramos tinkamumo teritoriją, pagal jas finansavimas skiriamas ne Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje veikiančioms įmonėms. Pagal ES fondų lėšomis finansuojamą priemonę „Dalinis palūkanų kompensavimas“ mažesnėse savivaldybėse veikiančios įmonės gali gauti iki 45 proc. didesnes nei didžiuosiuose miestuose palūkanų kompensavimo išmokas. Palankesnės paramos sąlygos ne didžiuosiuose miestuose veiklą vykdančioms įmonėms taip pat numatytos pagal priemonę „Ko-investicinis fondas“.

Visgi šios priemonės stokoja tikslumo (tiek teminio, tiek teritorinio) – tiek Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojama parama, tiek Žemės ūkio ministerijos parama verslui kaime, tiek būsto parama gali nesunkiai pasinaudoti (ir sėkmingai naudojasi) netoli didžiųjų miestų, nors ir už administracinės miesto ribos veikiančios įmonės ir gyventojai (pvz. Kauno ar Vilniaus priemiesčiuose), nepaisant to, kad šių regionų atžvilgiu atitinkamų paskatų poveikis gali būti netgi neigiamas. Tuo tarpu periferiniuose regionuose nepasiekiamą kritinę, esminiams pokyčiams reikalingą investicijų sumą, tiek dėl bendro žemo investicijų lygio, tiek dėl standartinio, nepritaikyto regionų specifikai priemonių turinio.

Todėl artimiausio laikotarpio iššūkis – kartu su Finansų ministerija ir Vyriausybės kanceliarija sukuriant naują strateginio planavimo dokumentų sistemos modelį, sudarantį sąlygas integruoti valstybės strateginio planavimo, regioninio ir teritorinio planavimo procesus. Geresnė planavimo procesų integracija užtikrins, kad regionų plėtros tarybų išskirti regionų plėtros prioritetai (regionų specializacijos kryptys, funkcinų zonų plėtros uždaviniai ir kt.) bus tinkamai atspindėti valstybės strateginiuose ir teritorijų planavimo dokumentuose.

Diegdama pokyčius sprendimų priėmimo ir valdymo regionų lygmeniu, Vidaus reikalų ministerija pradėjo įgyvendinti bandomuosius Tauragės regioninio centro ir Šalčininkų funkcinų zonų strategijų projektus pagal kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Finansų ministerija ir VŠĮ Centrine projektų valdymo agentūra rengiamą integruotą teritorinių investicijų finansavimo modelį ir jo įgyvendinimui dedikuotą finansinį instrumentą. Funkcinų zonų savivaldybėms ir regionų plėtros tarybos konsultuojamos teisiniais, finansiniais, strateginio ir projektų valdymo, viešosios ir privačios partnerystės (PPP), užsienio investicijų pritraukimo ir kitais strategijų rengimo ir įgyvendinimo klausimais.

Teritorinis bendradarbiavimas

Remiant bendradarbiavimą per sieną su ES ir kaimyninių valstybių regionais atrinkti finansuoti 90 Lietuvos ir Latvijos programos projektai, kuriems skirta 47,62 mln. eurų ERPF lėšų (dalyvauja 157 Lietuvos partneriai, kuriems tenka 23,06 mln. paramos lėšų), Pietų Baltijos programos 60 projektų dalyvauja 95 Lietuvos partneriai, jiems skirta 10,55 mln. eurų ERPF lėšų.

Pagal Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą iš 2 kvietimo gautų 156 paraiškų, patvirtinta 16 projektų, iš kurių 14 projektų dalyvauja 16 Lietuvos partnerių ir jiems skirta 4,6 mln. eurų. Pasirašytos 7 finansavimo sutartys pagal programos 1 kvietimą.

Lietuvos ir Lenkijos programoje trečiojo kvietimo metu iš 80 pateiktų paraiškų atrinkta finansuoti 19 projektų, iš kurių dalyvauja 28 partneriai iš Lietuvos. Bendrai šiam kvietimui skirta 11,6 mln. eurų ERPF lėšų.

Pagal Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo per sieną programą iš 1 kvietimo gautų 57 paraiškų, patvirtinta 12 projektų, iš kurių 12 projektų dalyvauja 19 Lietuvos partnerių ir jiems skirta 3,68 mln. eurų.

Pagal INTERREG Baltijos jūros regiono programą 3-ojo kvietimo metu atrinkti 31 projektas (21 projekte dalyvauja Lietuvos partneriai, jiems skirta 6,4 mln. ERPF lėšų).

INTERREG EUROPE programoje 3-ojo kvietimo metu atrinkti 54 projektai (12 projektų dalyvauja Lietuvos partneriai, jiems skirta 1.9 mln. ERPF lėšų). Taip pat pagal šią programą jau paskelbtas 4-asis kvietimas,

kurio metu gavo 170 paraiškų. Lietuviai dalyvauja 12 projektų (13 partnerių) iš 63 strateginio atitikimo vertinimą praėjusių projektų.

Regioninė plėtra

Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Regioninės plėtros departamentas), įgyvendindamas regioninę plėtrą šalyje, 2018 m. parengė visų regionų plėtros planų pakeitimo projektus, organizavo regionų plėtros tarybų posėdžius, rengė regionų plėtros tarybų sprendimų projektus, parengė ir skelbė pranešimus apie regionų plėtros tarybų vykusių posėdžius, jų metu priimtus regionams aktualius sprendimus, vertino regionų plėtros taryboms pateiktus projektinius pasiūlymus dėl regionų projektų įgyvendinimo, vertino prašymus dėl papildomo regiono projekto finansavimo ir (ar) sutaupytų lėšų panaudojimo, teikė regionų plėtros taryboms svarstyti regionų projektų sąrašų projektus. Atliko pasirinktos Regioninės plėtros departamento veiklos srities korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir parengė projektinių pasiūlymų vertinimo proceso vertinimo aprašymą, koordinavo regionų plėtros tarybų išskirtų regionų specializacijų krypčių veiksmų planų rengimą, kurie buvo pateikti Vidaus reikalų ministerijai.

Siekdamas spartesnio bei efektyvesnio Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų investavimo, parengė 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimo administravimo Regioninės plėtros departamente vidaus procedūrų aprašo pakeitimus. Parengė Regiono plėtros tarybos pavyzdinio darbo reglamento pakeitimo projektą. Rengė ir teikė pasiūlymus dėl regionų plėtros taryboms pateiktų derinti projektų finansavimo sąlygų aprašų, priemonių įgyvendinimo planų, jų pakeitimų, integruotų teritorijų vystymo programų pakeitimų. Gerindamas visuomenės teigiamą nuomonę apie regionams skiriamą Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų panaudojimą, patikslino Regioninės plėtros departamento visuomenės informavimo ir informacijos talpinimo interneto tinklapyje www.lietuvosregionai.lt tvarkos aprašą. Iš esmės visi Regioninės plėtros departamento regionų plėtros taryboms teikti siūlymai dėl regionų projektų sąrašų sudarymo buvo priimti.

II SKYRIUS

VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PLANO VYKDYMAS

III prioritetas. VIEŠOJO SEKTORIAUS EFEKTYVUMO IR SKAIDRUMO DIDINIMAS

3.1. Kryptis. VIEŠOJO SEKTORIAUS EFEKTYVUMO DIDINIMAS

Tobulinama viešojo sektoriaus įstaigų sistema

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 patvirtino Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gaires (toliau – Gairės) ir šių Gairių įgyvendinimo veiksmų planą. Gairėse apibrėžtos svarbiausios nuostatos, kurių laikantis toliau turėtų būti formuojama viešojo sektoriaus įstaigų sistema, tobulinamas viešojo sektoriaus įstaigų valdymas, gryninama jų kompetencija ir optimizuojamos jų administracijų struktūros. Įgyvendinant Gairių nuostatas pradėta sisteminė viešojo sektoriaus įstaigų peržiūra. Ši peržiūra turėtų paliesti apie 4000 viešojo sektoriaus įstaigų sistemą sudarančių juridinių asmenų. Numatoma, kad išgryninus viešojo sektoriaus įstaigų kompetenciją ir optimizavus jų administracijų struktūras:

- sumažės viešojo sektoriaus įstaigų skaičius;
- sumažės viešajame sektoriuje dirbančių darbuotojų skaičius;
- bus sutaupyta viešojo sektoriaus įstaigų išlaikymui skiriamų lėšų, kurios galės būti panaudotos valstybės tarnybos pertvarkai įgyvendinti, viešojo sektoriaus įstaigų valdymo tobulinimui, veiklos ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimui.

Įgyvendinant Gairių nuostatas Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1043 „Dėl Pavyzdinės ministerijos administracijos struktūros ir Pavyzdinės įstaigos prie ministerijos administracijos struktūros patvirtinimo“ patvirtino ministerijų ir pavyzdinę įstaigų prie ministerijų administracijų struktūrą. Pagal patvirtintas pavyzdines struktūras palaipsniui pertvarkytos esamos ministerijų ir įstaigų prie ministerijų administracijų struktūros taps mažiau hierarchizuotos, labiau orientuotos į rezultatą, o ne į procesą. Tai leis pasiekti geresnių veiklos rezultatų ir efektyviau panaudoti minėtų įstaigų išlaikymui skiriamas lėšas.

Parengti ir Lietuvos Respublikos Seimui pateikti įstatymų pakeitimų projektai, kuriais būtų sudarytos teisinės prielaidos likviduoti Lietuvos Respublikos ginklų fondą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Šios įstaigos funkcijas siūloma perduoti kitoms valstybės institucijoms, taip užtikrinant jų vykdymo efektyvumą su mažesniais žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais.

Tobulinama savivaldybių administracinės priežiūros sistema

2018 m. rugsėjo 13 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymą, kurio pagrindu bus galima vykdyti valstybės administravimo sistemos pertvarką, mažinant institucijų ir įstaigų skaičių, įgyvendinant funkcijų peržiūrą. Įstatyme įtvirtinta, kad skiriami penki Vyriausybės atstovai, savo veiklą vykdantys dviejose teritorinėse apskrityse. Vietoj šiuo metu veikiančių dešimties biudžetinių įstaigų –Vyriausybės atstovų tarnybų – bus įsteigta viena Vyriausybės atstovų įstaiga, kuri turės teritorinius padalinius. Tai sumažins savivaldybių administracinės priežiūros kaštus, užtikrins efektyvesnę Vyriausybės atstovų veiklos koordinavimą ir suvienodins savivaldybių administracinės priežiūros praktiką.

Modernizuojamos informacinės sistemos ir registrai, išplečiamas jų funkcionalumas

Modernizuoti Vidaus reikalų ministerijos valdomos informacinės sistemos ir registrai: Nusikalstamų veikų žinybinis registras, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras, Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema, kurių duomenų pagrindu skaičiuojami statistiniai rodikliai. Patobulinus programines priemones, užtikrintas naujų nusikalstamumo statistikos rodiklių apskaičiavimas, pagerėjo statistinių duomenų kontrolė, statistinių rodiklių vertinimas tapo galimas įvairiais pjūviais, pagerėjo aktualios statistinės informacijos teikimas visuomenei. Modernizacija leido detaliau identifikuoti nusikalstamumo problemines sritis. Vidaus reikalų ministerijos valdomos informacinės sistemos ir registrai pritaikyti nusikalstamumo statistiniams duomenims, **susijusiems su smurtu artimoje aplinkoje**, kaupti ir teikti. Nuo 2018 metų rengiami ir oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt publikuojami statistiniai duomenys apie nusikalstamas veikas, asmenis, įtariamus (kaltinamus) nusikalstamų veikų padarymu ir nukentėjusius nuo nusikalstamų veikų asmenis.

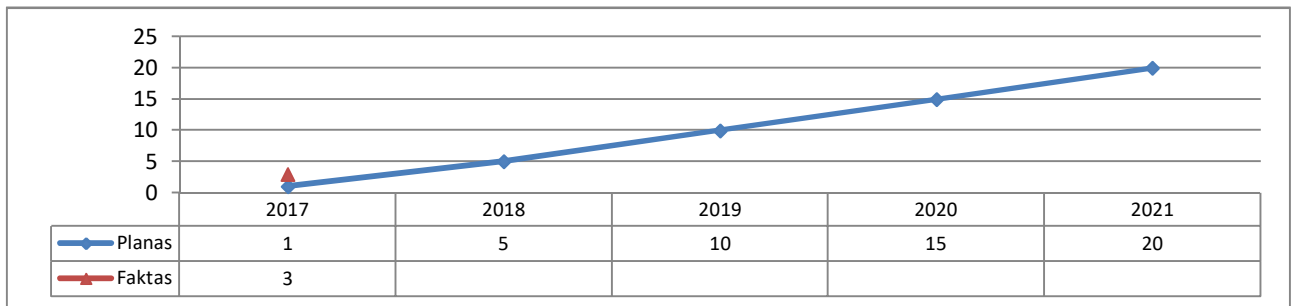
Migracijos procesų tobulinimas

2018 m. gruodžio 20 d. priimtomis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitų susijusių įstatymų pataisomis

sudarytos teisinės prielaidos migracijos procesų valdymo sistemos pertvarkai. Įgyvendinus migracijos procesų valdymo sistemos reformą, bus konsoliduotos ir racionaliau paskirstytos funkcijos tarp migracijos politiką įgyvendinančių institucijų: sukurta šiuolaikiška, efektyvi ir patikima Migracijos tarnyba, nustatytos aiškesnės ir paprastesnės migracijos procedūros, funkcijų ir resursų konsolidavimas užtikrins aukštesnius aptarnavimo standartus, greitus ir efektyvius sprendimus, vienodos praktikos taikymą visuose teritoriniuose migracijos skyriuose. Be to, įstatyme įtvirtinta Lietuvos migracijos informacinė sistema – sudarytos teisinės sąlygos kompleksiniam migracijos procedūrų perkėlimui į elektroninę erdvę, kas užtikrins efektyviau veikiančią migracijos paslaugų sistemą.

Sudaryta Lietuvos Respublikos Vyriausybės migracijos komisija, kuri koordinuos tarpinstitucinį bendradarbiavimą migracijos srityje, priimant sprendimus, susijusius su šalies migracijos procesų valdymu.

23 grafikas. *Viešojo sektoriaus įstaigų skaičiaus mažėjimas, proc.*

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

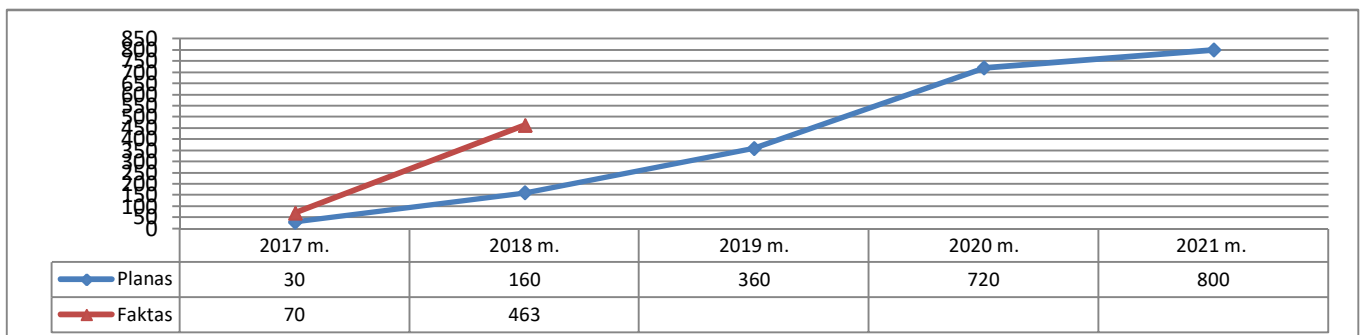
2017 m. viešojo sektoriaus įstaigų sistemos (institucinės sąrangos) optimizavimo rodiklis mažėjo. Ženklaus rodiklio reikšmės augimo tikimasi 2018–2020 m. dėl inicijuotos struktūrinės reformos atskirose ministrams pavestose valdymo srityse ir dėl Gairėse numatytų viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo priemonių įgyvendinimo.

3.2. Kryptis. Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas ir informacinės visuomenės plėtra.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtus sprendimus dėl tolesnio administracinių ir viešųjų paslaugų modernizavimo, ministerijos vykdo jų teikiamų ar administruojamų viešųjų ar administracinių paslaugų procedūrų peržiūrą. Peržiūra leis įvertinti šiuos svarbiausius paslaugų vertinimo aspektus: paslaugos tikslingumą; paslaugos gavėjų informacijos apie prašomų dokumentų pateikimą; informaciją, kurią turi susirinkti (surenka) paslaugą teikianti įstaiga; paslaugos trukmę ir jos kainą; galimybes teikti paslaugas elektroniniu būdu; paskelbtų paslaugų aprašymų atitiktį nustatytiems reikalavimams. Remiantis atliktos paslaugų procedūrų peržiūros rezultatais, ministerijos turės parengti pasiūlymus dėl šių procedūrų optimizavimo.

Informacija apie 3.2 Krypties rodiklį „Gyventojų pasitenkinimo paslaugomis indeksas“ pateikta trečiame ataskaitos skirsnyje.

24 grafikas. *Supaprastintų viešųjų ar administracinių paslaugų skaičius*

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

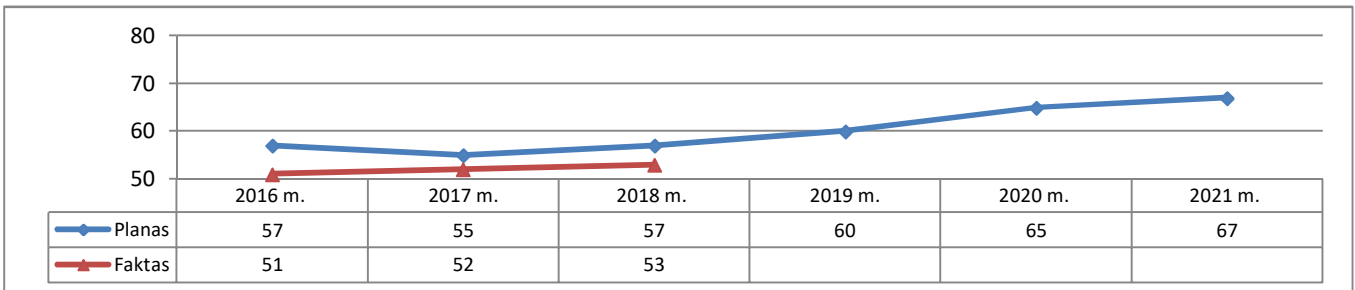
Vidaus reikalų ministerija per 2018 metus parengė pasiūlymus valstybės įstaigoms dėl 463 viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimo. Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas vykdomas įgyvendinant Vyriausybės strateginį projektą „Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas, įdiegiant efektyvumo vertinimus, supaprastinant ir trumpinant procesus, parenkant tinkamiausią paslaugų teikimo būdą“.

3.3. Kryptis. Skaidrumo ir atvirumo didinimas, kovos su korupcijastiprinimas.

3.3.2. DARBAS. VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ DOMENŲ ATVĖRIMAS IR VIENODOS KONSULTAVIMOSI SU VISUOMENE PRAKTIKOS ĮDIEGIMAS.

Nepriklausomos patariamiosios tarybos bandomasis projektas buvo įgyvendintas Kūno kultūros ir sporto departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (dabar – Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos švietimo ir sporto ministerijos, toliau – Kūno kultūros ir sporto departamentas). Kūno kultūros ir sporto departamento direktoriaus 2018 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V- 291 buvo sudaryta Kūno kultūros ir sporto departamento Nepriklausoma patariamoji taryba. Nepriklausoma patariamoji taryba svarstė papildomą Kūno kultūros ir sporto departamento valstybės biudžeto asignavimų poreikį 2019 metams didelio meistriškumo sporto programoms finansuoti, šio finansavimo specialiųjų kriterijų aprašo tobulinimo galimybes; vertino siūlymus dėl vietų, iškovotų tarptautinėse sporto varžybose, už kurias skiriami balai, intervalų pakeitimo, siūlymus dėl sporto šakų, kurioms yra skiriamas balas už specialaus inventoriaus transportavimą bei inventoriaus transportavimo balo vertės didinimo.

25 grafikas. *Gyventojų dalis, žinanti apie galimybes ir būdus teikti siūlymus dėl jiems svarbių klausimų sprendimo, proc.*

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos duomenys

Nors planinė rodiklio 2018 m. reikšmė nepasiekta, tačiau vertinant pastarųjų trejų metų gyventojų nuomonės apklausų rezultatus, pastebėtas nuoseklus gyventojų dalies, žinančios apie galimybes ir būdus teikti siūlymus dėl jiems svarbių klausimų sprendimo, didėjimas. Užtikrintas grįžtamasis ryšys tarp gyventojų ir įstaigų, į kurias jie kreipėsi. Pastoviai vykdomos informacinės kampanijos, žiniasklaidos indėlis viešinant gyventojų iniciatyvas sąlygojo teigiamus rodiklio pokyčius. Tačiau, kaip rodo gyventojų nuomonės apklausos rezultatai, dalis jų vis dar netiki, kad jie bus išgirsti ar jų siūlymai turės įtakos priimamiems sprendimams.

3.3.3. DARBAS. KOVOS SU KORUPCIJA SISTEMOS TOBULINIMAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, bendradarbiaudama su Specialiųjų tyrimų tarnyba, parengė Atsparumo korupcijai reikalavimų viešojo sektoriaus (valstybės ir savivaldybių) įstaigose įgyvendinimo įvertinimą. Šio įvertinimo tikslas – padėti valstybės ir savivaldybių įstaigoms įsivertinti atsparumo korupcijai reikalavimų vykdymą įstaigoje: pasitikrinti, ar pakankamai yra imamasi veiksmų, kuriant ir įgyvendinant korupcijai atsparią aplinką įstaigoje ir nusistatyti atsparumo korupcijai lygį. Atsparumo korupcijai reikalavimų įgyvendinimo įsivertinimą įstaigoms rekomenduojama atlikti kasmet pagal Antikorupcinės aplinkos vadove pateiktus priemonių vykdymo vertinimo klausimynus. Rekomenduotina įstaigoms užpildytus klausimynus ir atsparumo korupcijai reikalavimų įgyvendinimo įsivertinimą viešinti savo tinklapiuose skyriuje „Korupcijos prevencija“.

3.4. Kryptis. Kompetencijos valstybės valdymo srityje kėlimas.

2019 m. sausio 1 d. įsigaliojęs naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymas ir Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas sudarė prielaidas valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui didinti, mažinti valstybės tarnautojų skaičių, pertvarkyti įstaigų struktūras, optimizuoti įstaigų skaičių, planuoti žmogiškuosius išteklius. Valstybės tarnybos įstatymu įdiegtos tarnybos lankstumą užtikrinančios, organizacinę kultūrą stiprinančios priemonės (nuotolinis darbas, mentorystės institutas, supaprastintos valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo procedūros), įdiegta centralizuota valstybės tarnautojų atrankos sistema, užtikrinanti atrankos skaidrumą ir profesionalumą siekiant, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimami reikiamas kompetencijas turintys asmenys.

Įdiegta centralizuota valstybės tarnautojų atrankos sistema. Sudarytos sąlygos atrinkti kompetentingus asmenis: numatyta daugiau atrankoje galimų taikyti metodų (palyginti su iki šiol galiojusia atrankos sistema), bus galimi atrankos etapai, siekiant atrinkti tinkamiausią kandidatą, asmenų ir atrankos komisijos patogumui numatyta galimybė atrankas organizuoti ir nuotoliniu būdu, pasinaudojant IT galimybėmis (pvz., *Skype* ir kt.), kas prisidėtų prie užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių, asmenų su negalia, vaikus auginančių tėvų įsidarbinamumo valstybės tarnyboje padidiniu. Statuso atkūrimo procedūros buvusiems valstybės tarnautojams integruotos į konkurso procedūras – tokiu būdu sutrumpinamos ir efektyvinamos statuso atkūrimo ir konkursų procedūros: sutrumpėja įdarbinimo į valstybės tarnybą laikas, sutaupomi Valstybės tarnybos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos turimi žmogiškieji ištekliai statuso atkūrimo procedūroms atlikti (1–2 etapai), nes statuso atkūrimo procese įdiegtas savitarnos principas, kai asmenims Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje skelbiami skelbimai.

Patobulinta valstybės tarnautojų darbo užmokesčio sistema, sustiprinanti valstybės tarnautojų orientaciją į rezultatus. Įstaigų vadovams suteikiama diskrecijos teisė nustatyti valstybės tarnautojų darbo užmokesčio dydį, kas tikėtina paskatins gabių ir kompetentingų asmenų pritraukimą į valstybės tarnybą, o tai prisidės prie esminių pokyčių šalyje įgyvendinimo. Naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatyme nustatyta daugiau valstybės tarnautojų skatinimo priemonių (piniginė išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius, lankstesnis pareiginės algos padidinimas, apmokamos papildomos kasmetinės atostogos, ir kt.).

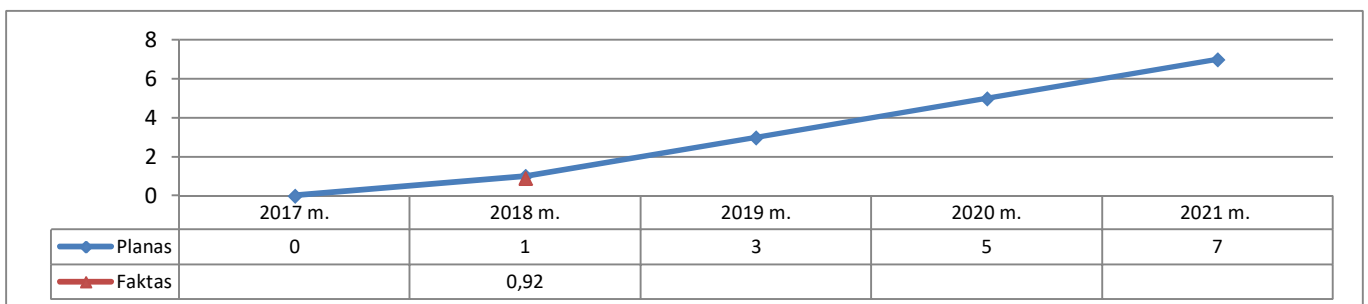
Įdiegtas nuotolinio darbo institutas. Nustatytos liberalios darbo nuotoliniu būdu taisyklės.

Įdiegtas mentoriaus institutas. Mentorius paskirtis – padėti kitiems toje pačioje valstybės arba savivaldybės institucijoje ar įstaigoje pareigas einantiems valstybės tarnautojams ir (ar) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, įgyti arba patobulinti turimas ar reikiamas pareigoms eiti žinias, kompetencijas, gebėjimus, kurti ir plėtoti ryšių tinklą, prisidėti tęsiant pradėtus ilgalaikius darbus, padėti suplanuoti asmeninę karjerą, supažindinti su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos organizacine kultūra, tradicijomis, motyvuoti siekti geresnių veiklos rezultatų.

Tikimasi, kad šios Valstybės tarnybos įstatyme numatytos priemonės trumpuoju periodu (per ateinančius 1–2 metus) prisidės prie valstybės tarnybos prestižo didinimo, gabių ir kompetentingų asmenų pritraukimo į valstybės tarnybą, o tai ateityje sąlygos pasitikėjimo valstybės institucijomis didėjimą.

Informacija apie 3.4 Krypties rodiklį „*Pasitikėjimas valstybės institucijomis, proc.*“ pateikta šios ataskaitos trečiame skirsnyje.

26 grafikas. *Valstybės tarnybos, kaip darbdavio, patrauklumo teigiamo vertinimo pokytis, proc.*

Duomenų šaltinis: *Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos.*

Tai naujas rodiklis, kurio reikšmė pirmą kartą buvo nustatyta 2017 m. atliekant Lietuvos gyventojų apklausą. 2017 m. tyrimas parodė, kad 50 proc. gyventojų norėtų dirbti valstybės tarnyboje, jeigu būtų tokia galimybė.

3.5. Kryptis. Vietos savivaldos ir regionų stiprinimas.

Savivaldybių infrastruktūros valdytojų konsolidavimo skatinimas, siekiant mažinti valdymo kaštus

Skatinant savivaldybių infrastruktūros valdytojų konsolidavimą, Vidaus reikalų ministro 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1V-885 sudarytos galimybės savivaldybių administracijoms atnaujinti pastatus, savivaldybės valdomus nuosavybės ar patikėjimo teise ir pritaikyti jas savivaldybės biudžetinėms, viešosioms įstaigoms, teikiančioms savivaldybės administruojamas viešąsias paslaugas.

„Sumanių regionų“ IT platformoje atnaujinti pagrindiniai šalies socialinę ir demografinę statistiką atspindintys statistiniai duomenys (išdėstyta pagal standartizuotą teritorinį tinklą), pateikta informacija apie valstybės, savivaldybės institucijų, įstaigų ir įmonių viešąsias paslaugas, kurias teikia privatūs juridiniai asmenys, išsidėstymą, jų veiklą, dirbančiuosius, infrastruktūrą, transporto ir ryšių tinklų pasiekiamumą. Surinkti duomenys ir analizės įrankių funkcionalumas leidžia atlikti atskirų įstaigų ar teritorinių grupių (ekonominių centrų, paslaugų centrų) analizę įvertinus kokybę, pajėgumą, pageidaujamo kelionės laiko, tikslinės grupės dydžio, sąnaudų analizę, randant geriausiai gyventojų poreikius atitinkančias vietas ir įstaigas, taip sudarant sąlygas išteklių konsolidavimui, iš esmės nepabloginant paslaugų prieinamumo, išvengiant perteklinės infrastruktūros ir investicijų.

Surinktų duomenų ir analizės metodų pagrindu, parengtos pritaikymo konkreitiems regioninės politikos uždaviniams metodikos / specifikacijos:

- Funkcinių zonų strategijų rengimo ir įgyvendinimo bandomųjų iniciatyvų gairės, šias strategijas rengiantiems ekspertams (kompetencijų centrui) ir savivaldybėms (angl. terms of reference, TOR)
- Ekonominių centrų ir funkcinių zonų nustatymo metodika, taikoma savivaldybių biudžeto pajamų susiejimui su ekonomiais rodikliais (erdvinės statistikos ir logistinės analizės metodais nustatomi regioniniai centrai, funkcinės zonos, periferinės teritorijos, kurioms taikytini skirtingi motyvavimo mechanizmai)
- Regioninio viešojo transporto sistemų projekto techninė specifikacija, nustatanti kaip derinant statistinės ir erdvinės analizės metodus įvertinamos esamos (įprastinės kelionės trukmė) ir potencialios (ribinės kelionės trukmės) darbuotojų-darbo vietų ryšių ir paslaugų teikėjų-gavėjų ryšių zonos (angl. – *commuting areas*), optimizuojant viešojo transporto ir viešųjų paslaugų tinklą;
- 2014–2020 m. integruotų teritorijų programų vertinimo klausimynas (vidaus procedūrų aprašo dalis), nustatant erdvinis duomenis ir metodus esamų ar naujai nustatomų tikslinių ir susietų teritorijų įvertinimui.
- Regioninės politikos prioritetų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai (ekonominis indeksas, paslaugų indeksas).

Atliktos taikomosios analizės:

- ✓ duomenys panaudoti atliekant Lietuvos Respublikos bendrojo plano esamos būklės analizę;
- ✓ kartu su Valstybine ligonių kasa atlikta antrinio lygio stacionarių sveikatos priežiūros įstaigų (ligoninių) tinklo analizė ir pasiūlytos optimalaus tinklo alternatyvos. Bendradarbiavimas tęsiamas optimizuojant greitosios medicinos pagalbos tinklą.

Bendro intereso paslaugų ir projektų nustatymas

Rengiant *Lietuvos regioninės politikos baltąją knygą*, atlikta viešųjų paslaugų teikimo analizė ir įvertinti paslaugų teikimo modeliai. Identifikuota paslaugų grupė – visuomeninio transporto paslaugos, kurioms gali būti pritaikytas organizavimo regioniniu principu modelis.

Visuomeninio transporto paslaugos modeliui įgyvendinti parengtas projektas „Pasirengimas regioninio lygmens viešojo transporto paslaugų organizavimo sistemos sukūrimui“, kurį numatoma finansuoti ES lėšomis. Vidaus reikalų ministro 2018 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 1V-218 projektas įtrauktas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 priemonės „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą Nr. 2.

Bandomosios regioninės specializacijos iniciatyvos įgyvendinimas

Vidaus reikalų ministerijoje išnagrinėti visi pateikti regionų specializacijų krypčių įgyvendinimo iniciatyvų aprašymai. Bandomajam specializacijų krypčių įgyvendinimui pasirinktas Tauragės regionas. Tauragės funkcinio regiono bandomojo specializacijos krypčių įgyvendinimas ITI modeliu (per integruotą teritorijų vystymo programą ir dedikuotą finansinį instrumentą) derinamas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija ir Finansų ministerija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 1 d. pasitarimo protokolinio sprendimo 5 p. pritarė 4 mln. Eur Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų skyrimui finansuoti funkcinį regionų strategijas šio finansinio mechanizmo pagalba.

Socialinių ir ekonominių partnerių bei bendruomenių įtraukimas į savivaldybių ir regionų investicijų planavimą

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 139 „Dėl Socialinių ir ekonominių partnerių pasiūlytų atstovų skyrimo į regionų plėtros tarybas ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Socialinių ir ekonominių partnerių pasiūlytų atstovų skyrimo į regionų plėtros tarybas ir atšaukimo tvarkos aprašas, kurio pagrindu patvirtinta naujos regionų plėtros tarybų sudėtys, kuriose trečdalį narių sudaro balso teisę turintys socialinių ir ekonominių partnerių atstovai.

Gerosios konsultavimosi su gyventojais vietos lygmeniu patirties įtvirtinimas

Konsultavimasis su gyventojais ir jų dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose tampa svarbiu demokratiniu valdymo principu, leidžiančiu gyventojams daryti įtaką priimamiems sprendimams, sudarančiu sąlygas stabdyti takoskyros tarp valdžios ir gyventojų formavimąsi ir išlaikyti įvairių suinteresuotų grupių interesų pusiausvyrą.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos siekį sudaryti sąlygas piliečiams daugiau dalyvauti priimant sprendimus vietos lygmeniu, parengtas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuris sudarys prielaidas aktyvesniam gyventojų dalyvavimui sprendžiant viešuosius savivaldybės reikalus, stiprinti demokratiją vietos savivaldoje ir pilietinę visuomenę ir spręsti kitas praktikoje iškilusias įstatymo taikymo problemas: nustatyti bendrieji reikalavimai gyventojų informavimui ir konsultavimuisi su gyventojais, įtvirtinama mero atsakomybė už tinkamą gyventojų įtraukimą į vietos reikalų sprendimą.

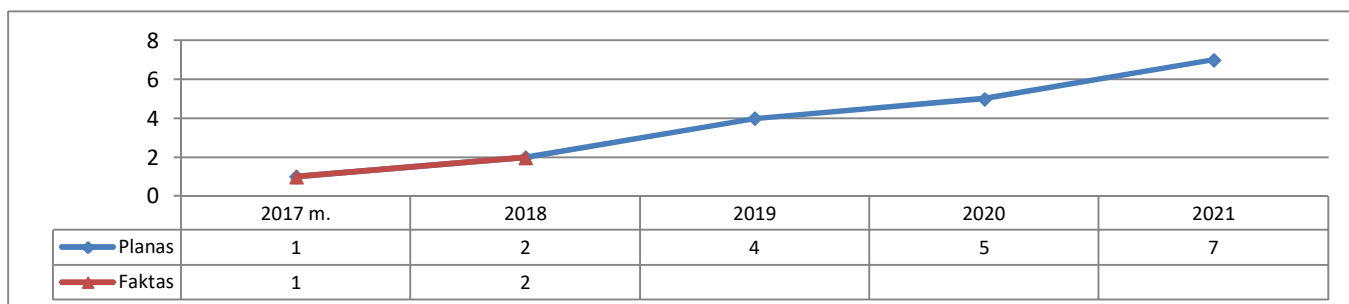
Pokyčiai sprendimų priėmimo ir valdyme regionų lygmeniu

Vidaus reikalų ministerija kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos Finansų ministerija ir Viešąja įstaiga „Centrine projektų valdymo agentūra“ pradėjo įgyvendinti bandomuosius Tauragės regioninio centro ir Šalčininkų funkcinį zonų strategijų projektus pagal integruotą teritorinių investicijų finansavimo modelį ir jo įgyvendinimui dedikuotą finansinį instrumentą.

Informacija apie 3.5 Krypties rodiklį „*Lietuvos Respublikos vieta tarp mažiausių regioninius užimtumo netolygumus turinčių ES šalių*“ pateikta ataskaitos ketvirtame skirsnyje.

Informacija apie 3.5 Krypties rodiklį „*Sauglaida pagal BVP*“ pateikta ataskaitos ketvirtame skirsnyje.

27 grafikas. *Viešosios paslaugos, kurių teikimas planuojamas ir organizuojamas regionų lygiu, skaičius*

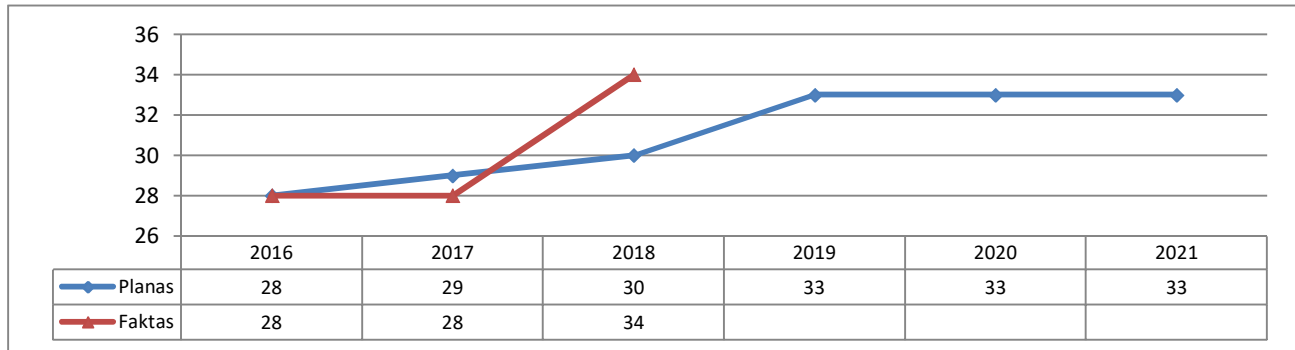

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Įvertinus savivaldybių bendradarbiavimą viešųjų paslaugų teikimo srityje 2018 m. nustatyta, kad be Atliekų tvarkymo įstatymu nustatytų regioninių atliekų tvarkymo paslaugų, penkiose iš dešimties apskričių bent po dvi savivaldybes bendrai teikia greitosios medicinos pagalbos paslaugas: tai Viešoji įstaiga Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos stotis (aptarnauja Alytaus miestą, Alytaus rajoną ir Lazdijų rajoną

savivaldybes); Viešoji įstaiga Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras (aptarnauja Birštono ir Prienų rajonų savivaldybes); Viešoji įstaiga Klaipėdos greitosios medicinos pagalbos stotis (aptarnauja Klaipėdos miesto ir Palangos miesto savivaldybes); Viešoji įstaiga Greitosios medicinos pagalbos stotis (Vilniaus) (aptarnauja Vilniaus miesto, Širvintų rajono ir Švenčionių rajono savivaldybes); Viešoji įstaiga Tauragės rajono pirminės sveikatos priežiūros centras (aptarnauja Tauragės rajono ir Pagėgių rajono savivaldybes).

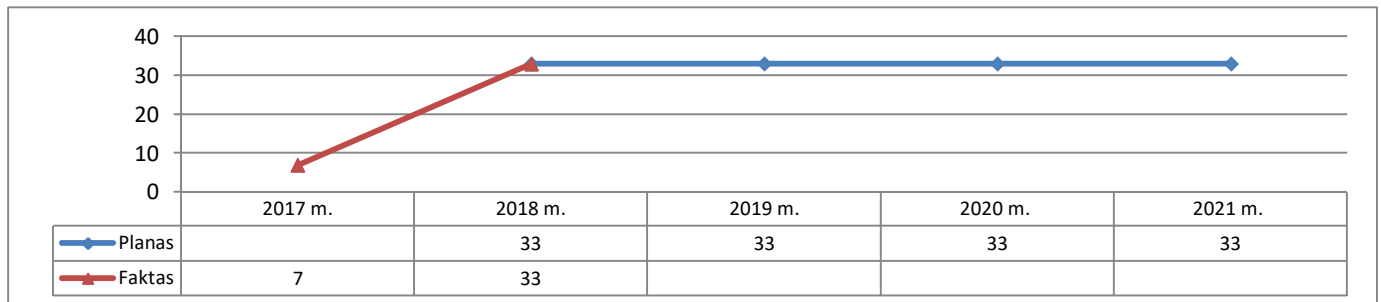
28 grafikas. Gyventojų, dalyvavusių sprendžiant viešuosius vietos reikalus per vienerius metus, dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos užsakymu UAB „Baltijos tyrimai“ atliktos apklausos.

Gyventojų nuomonės apklausos rezultatai rodo, kad gyventojai tampa aktyvesni dalyvaudami ar sprenddami viešuosius reikalus savo gyvenamojoje vietovėje. Beveik pusė gyventojų žino, kokiais būdais gali dalyvauti sprendžiant įvairius viešuosius reikalus savo gyvenamojoje vietovėje. 2018 m. „aktyvių“ gyventojų dalis siekė 34 proc., tai 6 proc. punktais daugiau nei 2017 m.. Gyventojai aktyviau dalyvavo savanoriškoje veikloje, gyvenamosios vietos bendruomenės, seniūnijos susirinkimuose, mitinguose, dažniau išsakė savo nuomonę ar siūlymus seniūnaičiui dėl svarbių gyvenamosios vietos klausimų. Visa tai turėjo įtakos rodiklio pasiektos reikšmės padidėjimui ir planuotos reikšmės viršijimui.

29 grafikas. Regionų plėtros tarybose balso teisę turinčių socialinių ir ekonominių partnerių dalis, proc.

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Vidaus reikalų ministro įsakymais patvirtintos naujos regionų plėtros tarybų sudėtys, kuriose trečdalis narių sudaro teisę turintys socialinių ir ekonominių partnerių atstovai.

4.2. Kryptis. Verslo sąlygų ir investicinės aplinkos gerinimas, vartotojų teisių apsaugos stiprinimas.

4.2.1. Darbas. Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas

E. rezidento statuso reglamentavimas

Parengtas teisės aktų projektų paketas: Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 1, 2, 142 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos konsulinio statuto Nr. I-886 papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas. Pagrindinis šių įstatymų projektų tikslas – sudaryti sąlygas

užsieniečiams naudotis Lietuvos Respublikos administracinėmis, viešosiomis ar komercinėmis paslaugomis elektroniniu (nuotoliniu) būdu, tai yra, įgyti e. rezidento statusą. E. rezidento statuso įteisinimas kartu prisidėtų prie elektroniniu (nuotoliniu) būdu teikiamų Lietuvos Respublikos administracinių, viešųjų ir komercinių paslaugų plėtros, taip pat būtų sudarytos prielaidos plėsti jų pasiūlą užsieniečiams, tuo gerinant investicinę ir kitą aplinką, skatinančią naujų technologijų, kitų Lietuvos Respublikos ūkiui ar socialinei plėtrai reikšmingų naujovių diegimą. Vidaus reikalų ministerija 2018 m. rugpjūčio 20 d. pritarė dėl papildomo finansavimo e. rezidento veiklai įgyvendinti skyrimo. 2018 m. spalio 1 d. su Europos socialinio fondo agentūra pasirašytas Lietuvos migracijos informacinės sistemos (MIGRIS) projekto sutarties keitimas dėl e. rezidento veiklos vykdymo. Atlikus viešųjų pirkimų procedūras yra rengiama su minėtos veiklos vykdymu susijusių programinių sprendimų kūrimo techninė specifikacija.

4.2.8. Darbas. Talentų pritraukimo ir išlaikymo Lietuvoje sistemos sukūrimas

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimais supaprastintos imigracijos taisyklės užsieniečiams, kurie atvyksta pagal ES ar jos valstybių narių savanoriškos veiklos programas, studijų ar stažuotės tikslais, atlikti mokslinius tyrimus, ar eksperimentinės plėtros darbus mokslo ir studijų institucijose. Tokiems asmenims nustatyti trumpesni prašymų išduoti leidimus laikinai gyventi nagrinėjimo terminai, numatyta galimybė pabaigus studijas ar mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus pasilikti Lietuvoje 12 mėnesių tam, kad ieškotis darbo ar pradėti veiklą, kaip savarankiškai dirbantiems asmenims, supaprastintos tyrėjų šeimos narių atvykimo sąlygos.

Supaprastintos ir paspartintos imigracijos procedūros užsieniečiams, kurie atvyksta dirbti – reglamentuotas Patvirtintų įmonių sąrašo sudarymas. Užsieniečiams, atvykstantiems į įmones, esančias Patvirtintų įmonių sąraše, taikomi mažesni reikalavimai dėl dokumentų pateikimo, trumpiau nagrinėjami prašymai.

2018 m. gruodžio 20 d. priimtomis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir kitų susijusių įstatymų pataisomis sudarytos teisinės prielaidos migracijos procesų valdymo sistemos pertvarkai, patobulintas užsieniečių teisinės padėties teisinis reguliavimas dėl užsieniečių darbo Lietuvoje, atsisakant perteklinių procesų ir reikalavimų, siekiant administracinės naštos mažinimo. Įsigaliojus įstatymo nuostatomis, ES valstybių narių piliečiams bus išduodami naujo pavyzdžio dokumentai, kuriais patvirtinama jų teisė gyventi Lietuvoje – pažymėjimai, kuriuose elektroniniu būdu bus fiksuojami Europos Sąjungos valstybės narės piliečio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai. Nauji dokumentai užtikrins galimybę ES valstybių narių piliečiams tinkamai naudotis elektroninėmis ir kitomis paslaugomis.

5.4. Kryptis. Viešojo saugumo stiprinimas ir bausmių vykdymo sistemos modernizavimas.

Informacija apie veiklos rezultatus ir strateginius projektus:

Siekiant padidinti viešojo saugumo paslaugų prieinamumą ir kokybę, reagavimo į įvykius veiksmingumą bei efektyvumą, buvo toliau stiprinami policijos ir kitų viešajai saugumą užtikrinančių įstaigų pajėgumai, tobulinamos jų valdymo, organizacinės, techninės bei informacinės ir ryšių sistemos.

2018 m. vidaus reikalų statutinėms įstaigoms buvo papildomai skirta daugiau kaip 16 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Šios papildomos valstybės biudžeto lėšos bei dėl įstaigų struktūrinių pertvarkymų sutaupytos lėšos leido padidinti pareigūnų darbo užmokestį: vidutinis pareigūno darbo užmokestis 2018 m., palyginti su 2016 m., padidėjo 23,1 proc. (2018 m. atlyginimas į rankas, atskaičius mokesčius, siekė 901 eurą). Naujas Vidaus tarnybos statusas sudaro prielaidas 2019 m. dar labiau didinti pareigūnų atlyginimus.

Pagerėjo ir pareigūnų aprūpinimas reikiama ginkluote ir specialiomis priemonėmis (įranga), tarnybine uniforma, informacinių technologijų ir ryšių bei transporto priemonėmis: 2018 m., palyginti su 2016 m., policijos pareigūnų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis padidėjo nuo 47 proc. iki 71 proc., pasieniečių – nuo 54 proc. iki 65 proc.

Įgyvendintos priemonės prisidėjo prie teigiamų veiklos rezultatų:

- pagerėjo policijos reagavimas į įvykius: lyginant 2016 m. ir 2018 m. duomenis, A kategorijos įvykių, į kuriuos reaguota laiku, dalis padidėjo nuo 84 iki 91 proc., B kategorijos įvykių – nuo 86 iki 94 proc., C kategorijos įvykių – nuo 88 iki 95 proc.;

- 2018 m. Lietuvoje gaisruose žuvo 86 žmonės, tai 17 proc. mažiau nei 2017 m. ir tai – mažiausias per

pastaruosius trisdešimt metų žuvusiųjų gaisruose skaičius;

– gyventojų nuomonės apklausos duomenimis, išaugo pasitikėjimas policija (2017 m. – 71 proc., 2018 m. – 75 proc.) bei saugiai savo gyvenamojoje vietovėje besijaučiančių gyventojų dalis (2017 m. – 77 proc., o 2018 m. – 83 proc.).

Šie pokyčiai turėjo įtakos rodiklio „Viešojo saugumo suvokimo indeksas“ pasiektos reikšmės padidėjimui ir planuotos reikšmės viršijimui. Informaciją apie rodiklį „*Viešojo saugumo suvokimo indeksas balais*“ pateikta ataskaitos pirmame skirsnyje.

Siekiant plėsti gyventojų savanorystę viešojo saugumo srityje, imtasi naujų skatinimo būdų ir formų: pradėta organizuoti specialius renginius (*policijos rėmėjų sąskrydį, veiksmingiausio saugios kaimynystės projekto ir geriausios bendruomenės iniciatyvos konkursus, saugios kaimynystės gerosios praktikos konferenciją*); įdiegtas atskiras telefono numeris ir el. pašto adresas (savanoriai.ugniagesiai@vpgt.lt), kuriais asmenys, norintys tapti savanoriais ugniagesiais, gali gauti visą juos dominančią informaciją.

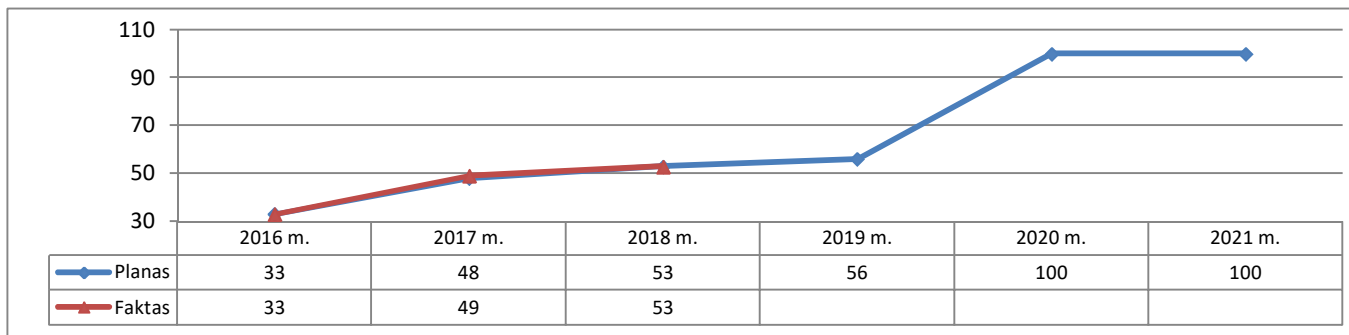
Pagerėjo paslaugų teikimo bendruoju pagalbos numeriu 112 kokybė: 2018 m., palyginti su 2016 m., neatsakytų (prarastų) skambučių dalis nuo bendro registruotų skambučių skaičiaus, kai skambinimo laikas viršija 10 sekundžių, sumažėjo nuo 2,4 proc. iki 1 proc., o skambučių, į kuriuos atsiliepta ne ilgiau kaip per 8 sekundes, dalis, padidėjo nuo 76 proc. iki 86 proc. Įtakos tam turėjo įgyvendintos priemonės Bendrojo pagalbos centro (toliau – BPC) darbuotojų kaitai mažinti ir jų gebėjimams stiprinti.

Pernai parengtas ir patvirtintas BPC ir pagalbos tarnybų sąveikos mechanizmo įgyvendinimo 2018–2020 m. veiksmų planas, pagal kurį numatoma modernizuoti BPC įrangą, sukurti aiškius BPC ir pagalbos tarnybų sąveikos ir bendradarbiavimo algoritmus. Planuojama, kad 2021 m. skubią pagalbą bus galima iškviešti tik vienu numeriu – 112 (dabar veikiančią atskirą greitosios pagalbos iškvietimo numerį pakeis medicinos konsultacijų linija), o informacijos perdavimas iš BPC į pagalbos tarnybas sutrumpės apie 20-60 sekundžių. Siekiant sudaryti teisinę prielaidas efektyvesnei ir kokybiškesnei BPC ir pagalbos tarnybų sąveikai, parengti ir Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. sausio 11 d. priimti atitinkami Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. XIII-1901 pakeitimai.

Parengti ir Lietuvos Respublikos Seimo priimti įstatymų pakeitimai, kurie sudaro teisinę prielaidą maksimaliai automatizuoti greičio matavimo sistemomis užfiksuotų nusižengimų apdorojimo, procesinių dokumentų formavimo ir išsiuntimo procesus (dokumentai bus formuojami ir išsiunčiami automatiškai, t. y. per programinę įrangą, nedalyvaujant pareigūnui). Šie pakeitimai leis efektyviau naudoti valstybės lėšas ir nuo techninio darbo atsilaisvinti daugiau kaip 200 pareigūnų, kurie galės dirbti tiesiogiai su viešuoju saugumu susijusį darbą.

2018 m. įdiegtas dar vieną sienos stebėjimo sistemą valstybės sienos ruože su Rusijos Federacija, Europos Sąjungos išorės sienos (Lietuvos dalies), saugomos moderniomis sienos stebėjimo technologijomis, dalis padidėjo iki 53 proc. (2016 m. – 33 proc.).

30 grafikas. *ES išorės sienos (Lietuvos dalies), stebimos taikant modernias sienos stebėjimo technologijas, dalis, procentais*

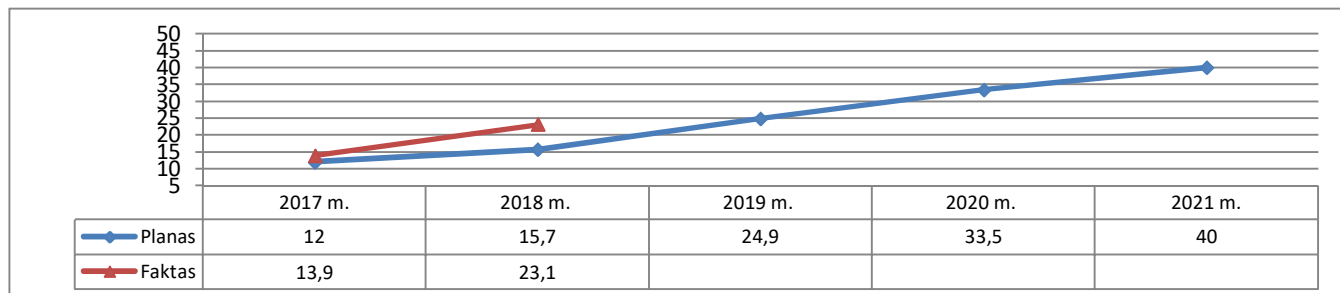
Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Techninių sienos apsaugos priemonių įrengimas turėjo įtakos pažeidimų išaiškinamumo pagerėjimui: valstybės sienos pažeidimų, kai nustatytas pažeidimą padaręs asmuo, dalis padidėjo nuo 64 proc. 2017 m. iki 78 proc. 2018 m.

Įvertinus naujas branduolinių ir radiologinių incidentų grėsmes, atnaujintas Valstybinis gyventojų apsaugos planas branduolinės avarijos atveju. Plane, atsižvelgiant į teritorijų ypatumus ir atstumą iki Baltarusijoje statomos atominės elektrinės, numatyti konkretūs valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų apsaugomieji

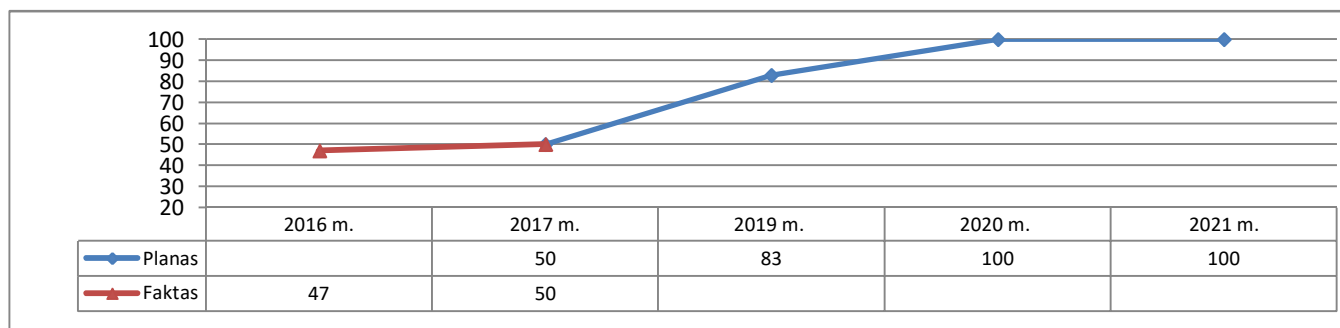
veiksmai, kuriuos būtina taikyti branduolinės ar radiologinės avarijos atveju (gyventojų evakavimas, slėpimas, laikinas perkėlimas, jodo profilaktika, radionuklidais užteršto maisto, geriamojo vandens, ne maisto produktų vartojimo apribojimas ir kitos priemonės). Tokie suderinti veiksmai leistų sumažinti galimą žalą.

31 grafikas. *Vidaus tarnybos pareigūnų darbo užmokesčio padidinimas, palyginti su 2016 m., proc.*

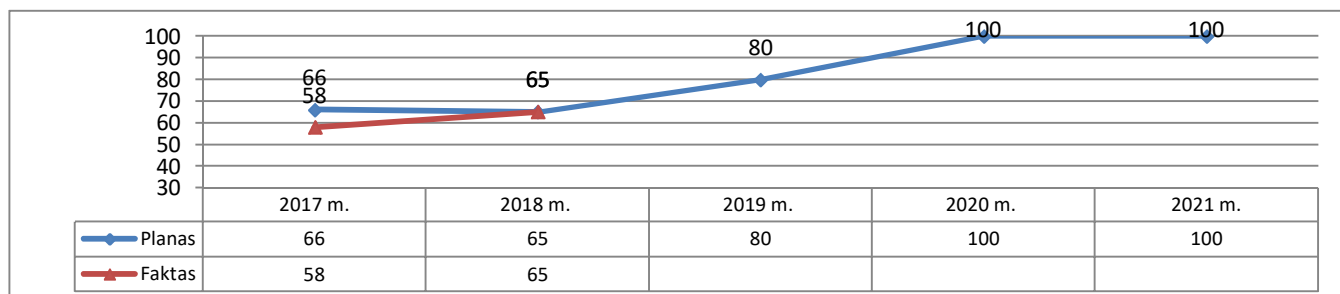
Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

32 grafikas. *Policijos pareigūnų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis, proc.*

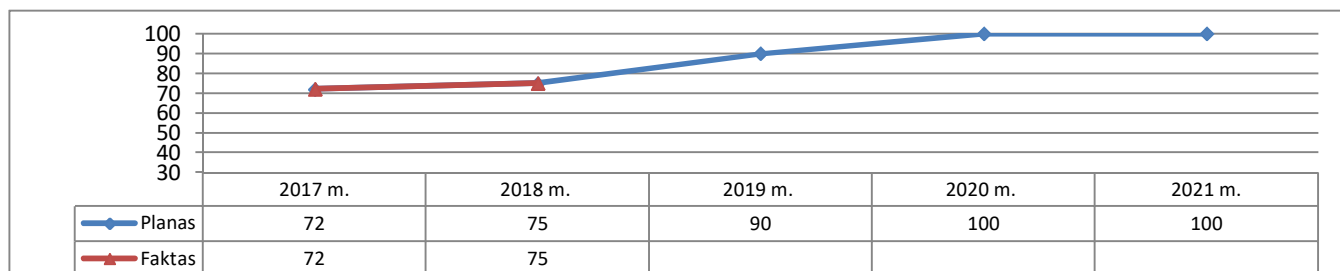
Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

33 grafikas. *Pasieniečių, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis, proc.*

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

34 grafikas. *Ugniagesių gelbėtojų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis, proc.*

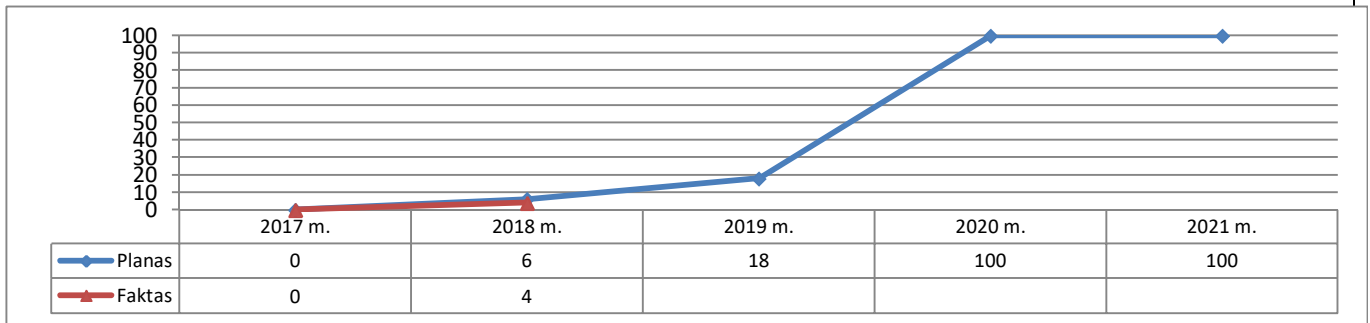

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Pagerinti policijos pareigūnų, ugniagesių gelbėtojų ir pasieniečių aprūpinimą pagal nustatytus standartus leido tinkamai panaudoti ES ir papildomai skirti valstybės biudžeto asignavimai, taip pat dėl įstaigų struktūrinių pertvarkymų sutaupytos lėšos.

bendro registruotų skambučių skaičiaus, kai skambinimo laikas viršija 10 sekundžių, proc.“ ir „Skubios pagalbos skambučių, į kuriuos Bendrajame pagalbos centre atsiliepta ne ilgiau kaip per 8 sekundes, dalis, proc.“ pateikta ataskaitos pirmame skirsnyje.

35 grafikas. ***Įdiegtų gyventojų perspėjimo sirenų, reikalingų Astravo atominės elektrinės poveikio zonoje, dalis, proc.***

Duomenų šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos statistiniai duomenys

Planuota rodiklio 2018 m. reikšmė nepasiekta. Pernai tik pradėti rengti techniniai reikalavimai perspėjimo sistemos modernizavimui ir plėtrai (pagal paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartį). Perspėjimo sirenomis sistemos Astravo atominės elektrinės galimo poveikio zonoje įdiegimui nenumačius reikiamo finansavimo iš valstybės biudžeto, šią priemonę planuojama papildomai finansuoti Norvegijos finansinio mechanizmo paramos lėšomis. Atitinkami viešieji pirkimai bus pradėti, kai bus gautos lėšos iš Norvegijos finansinio mechanizmo (planuojama data – 2020 m.).

III SKYRIUS

KITŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ ĮGYVENDINIMAS

TVP-14. Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas. Koordinatorius – Vidaus reikalų ministerija.

2018 m. įgyvendinant planą surengti policijos pareigūnų mokymai vykdyti nusikalstamų veikų prevenciją, kriminalinę žvalgybą ir tirti nusikaltimus, susijusius su prekyba žmonėmis bei terorizmu; savivaldybėse organizuoti saugios aplinkos kūrimo mokymai bendruomenėms; atnaujinta Bendrojo pagalbos centro programinė įranga; užtikrinta dingusių vaikų karštosios telefono linijos numerio 116000 veikla; dalyvauta tarptautinio masto operacijose, skirtose kovai su prekyba žmonėmis, priverstiniu darbu ir prekyba vaikais; įsigyta ginkluotės ir specialiųjų priemonių, skirtų policijai reaguoti į teroristines grėsmes ir joms užkardyti; įdiegta nauja valstybės sienos stebėjimo sistema. Vertinant Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 m. programos įgyvendinimą pagal programoje nurodytų vertinimo kriterijų pasiektas reikšmes, stebima pažanga pagal daugumą šių kriterijų.

TVP-33. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 m. programos įgyvendinimo 2015–2019 m. tarpinstitucinis veiklos planas.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba vykdydama plano priemonę „Atlyginti pranešėjams už vertingą informaciją apie nusikalstamas veikas“ paskatino du pranešėjus už pranešimą apie neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis.

Policijos departamentas įgyvendino priemonę „Atnaujinti transporto priemonių greičio matavimo prietaisus pagal specifikacijas, užkertančias kelių neteisėtiems duomenų pakeitimams“.

Vadovaujantis 2017 m. rugpjūčio 18 d. iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto „Korupcijos apraiškų mažinimas kelių eismo priežiūros srityje“ (toliau – Projektas) sutartimi (toliau – Projekto sutartis) ir siekiant užtikrinti tinkamą Projekto įgyvendinimą, Lietuvos policijos generalinio komisaro 2018 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. 5-V-14 „Dėl projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0009 „Korupcijos apraiškų mažinimas kelių eismo priežiūros srityje“ įgyvendinimo grupės sudarymo“ buvo sudaryta Projekto įgyvendinimo grupė, parengtos pagal Projektą numatomų įsigyti greičio matavimo prietaisų, programinės įrangos techninės specifikacijos, 2018 m. birželio 13 d. paskelbtas atviras Transporto priemonių greičio matavimo mobilios įrangos ir integravimo į administracinių nusižengimų registrą programinės įrangos viešasis pirkimas, buvo rengiama su Projekto įgyvendinimu susijusi dokumentacija, planuojami ir vykdomi kiti su Projekto veiklų įgyvendinimu susiję veiksmai. Projekto sutarties, taip pat ir Plano priemonės vykdymas 2018 metais sustabdytas dėl atiesto viešajame pirkime dalyvavusio tiekėjo 2018 m. liepos 24 d. pasiūlymo, dėl šio tiekėjo ieškinio vyko (ir vyksta) teisminis procesas. Vilniaus apygardos teismas 2018 m. spalio 23 d. pritaikė laikinąsias apsaugos priemones, todėl Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018 m. antrą pusmetį negalėjo tęsti Projekto veiklų įgyvendinimo. Siūlytina Plano 1.1.13 priemonę vertinti kaip vykdomą, o veiksmingumą įvertinti šią priemonę įgyvendinus.

TVP-37. Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinis veiklos planas.

Policijos departamentas įgyvendino priemonę „Perduoti Lietuvos patirtį ES Rytų partnerystės ir kitoms besivystančioms valstybėms kovos su organizuotu nusikalstamumu, teisėsaugos ir teisėsaugos institucijų administravimo srityje“. 2018 m. įgyvendinant šią priemonę organizuoti vizitai ir seminarai kovos su organizuotu nusikalstamumu ir teisėsaugos srityje:

- 2018 m. kovo 26–30 d. Lietuvos kriminalistinių tyrimų centre surengtas mokomasis Uzbekistano kriminalistinių tyrimų ekspertų (Vidaus reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Kriminalistinės ekspertizės nacionalinio centro, Nacionalinės informacijos ir analitinio narkotikų kontrolės centro atstovai) vizitas. Uzbekistano atstovai buvo supažindinti su gerąja praktika ekspertizių srityse (narkotikai, DNR, sprogmenys, rašysena, dokumentai ir balistika), kriminalistinių tyrimų kokybės valdymu ir kt.

- 2018 m. gegužės 16 d. surengtas pažintinis Moldovos Respublikos vidaus reikalų ministerijos delegacijos (6 asmenų) vizitas į Vilniaus apskrities vyriausiąją policijos komisariatą, kur svečiai buvo supažindinti su Operatyvaus valdymo skyriaus ir Komunikacijos poskyrio veikla.

- 2018 m. birželio 21 d. Gruzijos delegacija lankėsi Policijos departamente, kur buvo supažindinti su Imuniteto valdybos veikla.

- 2018 m. balandžio 24 d. Gruzijos vidaus reikalų ministras G. Gakharia su delegacija lankėsi Policijos departamente, kur jam pristatyta Lietuvos policijos reforma. Susitikimo metu Lietuvos policijos atstovai pristatė organizacijos pažangą diegiant inovatyvias sistemas, pasidalino efektyvaus valdymo sprendimų pavyzdžiais,

supažindino svečius su Kriminalistinių tyrimų centro veikla.

- 2018 m. birželio 12–15 d. 2 Policijos departamento ekspertai dalyvavo Europos Sąjungos Rytų partnerystės policijos bendradarbiavimo programos Euroeast projekto uždarymo renginyje Tbilisyje (Gruzija).

- 2018 m. spalio 17–18 d. surengtas Ukrainos delegacijos mokomasis vizitas Policijos departamente. Vizito tikslas – susipažinti su Lietuvos policijos struktūra ir mokymo sistema.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba, siekdama perduoti savo patirtį valstybės sienos apsaugos srityje, 2018 m. vykdė bendradarbiavimo vystymo planą su Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba. Įgyvendinant plano priemones buvo organizuoti susitikimai Lietuvoje ir Ukrainoje, kurių metu dalintasi patirtimi strateginio planavimo, rizikos analizės, operatyvinių padalinių bendradarbiavimo, kinologinės veiklos organizavimo srityse. Taip pat buvo organizuotas institucijų vadovų darbinis susitikimas.

TVP-21. 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas.

2018 m. įgyvendinant planą buvo gerinama paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybę savivaldybėse, įgyvendinamos vietos plėtros strategijos, gerinamos vietinės įsidarbinimo galimybės ir didinama bendruomenių socialinė integracija, kompleksiskai plėtojama ir atnaujinama su problemomis susiduriančių 5 didžiųjų miestų dalių ir tikslinėmis teritorijomis pripažintų mažų ir vidutinių miestų viešoji infrastruktūra, kompleksiskai atnaujinama 1-6 tūkst. gyventojų turinčių miestų (išskyrus savivaldybių centrus), miestelių ir kaimų bendruomeninė ir viešoji infrastruktūra. Asignavimai 2018 metais nuo 236 330 tūkst. Eur buvo padidinti iki 258 290 tūkst. Eur (tikslinant einamuosius metus).

TVP-34. Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinis veiklos planas.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba, įgyvendindama plano priemonę „Vykdėti Ignalinos AE ir kitų branduolinės energetikos objektų, esančių pasienio ruože, fizinę apsaugą“, užtikrino Ignalinos AE teritorijoje esančių objektų, laikinosios panaudoto branduolinio kuro saugyklos, Ignalinos AE pagalbinių objektų fizinę apsaugą, atliko naujai statomos panaudoto branduolinio kuro saugyklos, kietųjų atliekų apdorojimo ir saugojimo komplekso statybos aikštelių periodinius nustatytų sektorių patikrinimus, vykdė Ignalinos AE riboto patekimo zonoje asmenų ir transporto priemonių kontrolę, kontroliavo pasienio teisinio režimo laikymąsi.

2018 m. iš Branduolinio energetinio objekto (toliau – BEO) saugomos zonos išvykusių asmenų arba išvažiavusių transporto priemonių, arba išneštų (išvežtų) materialinių vertybių, kurios skleistų didesnę už leistiną jonizuojančiosios spinduliuotės lygį, atvejų neužfiksuota. Nesankcionuoto asmenų patekimo, bandymo patekti į BEO ar saugomus Ignalinos AE pagalbinius objektus 2018 m. nebuvo.

TVP-31. Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas.

2018 m. policija aktyvių veiksnių dėka užfiksavo 211 nusikaltimų, kvalifikuojamų pagal Baudžiamojo kodekso 260 str. (neteisėtas disponavimas narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti), daugiau nei 2017 m. Iš viso užregistruotos 2 478 nusikalstamos veikos, susijusios su neteisėtu disponavimu narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis, arba 16 proc. daugiau nei 2017 m. (2017 m. – 2136). Ištirta 94,6 proc. tokių nusikalstamų veikų.

2018 m. policijoje buvo atliktas kriminogeninės situacijos, susijusios su šešėlinės ekonomikos reiškiniais šalyje, įvertinimas. Kriminogeninei situacijai dėl šešėlinės ekonomikos šalyje vertinti buvo analizuojama informacija apie stebimas aktualiausias, rizikingiausias ir didžiausias grėsmę ekonomikai ir finansams keliančias nusikalstamas veikas. Visuose apskričių vyriausiuose policijos komisariatuose nustatytos prioritėtinės šešėlinės ekonomikos sritys, pajėgumus nukreipiant šešėlinių reiškinų pasirinktose srityje identifikavimui ir didžiausias neteisėto turtėjimo galimybes turinčių subjektų veiklos tyrimui.

Įgyvendinant Nacionalinės Vidaus saugumo fondo programos projektą „Neteisėtos tarptautinės narkotikų apyvartos kontrolės stiprinimas“ (I etapas)“, buvo tęsiamos pirkimų, atliekamų pagal pirkimų, susijusių su žvalgybinio pobūdžio veikla, tvarkos aprašą, procedūras; įsigyti 2 mobilaus ryšio pozicionavimo įrenginių komplektai ir 6 vaizdo-garso informacijos perdavimo – priėmimo komplektai.

Perskirsčius projekto „Neteisėtos tarptautinės narkotikų apyvartos kontrolės stiprinimas“ (I etapas)“ lėšas, pradėtos techninės įrangos pirkimo procedūros. Planuotas įsigyti specialus techninės įrangos komplektas neįsigytas dėl užtrukusių viešųjų pirkimų procedūrų.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba, vykdydama plano priemonę „Stiprinti Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, atliekančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) ir tabako gaminių kontrabandos kontrolę, administracinius gebėjimus“, organizavo mokymus 45 pareigūnams tema „Narkotikų ir tabako gaminių kontrolė ir prevencija“.

Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 m. programos įgyvendinimo 2016–2018 m. veiksmų planas.

Įgyvendinama priemonė „Padidinti viešajam valdymui skirtų išteklių efektyvumą, sukuriant ir įdiegiant bendrą dokumentų valdymo informacinę sistemą“.

Vyriausybės strateginių projektų portfelio komisija 2018 m. birželio 25 d. pritarė programai „Bendrujų funkcijų konsolidavimas Nacionaliniame bendrujų funkcijų centre“, į kurios sudėtį įtrauktas projektas „Bendros informacinės sistemos valstybės įstaigų dokumentų (įrašų) valdymui sukūrimas ir tobulinimas“, projekto įgyvendinimą pavedant Vidaus reikalų ministerijai. 2018 m. rugpjūčio 27 d. patvirtintas projekto planas. Atliekamas investicijų projekto parengimo paslaugų pirkimas, rengiami informacinės sistemos nuostatai.

Įgyvendinama priemonė „Padidinti priežiūros institucijų paskirtų piniginių sankcijų administravimo efektyvumą, sukuriant ir įdiegiant sistemą, leidžiančią vienoje vietoje kaupti informaciją apie paskirtas pinigines sankcijas ir ją tvarkyti“.

Parengtas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kurio tikslas – valstybės mastu centralizuotai Administracinių nusižengimų registre kaupti informaciją ne tik apie administracinius nusižengimus, bet apie ūkio subjektams skirtas poveikio priemones bei pripažintas kitų ES valstybių narių institucijų skirtas pinigines sankcijas. Rengiamas investicijų projektas „Administracinių nusižengimų registro poveikio priemonių taikymo ūkio subjektams funkcionalumo sukūrimas“, kuriam siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų.

Įgyvendinama Policijos departamento priemonė „Pagerinti migracijos srities paslaugų kokybę, patobulinant šių paslaugų teikimo procesus ir jų valdymą, įdiegiant inovatyvią Lietuvos migracijos informacinę sistemą“.

Policijos departamentas šioje priemonėje dalyvauja kaip partneris Migracijos departamento įgyvendinamuose 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis finansuojamuose projektuose Nr. 10.1.3-ESFA-V-918-01-0003 „Efektyvus migracijos procesų valdymas“ ir Nr. 02.3.1-CPVA-V-529-01-0012 „Elektroninių migracijos paslaugų kūrimas“, kurių metu kuriama ir diegiama Lietuvos migracijos informacinė sistema (toliau – Migracijos IS). Migracijos IS kuriama pagal iteracinį-inkrementinį informacinės sistemos kūrimo būdą. 2018 m. gruodžio 12 d. Migracijos departamentas ir UAB „Asseco Lietuva“ pasirašė Migracijos IS kūrimo ir diegimo paslaugų teikimo sutartį ir šiuo metu pradėtas darbas dėl Migracijos IS sukūrimo ir diegimo techninėje specifikacijoje aprašytų funkcionalumų realizavimo. Planuojama, kad pirmas Migracijos IS prieaugis bus sukurtas ir pridotas eksploatacijai iki 2019 m. liepos 1 d.

Įgyvendinama Policijos departamento priemonė „Pagerinti informacijos teikimą bei asmenų konsultavimą policijos įstaigose, įdiegiant bendrą informacijos teikimo telekomunikacinėmis priemonėmis liniją“.

Informacija asmenims Lietuvos policijoje teikiama vieno langelio principu. Per 2017–2018 m. suteikta daugiau nei 250 tūkst. konsultacijų telefonu ir parengta apie 9 tūkst. atsakymų į paklausimus, gautus el. paštu. Paslaugos vartotojai aptarnavimą vieno langelio principu vertina labai gerai – 8,95 balo 2017 metais ir 9,25 balo 2018 metais.

Informaciją teikiantys darbuotojai, prieš pradėdami aptarnauti interesantus, įgyja ne tik dalykinių žinių, bet ir yra apmokomi, vadovaujantis patvirtintu asmenų aptarnavimo standartu, asmenims teikti informaciją struktūruotai, lakoniškai ir suprantamai, maksimaliai greitai ir efektyviai spręsti jiems kylančias problemas, suvaldyti konfliktines situacijas ir pokalbius su neadekvačius reikalavimus keliančiais asmenimis, valdyti aptarnavimo metu kilusio streso poveikį aptarnavimo kokybei ir savo emocinei savijautai. Mokymų metu didelis dėmesys yra skiriamas praktiniam įgūdžių įtvirtinimui – vykdomi simuliaciniai skambučiai, jų metu darbuotojai praktiškai susipažįsta su dažniausiai pasitaikančiomis situacijomis ir jų sprendimo būdais, o vėliau, jau pradėjus aptarnauti interesantus, darbuotojų pokalbių realiu laiku klausosi daugiau patirties turintis kolega. Jis padeda spręsti sudėtingas situacijas, esant poreikiui – neleidžia suteikti klaidingos informacijos, po pokalbio išskiria taisytinus aptarnavimo aspektus. Galiausiai, paskutinis etapas – įrašytų darbuotojo pokalbių perklausa ir aptarimas, kai darbuotojui suteikiama daugiau savarankiškumo. Aptarimai vykdomi periodiškai, ne po kiekvieno skambučio. Toks procesas leidžia parengti darbuotojus įvairioms situacijoms, suteikia įgūdžių valdyti pokalbius, konfliktines situacijas ir streso poveikį, įtvirtina šiuos įgūdžius ir užtikrina aukštą aptarnavimo lygį.

Įgyvendinama Valstybės sienos apsaugos tarnybos priemonė (pagal kompetenciją dalyvavo Lietuvos migracijos informacinės sistemos MIGRIS kūrimo procese). Kartu su Migracijos departamentu rengiama Lietuvos migracijos informacinės sistemos MIGRIS techninės specifikacijos dalis „Būsimi migracijos procesai“. Buvo peržiūrėti bei teikti pasiūlymai ir pastabos dėl šių procesų. Buvo sprendžiamas VSATIS ir Lietuvos migracijos informacinės sistemos duomenų mainų klausimas. Aptartas Europos Komisijos pasiūlymas „Dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui“, kuris įpareigo valstybes nares informaciją apie priimtus sprendimus dėl grąžinimo suvesti į SIS, vertinama jo įtaka MIGRIS.

Išnagrinėti VSAT veiklą reglamentuojantys teisės aktai, kurie atsižvelgiant į MIGRIS sukūrimą turės būti keičiami.

2017 m. liepos 4 d. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymą (įsigaliojo 2018 m. sausio 1 d.) Pagal Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies nuostatas, valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, pasienio vandenyse, kurių vandenimis arba krantais eina išorės siena, leidžiama būti ar verstis ūkine, komercine veikla asmenims, įrašytiems į Valstybės sienos apsaugos tarnybos sudaromą asmenų, turinčių teisę būti valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, pasienio vandenyse, kurių vandenimis arba krantais eina išorės siena, sąrašą (toliau – sąrašas). Tokiu būdu panaikinti leidimai atvykti ir būti valstybės sienos apsaugos zonoje, leidimai verstis ūkine, komercine ar kitokia veikla valstybės sienos apsaugos zonoje, leidimai būti vidaus vandenyse, vienkartiniai terminuoti leidimai būti vidaus vandenyse. Įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyti atvejai kada asmenims, neįrašytiems į sąrašą, leidžiama būti valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, Kuršių marių vandenyse, esančiuose pasienio ruože, ir pasienio vandenyse.

Įgyvendinant Įstatymo 14 straipsnio 2 dalies nuostatas, parengtas Asmenų, turinčių teisę būti valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, pasienio vandenyse, kurių vandenimis arba krantais eina išorės siena, sąrašo sudarymo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu. Sąrašo 13 punkte numatyta, kad prašymus įrašyti į Asmenų, turinčių teisę būti valstybės sienos apsaugos zonoje, pasienio juostoje, pasienio vandenyse, kurių vandenimis arba krantais eina išorės siena, sąrašą arba išbraukti iš jo asmenys pateikia atvykę į Valstybės sienos apsaugos tarnybos centrinę įstaigą, pasienio rinktinę ar pasienio užkardą arba elektroninėmis priemonėmis per elektroninio pristatymo sistemą. Tokiu būdu asmenims sudaryta galimybė kreiptis dėl įtraukimo į sąrašą elektroniniu būdu.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas